

Siguranța eternă a mântuirii

Cuprinsul

Prefață	2
I. Realitatea mântuirii prezentată prin Evanghelie	3
Introducere	3
Iertarea păcatelor	3
Justificarea.....	4
Răscumpărarea	4
Împăcarea	5
Salvarea/Mântuirea.....	5
Sfințirea	6
Născuți din nou.....	6
Adus la viață.....	7
Darul Duhului Sfânt	8
Noua creație.....	8
Predestinarea	8
Rezumat.....	9
II. Siguranța mântuirii.....	9
1. Principii de interpretare	9
2. Pasaje biblice care mărturisesc siguranța eternă a mântuirii	10
Ioan 10.27-30.....	10
Romani 8.1	12
Romani 8.35–39	13
Evrei 10.11-18	14
Coloseni 3.2,3.....	16
1 Corinteni 1.8,9.....	16
Filipeni 1.6	16
1 Petru 1.5	16
„Știm”	17
3. Creștin adevărat sau fals?	17
Matei 7.21-23	18
Matei 13.24-30	18

Matei 25.1-13	19
4. Pasaje biblice care sunt folosite împotriva ideii că mântuirea nu poate fi pierdută	20
Epistola către Evrei	20
Prezentare generală Evrei 3.7–4.11	23
Evrei 3.7–14	23
Digresiune: Adresarea în Epistola către Evrei	24
Digresiune: Harul și responsabilitatea	26
Evrei 4.1–3	27
Evrei 2.1-4	28
Evrei 6.1–12	29
Evrei 10.25–39	35
Evrei 12.14	38
Matei 12.31 (Hula împotriva Duhului)	39
Matei 24.13	39
Matei 25.24–30	39
Ioan 15.1-8	41
Romani 11.16-24	43
1 Corinteni 15.1,2	43
Galateni 5.2-4	45
Filipeni 2.12	46
1 Timotei 1.19; 4.1; 6.21	46
2 Petru 2.1–3,20–22	47
Apocalipsa 3.5	48
5. O permisiune pentru a păcătui?	49
6. Ce se întâmplă cu pasajele din Vechiul Testament?	50
Cuvânt de încheiere	51

Prefață

Întrebarea dacă mântuirea în Hristos este sigură pentru eternitate sau poate fi pierdută din nou îi preocupă pe mulți copii ai lui Dumnezeu. Mai devreme sau mai târziu, fiecare cititor credincios al Bibliei își va pune această întrebare și va dori să obțină claritate din Cuvântul lui Dumnezeu cu privire la aceasta. Nu este o întrebare teoretică, ci ea are o influență puternică asupra vieții noastre de credință. Ea are efecte asupra vieții noastre creștine celei mai profunde, asupra gândirii noastre (Pot să fiu sigur că voi ajunge în cer sau depinde de mine?), asupra motivelor noastre (Trebuie să fac ceva pentru a rămâne mântuit?) și asupra sentimentelor noastre (Trebuie să mă tem că pot fi pierdut din nou?). De aceea, este foarte important să ne ocupăm de acest subiect pe baza Cuvântului lui Dumnezeu.

După cum se poate deduce din titlul acestei lucrări, eu cred că mântuirea în Hristos nu se poate pierde. Această lucrare a fost realizată în cadrul studiilor biblice pe care le-am avut ca privilegiu să le țin pe această temă. M-aș bucura foarte mult dacă ar ajuta frații și surorile în credință să obțină o bază biblică solidă în această chestiune importantă. Siguranța eternă a mântuirii ar trebui să ne stimuleze să ne dedicăm și mai mult viața Celui care ne-a iubit și S-a jertfit pentru noi.

La redactarea acestei lucrări, am apelat la numeroase cărți, articole și predici. Am învățat multe din ceea ce Domnul le-a dăruit altora. Sunt foarte recunoscător Domnului pentru aceste resurse.

Ne puteți contacta la următoarea adresă de e-mail tayfun.talu@gmx.de.

Bremen, noiembrie 2024

Tayfun Talu

I. Realitatea mântuirii prezentată prin Evanghelie

Introducere

Înainte de a ne ocupa de pasajele biblice care sunt invocate în favoarea sau împotriva imposibilității de a pierde mântuirea, să ne ocupăm mai întâi de mântuire în sine. Ce spune Cuvântul lui Dumnezeu despre mântuire? Mântuirea nu este descrisă în Scriptură doar printr-un singur termen, de exemplu, izbăvire, ci prin mai mulți termeni diferiți. Fiecare termen reprezintă o parte a întregului. Aceste diferite realități ale mântuirii sunt strâns legate între ele. Nu putem avea una fără cealaltă. Cine a primit iertarea păcatelor este și o creație nouă, iar cine este îndreptățit este și mântuit și așa mai departe. Și totuși, trebuie să facem distincția între diferitele aspecte ale mântuirii. Abia când cercetăm ceea ce spune Cuvântul lui Dumnezeu despre mântuire și ne uităm la detalii, vom înțelege amploarea și desăvârșirea „marii mântuiri” (Evrei 2,3)¹ pe care Dumnezeu a dăruit-o celor care cred în Fiul Său.

Iertarea păcatelor

Aveam nevoie de iertare, pentru că eram vinovați înaintea lui Dumnezeu prin păcatele noastre. Mânia Lui era asupra noastră. Ne aflam pe calea largă, care duce la pierzarea eternă. Dar Dumnezeu ne-a iertat toate păcatele, nouă, celor care credem, astfel încât am scăpat de mânia Lui. Consecința iertării este, așadar, iertarea vinei și a pedepsei (compară cu Romani 4.7,8).²

Când Domnul Isus a ispășit păcatele noastre pe cruce, El a purtat pedeapsa pentru păcatele întregii noastre vieți, nu doar pentru păcatele comise până la momentul convertirii noastre. Toate păcatele, înainte și după convertirea noastră, El le-a purtat pe trupul Său pe lemn (1 Petru 2.24). Când Domnul a murit și a înviat pentru noi, noi nici nu eram născuți încă, toate păcatele

¹ Citatele biblice [n.tr.: în versiunea în limba germană] sunt preluate din traducerea Elberfelder (ediția CSV Hückeswagen) 2003.

² Pasaje remarcabile despre iertare în Vechiul Testament: Psalmul 103.9,12; Isaia 1.18; 38.17; Ieremia 31.34; Mica 7.19.

noastre erau în viitor. Și astfel El a ispășit pe cruce toate păcatele, pe care le vom comite în viața noastră. Dumnezeu ne-a „iertat toate greșelile” (Coloseni 2.13).³

Trebuie să facem distincția între două tipuri de iertare:

- Când ne-am convertit, Dumnezeu, ca Judecător cu privire la eternitate ne-a iertat toate păcatele. Aceasta este o iertare unică, prin care am fost salvați de la condamnarea eternă.
- Când păcătuim ca și copii ai lui Dumnezeu, Dumnezeu acționează ca Tată cu noi. Când ne mărturisim păcatele, primim iertarea. Noi avem un Mijlocitor sau un Apărător la Tatăl, pe Isus Hristos, Cel drept (1 Ioan 1.9; 2.1,2). Aceasta este iertarea Tatălui și se referă la restabilirea comuniunii cu El în timpul vieții noastre de credință pe pământ. Noi avem mereu nevoie de această iertare.

Justificarea

Justificarea înseamnă că Dumnezeu îl achită pe păcătos, care este supus judecății, prin credința în Hristos, de orice acuzație și îl declară drept. Justificarea depășește astfel achitarea de pedeapsă. Achitarea este o afirmație negativă: cineva nu este condamnat. Însă justificarea include și declarația publică din partea lui Dumnezeu că cel care crede în Isus este *drept*. Aceasta este o afirmație pozitivă.

Iertarea păcatelor este inclusă în justificare, dar justificarea include mult mai mult. Următorul exemplu ilustrează diferența dintre iertare și justificare:

Fiul unui creștin credincios încălca adesea poruncile tatălui său. De fiecare dată când fiul său păcătuia, tatăl bătea un cui într-un perete alb. Când fiul recunoștea greșeala, tatăl îl ierta și scotea cuiul. Aceasta este iertarea! – La anumite intervale, bunicul venea în vizită. Mai întâi se uita la perete și număra cuiile. Uneori nu mai era niciun cui, dar din găuri putea vedea de câte ori băiatul îi fusese neascultător tatălui său. Tatăl voia să schimbe asta. De aceea, a astupat toate găurile și le-a vopsit cu vopsea albă. A făcut același lucru și cu fiecare gaură nouă care apărea. Aceasta este justificarea! – Justificarea înseamnă a sta înaintea lui Dumnezeu ca un om drept, ca și cum nu ai fi păcătuind niciodată.

Dumnezeu justifică credinciosul pe o bază dreaptă. Domnul Isus a îndeplinit pe cruce toate cerințele Dumnezeului sfânt, când a luat asupra Sa judecata pentru păcate și păcat. Învierea Sa din morți este dovada valabilității lucrării Sale înaintea lui Dumnezeu (Romani 4.25). Astfel, Dumnezeu poate acum să-i arate omului dragoste și har, fără a încălca dreptatea Sa. Justificarea (îndreptățirea) noastră se bazează pe temelia solidă a acțiunii drepte a lui Dumnezeu, iar acest fapt face Evanghelia atât de unică și de minunată. Când Dumnezeu îl justifică pe păcătos, El acționează în mod drept (Romani 3.26). Cine crede, Dumnezeu îi atribuie propria Sa dreptate (Romani 3.22; 2 Corinteni 5.21). Ca îndreptățiți, putem acum să fim în deplină armonie cu dreptatea desăvârșită a lui Dumnezeu, ba chiar am devenit dreptate a lui Dumnezeu în El (2 Corinteni 5.21).

Răscumpărarea

Prin păcat, nu numai că am devenit vinovați înaintea lui Dumnezeu, astfel încât, dacă El nu ne-ar fi mântuit, am fi fost condamnați etern, dar păcatul ne-a făcut și sclavi, ne-a pus în lanțuri. Noi nu ne-am putut elibera singuri din această sclavie. Evanghelia Îl revelează pe Dumnezeu

³ Alte pasaje biblice despre iertare: Luca 24.45-47; Faptele apostolilor 10.43; 13.38; 26.18; Efeseni 1.7; Coloseni 1.14; 1 Ioan 2.12.

nu numai ca fiind Cel care ne eliberează de toată vina și ne îndreptățește, ci și ca fiind *Răscumpărător*.

Răscumpărarea înseamnă eliberare sau răscumpărare prin plata unui preț de răscumpărare. Noi suntem răscumpești din greșelile noastre (Efeseni 1.7; Coloseni 1.14) și din încălcările noastre (Evrei 9.15), din vechiul nostru mod de viață păcătos (1 Petru 1.18) și de orice fărădelege (Tit 2.14). Suntem, de asemenea, eliberați de sub puterea păcatului, de sub Lege, din lume și de sub puterea diavolului (Romani 6,18.22; 7,4.6; Galateni 3.13; 4.5; Galateni 1.4; Faptele apostolilor 26.18). Răscumpărarea a fost plătită de Domnul Isus pentru noi, prin jertfirea vieții Sale pe cruce (Matei 20.28; 1 Timotei 2.6). El este Răscumpărarea noastră (1 Corinteni 1.30). Este o „răscumpărare eternă” (Evrei 9.12).

Spre deosebire de iertare și justificare (îndreptățire), pe care le primim în întregime în momentul convertirii noastre, răscumpărarea are și un aspect viitor: trupul nostru va fi răscumpărat abia când Domnul Isus ne va da trupul gloriei la răpire (Romani 8.23; compară cu 1 Corinteni 15.51,52; Filipeni 3.21). Dumnezeu va desăvârși lucrarea în noi (Filipeni 1.6). Toți cei care sunt răscumpești prin sângele prețios al lui Hristos vor fi prezenți când El va răscumpăra trupurile sfinților Săi.

Împăcarea

Înainte de convertirea noastră, eram vrăjmași ai lui Dumnezeu și înstrăinați de El (Romani 5.10; Coloseni 1.21,22). Noi eram „înstrăinați de viața lui Dumnezeu” (Efeseni 4.18) și trăiam, prin urmare, în vanitate, întuneric, neștiință, împietrire, desfrâu, necurăție, pe scurt: în revoltă și rebeliune împotriva lui Dumnezeu, în contradicție cu tot ceea ce constituie o viață conformă cu voia lui Dumnezeu. Eram vrăjmași ai Lui și ai voii Sale. Nu Dumnezeu era vrăjmașul nostru, ci noi eram vrăjmașii Lui. Împăcarea trebuie să aibă loc acolo unde a apărut o despărțire sau o prăpastie între două părți. Dar problema era doar de partea noastră. Dacă Dumnezeu ar fi fost vrăjmașul nostru, așa cum eram noi, El ar fi putut pur și simplu să ne condamne, fără să Se preocupe de mântuirea noastră. În schimb, El a plătit un preț nespus de mare pentru a ne împăca cu El, „moartea Fiului Său” (Romani 5.10). Pe baza jertfei lui Hristos, Dumnezeu ne-a împăcat cu Sine (Romani 5.10,11; 2 Corinteni 5.18; Coloseni 1.22). Totul a pornit de la El: „Și toate sunt de la Dumnezeu care ne-a împăcat cu Sine prin Hristos ...” (2 Corinteni 5.18). „Cuvântul împăcării” (2 Corinteni 5.19) ne-a fost vestit și, prin credința în el, am primit împăcarea. Tot ceea ce stătea între Dumnezeu și noi a fost judecat în moartea lui Hristos. Prăpastia a fost complet eliminată. În Hristos suntem pe deplin acceptați de Dumnezeu. Aceasta este lucrarea unei noi ordini a creației: ca unii, care suntem o creație nouă în Hristos, suntem împăcați cu Dumnezeu (2 Corinteni 5.17,18).

Salvarea/Mântuirea

Acest termen are o semnificație largă și este folosit în Noul Testament în unele locuri într-un mod atât de general și cuprinzător, încât include toate binecuvântările studiate anterior (de exemplu, Efeseni 1.13; Evrei 2.3).

Termenul „salvare” se referă întotdeauna la un pericol în care se află cineva și din care este eliberat. Putem distinge trei moduri în care termenul este folosit în Noul Testament:

- În sensul analizat aici, este vorba despre pericolul de a ajunge sub judecata mâniei lui Dumnezeu (Romani 1.16,18; 5.9; 1 Tesaloniceni 5.9; 2 Tesaloniceni 2.12,13) și de a fi pierdut pentru totdeauna (Luca 19.10; 1 Corinteni 1.18; 2 Corinteni 2.15; 2 Tesaloniceni 2.10; 1 Timotei 1.15; compară și cu 2 Timotei 1.9 și Tit 3.3–5).

- Pe lângă „mântuirea eternă” (Evrei 5.9) pe care am primit-o, avem nevoie permanent în viața noastră de credință de mântuirea (salvarea) prin Dumnezeu: salvarea de carnea noastră, de lume și de diavol. Despre aceasta vorbește Scriptura în multe locuri, de exemplu în Romani 5.10 și Evrei 7.25, unde este vorba despre slujba de Mare Preot a lui Hristos, sau în 1 Timotei 4.16 și 2 Timotei 3.15, unde Cuvântul lui Dumnezeu ne este arătat ca mijloc de mântuire (Timotei avea deja mântuirea sufletului).
- În al treilea rând, există pasaje în Noul Testament care prezintă mântuirea ca pe ceva viitor (Filipeni 3.20,21; 1 Tesaloniceni 5.8; Evrei 9.28). Aici este vorba despre mântuirea de care vom avea parte atunci când Domnul ne va lua din această lume în gloria Sa cerească. Atunci vom fi eliberați de toate necazurile și dificultățile acestei vieții pământești, chiar și de trupul nostru de smerenie, în care încă locuiește păcatul.

Sfințirea

Sfințirea înseamnă *separare pentru Dumnezeu*. În general, o persoană sau un lucru sfințit este separat (pus deoparte) pentru a aparține lui Dumnezeu, pentru a fi acolo pentru El. Opusul sfințirii este profanarea. Sfințirea are o dublă semnificație: în primul rând, sfințirea înseamnă că Dumnezeu ne-a separat (ne-a pus deoparte) pentru Sine. Aceasta este o realitate. În acest sens, sfințirea corespunde unei poziții. Din această poziție sfințită decurge sfințirea în practică: noi trebuie să creștem în credință și să trăim din ce în ce mai sfinți și mai consacrați lui Dumnezeu. Aici nu este vorba despre o poziție, ci despre sfințirea continuă. Este important să facem distincția între aceste două aspecte ale sfințirii. Sfințirea practică, în care trebuie să creștem, nu trebuie să umbrească sfințirea ca fapt obiectiv, pe care Dumnezeu l-a realizat. Sfințirea practică trebuie să se manifeste în viața noastră. Altfel lucrurile își pierd locul potrivit și gândirea noastră devine distorsionată. Pe de altă parte, din poziția noastră sfințită rezultă responsabilitatea și necesitatea de a trăi sfânt. Pentru că suntem sfinți conform poziției noastre, și modul nostru de viață trebuie să fie sfânt.⁴

Credincioșii din Corint, care cu regret erau puțin marcați de sfințirea practică, sunt numiți în 1 Corinteni 1.2 „sfinții în Hristos Isus”, ca „sfinți chemați”. Și în 1 Corinteni 6.11 se spune despre ei, după ce au fost enumerate unele dintre ororile lumii păcătoase: „Și așa erați unii dintre voi. Dar ați fost ... sfințiți ... în Numele Domnului Isus și prin Duhul Dumnezeului nostru.”

Această sfințenie absolută am primit-o prin lucrarea lui Hristos (Evrei 10.10; 13.12). Prin credința în El, noi am fost complet separați pentru Dumnezeu prin jertfa Sa (Faptele apostolilor 26.18). Hristos Însuși este sfințenia noastră (1 Corinteni 1.30). În El suntem sfințiți. Noi suntem sfințiți și prin Duhul Sfânt (2 Tesaloniceni 2.13; 1 Petru 1.2; 1 Corinteni 6.11). Prin credință, am fost pecetluiți cu Duhul Sfânt pentru ziua răscumpărării, prin care suntem marcați ca proprietate a lui Dumnezeu, ca sfințiți, ca puși deoparte pentru El.

Născuți din nou

Despre nașterea din nou citim pentru prima dată în Ioan 1.13, dar este explicată abia în Ioan 3.1-8. Alte pasaje despre acest subiect găsim în prima epistolă a lui Petru și în prima epistolă a lui Ioan. Este o naștere care este complet nouă în originea sa. Natura noastră umană este complet stricată de păcat. Dumnezeu nu poate avea nicio comuniune cu omul, așa cum este el din natură. Omul trebuie să primească o viață complet nouă, o natură complet nouă, care să corespundă lui Dumnezeu. Omul primește acestea atunci când devine născut din nou. Binecuvântările, despre

⁴ Pasaje biblice despre sfințirea practică: Ioan 17.17; Romani 6.22; 2 Corinteni 7.1; 1 Tesaloniceni 3.12,13; 4.3; 5.23; 1 Petru 1.15,16; Evrei 12.14.

care am vorbit până acum, se referă la lucrarea pe care Dumnezeu a făcut-o *pentru noi* prin lucrarea Fiului Său. Nașterea din nou este o lucrare pe care Dumnezeu a făcut-o *în noi*.

Numai cel care este „născut din nou” poate vedea Împărăția lui Dumnezeu (Ioan 3.3). Nașterea din nou este un început absolut nou în viața unui om. Așa cum viața naturală pe pământ începe odată cu nașterea naturală, tot așa viața spirituală ca și copil al lui Dumnezeu începe odată cu nașterea din nou. Domnul Isus numește această naștere din nou în Ioan 3.5 o naștere „din apă și din Duh”. „Apa” nu este o imagine a botezului, ci a Cuvântului lui Dumnezeu în puterea Sa purificatoare (compară cu Ioan 15.3; Efeseni 5.25,26; 1 Petru 1.23-25), iar „Duhul” este Duhul Sfânt (Ioan 3.6,8), care prin Cuvântul lui Dumnezeu produce renașterea în om. Toți cei care sunt „născuți din Duhul” sunt, prin caracterul și natura lor, ei înșiși duh (Ioan 3.6). Prin aceasta, ei devin „copii ai lui Dumnezeu” (Ioan 1.12,13). Viața nouă, pe care au primit-o, este viața eternă (Ioan 3.16). Nu este doar o viață care nu se sfârșește niciodată, ci este viața Fiului lui Dumnezeu, care este El Însuși viața eternă (1 Ioan 5.20). Nașterea din nou este o curățire completă (esențială) (Ioan 13.10; 15.3). Toată gândirea, simțirea și năzuințele omului natural sunt stricate. Prin viața nouă, omul primește gânduri, interese, scopuri, dorințe, afecțiuni și sentimente cu totul noi. Totul este curățat.

Deja în Ezechiel 36.22 și versetele următoare găsim nașterea din nou, fără ca aceasta să fie numită astfel. Acolo se vorbește despre acțiunea binecuvântată a lui Dumnezeu cu Israel în viitor. Dumnezeu promite acolo (versetele 25-27,31):

Ezechiel 36.25-27,31: Voi stropi peste voi *apă curată și veți fi curați*. Vă voi curăți de toate necurățiile voastre și de toți idolii voștri. Și vă voi da o *inimă nouă* și voi pune un *duh nou* în voi; și voi lua inima de piatră din carnea voastră și vă voi da o inimă de carne. Și voi pune Duhul Meu în voi *și vă voi face să umblați în rânduielile Mele și să păziți judecățile Mele și să le faceți*. [...] Și vă veți aminti de căile voastre rele și de faptele voastre care nu erau bune; *și vă va fi scârbă de voi înșivă* pentru nelegiuirile voastre și pentru urâciunile voastre.

Oamenii pot realiza o anumită schimbare în bine prin reguli morale, dar aceste schimbări sunt superficiale. Ceea ce citim în Ezechiel este, în schimb, o înnoire completă, o inimă nouă și un duh nou, astfel încât omul să dorească din inimă ceea ce dorește Dumnezeu și să acționeze în ascultare de aceasta. De aceea, Domnul Isus vorbește în mod potrivit despre o *naștere din nou*, pentru că nu este vorba despre îmbunătățirea unei naturi deja existente, ci despre crearea unei naturi complet noi. Este un început cu totul nou.

În Ezechiel 36.26,27 se spune: „Și voi pune un duh nou în voi” și: „Și voi pune Duhul Meu în voi”. Una se referă la nașterea din nou, cealaltă la primirea Duhului Sfânt. În Ioan 3.5 citim că Duhul Sfânt lucrează viața nouă în om. Dar aceasta nu este echivalentă cu primirea Duhului Sfânt. În mod figurativ, se poate spune: la nașterea din nou, Duhul Sfânt construiește casa, iar la primirea Duhului Sfânt, El Se mută în casă.

În viața naturală, un copil rămâne întotdeauna copilul tatălui său, chiar dacă uneori este neascultător. Relația de filiație nu poate fi desființată. Dacă Dumnezeu folosește această imagine din viața naturală pentru a ne explica faptele mântuirii, ar trebui să fie altfel în domeniul spiritual? Nu, noi rămânem întotdeauna copiii Tatălui nostru ceresc. O naștere nu poate fi anulată.

Adus la viață

Această binecuvântare este strâns legată de nașterea din nou. Înainte de convertirea noastră, eram morți în păcatele și greșelile noastre. Eram morți spiritual, adică morți față de Dumnezeu (Efeseni 2.1; Coloseni 2.13). Eram morți față de Dumnezeu, dar vii față de lume și de păcat și

de diavol (Efeseni 2.2,3). Eram capabili să trăim în păcat, dar eram morți față de tot ceea ce era de la Dumnezeu. De aceea, totul trebuia să vină de la Dumnezeu. El a acționat și ne-a scos din această moarte spirituală, „aducând-ne la viață împreună cu Hristos” (Efeseni 2.5; Coloseni 2.13). Faptul că ne-a adus la viață înseamnă că *ne-a dat viață*. Noi suntem uniți cu Hristos în învierea Sa. Viața lui Hristos înviat este acum și viața noastră (Coloseni 3.4). Noi am primit viață de calitate – Dumnezeu nu ne-ar fi putut da mai mult. Ea este expresia bogatei Sale îndurări și a dragostei Sale nemărginite, cu care ne-a iubit (Efeseni 2.4).

Darul Duhului Sfânt

Cine a auzit și a crezut Cuvântul adevărului, Evanghelia mântuirii noastre, este pecetluit cu Duhul Sfânt (Efeseni 1.13). Prin această pecetluire, Dumnezeu arată clar că suntem ai Lui. În același timp, pecetea proteja persoana de accese străine. Domnul Isus spune în Ioan 14.16 despre Duhul Sfânt: „ca să fie cu voi pentru totdeauna”. Duhul Sfânt nu ne va părăsi niciodată. Am fost pecetluiți cu El „pentru ziua răscumpărării” (Efeseni 4.30), și anume în ziua în care mântuirea noastră va fi desăvârșită prin transformarea trupului nostru în asemănarea cu trupul gloriificat al lui Hristos (Romani 8.23; Filipeni 3.21). Dumnezeu nu ne-a dat o putere, pe care am avea-o în noi înșine. Duhul Sfânt este puterea noastră. Prin El putem trăi și sluji în puterea lui Dumnezeu, spre plăcerea Lui (Luca 24.49; Faptele apostolilor 1.8; Filipeni 3.3; Romani 8.2; 15.19; 1 Corinteni 2.4; 2 Timotei 1.14). Duhul Sfânt, care locuiește în noi, este Mijlocitorul sau Ajutorul nostru pe pământ (Ioan 14.16,17), Domnul Isus este Mijlocitorul nostru la Tatăl din cer (1 Ioan 2.1).

Noua creație

Acum suntem o persoană nouă în Hristos, o nouă creație (2 Corinteni 5.17; Efeseni 4.24; Coloseni 3.10). Noi suntem opera lui Dumnezeu, creați nu numai *prin* Hristos Isus (ca și crearea lumilor, Evrei 1.2), ci *în* Hristos Isus (Efeseni 2.10). Cuvântul creație are aici același sens literal și deplin ca în Geneza 1.1, doar că este vorba de o creație spirituală și nu materială. Deoarece această nouă creație este „în Hristos”, ea (1) poartă trăsăturile Sale esențiale, (2) nu poate fi distrusă de nimic și (3) este eternă, așa cum El este etern.

Dumnezeu l-a „răstignit împreună cu El” pe „omul nostru cel vechi” (Romani 6.6). „Omul cel vechi” nu este natura veche, carnea, ci personificarea și rezumatul a tot ceea ce eram odată ca și copii naturali ai lui Adam, când stăteam înaintea lui Dumnezeu în vechea noastră poziție de păcătoși pierduți. Când am crezut în Domnul Isus și ne-am convertit, am „lepădat” acest om vechi și „ne-am dezbrăcat” de el și ne-am „îmbrăcat” cu omul nou (Efeseni 4.22-24; Coloseni 3.9,10). Aceasta este o realitate pentru toți cei mântuiți, pe care Dumnezeu a realizat-o. Deoarece suntem o creație nouă în Hristos și ne-am îmbrăcat cu omul nou, trebuie să ne și comportăm în consecință și să manifestăm trăsăturile lui în viața noastră (Coloseni 3.12-14).

Dacă un om, care este o creație nouă în Hristos, s-ar putea pierde din nou, atunci ar fi următoarele consecințe: ar trebui să fie posibil ca omul nou, deși este în Hristos, să moară. Atunci omul vechi ar trebui să învie dintre morți, iar Dumnezeu ar trebui să-l judece – adică pe noi, care suntem din nou omul vechi – în iad, deși Dumnezeu l-a răstignit deja pe omul vechi împreună cu Hristos și l-a judecat pe cruce. Există vreun indiciu în Scriptură că un astfel de scenariu este posibil?

Predestinarea

Lucrarea de răscumpărare a lui Hristos pe cruce se bazează pe planul etern al lui Dumnezeu. Ea nu a fost o „reacție” la căderea omului în păcat. Acest plan este etern, așa cum Dumnezeu Însuși este etern. Mântuirea noastră în Hristos se bazează pe o hotărâre, pe care El a luat-o înainte ca lumea să existe, înainte ca vreunul dintre noi să se fi născut sau să fi comis vreun păcat. Cauza

mântuirii noastre se află în afara acestei creații. De aceea, nu poate exista nimic în spațiu și timp, care să ne poată afecta mântuirea.⁵

Rezumat

- Iertarea ne-a eliberat de toată vina și pedeapsa.
- Justificarea (îndreptățirea) ne-a achitat de orice acuzație și ne-a declarat drepti.
- Răscumpărarea ne-a eliberat de orice robie.
- Împăcarea a înlăturat toată vrăjmășia și înstrăinarea dintre Dumnezeu și noi, astfel încât suntem pe deplin acceptați și iubiți de El.
- Mântuirea ne-a eliberat de pericolul de a fi pierduți pentru eternitate.
- Sfințirea ne-a separat (pus deoparte) pentru Dumnezeu.
- Prin nașterea din nou, am primit o viață și o ființă nouă și am devenit copii ai lui Dumnezeu.
- Prin primirea Duhului Sfânt am fost pecetluit și marcați ca proprietate a lui Dumnezeu.
- Deoarece suntem o creație nouă, vechiul a trecut pentru totdeauna.
- Deoarece suntem aleși din eternitate, nimic din spațiu și timp nu poate distruge mântuirea noastră.

II. Siguranța mântuirii

1. Principii de interpretare

Biblia este Cuvântul inspirat al lui Dumnezeu și, prin urmare, o carte perfectă. Biblia însăși ne oferă principiile pentru interpretarea ei. Dumnezeu ne-a comunicat în Cuvântul Său toate principiile de care avem nevoie pentru a interpreta și înțelege Cuvântul Său revelat. Trebuie să ne ținem de aceste principii în interpretare. În continuare, vom prezenta pe scurt cele mai importante principii de interpretare. Vrem să ținem seama de ele în continuare, pe măsură ce aprofundăm tema noastră.

- a) Conform cu 2 Petru 1.20, „nici o profeție a Scripturii nu se interpretează singură”. Acest principiu se referă aici la interpretarea profeției biblice. El este însă valabil în general pentru interpretarea întregii Biblii. Nici o profeție și nici o altă afirmație din Sfânta Scriptură „nu se interpretează singură”. Cuvântul „*singur*” (în greacă *idios*) poate fi tradus și prin: pentru sine, separat, special, personal, privat. Acest principiu de interpretare spune că niciun verset din Scriptură nu poate fi interpretat separat, adică izolat. Din aceasta rezultă următoarele linii directoare pentru interpretarea Bibliei:

1. Fiecare verset biblic trebuie interpretat în contextul său. Numai prin context un verset biblic capătă semnificația sa specifică. De aceea, strict vorbind, nu există

⁵ Pasaje biblice despre planul lui Dumnezeu și predestinarea credincioșilor: Isaia 46.10; Romani 8.29,30; 1 Corinteni 2.7; Efeseni 1.4,11; 3.10,11; 2 Timotei 1.9; Tit 1.2; 1 Petru 1.1,2.

două versete biblice care să spună exact același lucru, chiar dacă tratează același subiect. Fiecare verset capătă semnificația sa prin cartea biblică și pasajul din Scriptură în care se află. Același lucru este valabil, desigur, și pentru secțiuni și capitole întregi din Biblie. Ele trebuie interpretate în contextul cărții biblice respective și, în ultimă instanță, al întregii Sfinte Scripturi. În concluzie, se poate spune că părțile individuale (versete, secțiuni, capitole, cărți biblice) trebuie interpretate întotdeauna în conformitate cu caracterul ansamblului.

2. La interpretarea unui verset biblic trebuie să se țină cont întotdeauna de ceea ce spune Scriptura în alte pasaje. De aceea, fiecare pasaj biblic trebuie privit în lumina întregului Cuvânt al lui Dumnezeu. Interpretarea nu trebuie să contrazică alte pasaje biblice.
 3. Faptul că niciun pasaj biblic nu poate fi interpretat în mod independent înseamnă, într-un sens mai larg, că nu avem dreptul la „interpretări proprii”. Scriptura se interpretează singură. Ea este adevăr obiectiv și, prin urmare, independentă de preferințele noastre, de înclinațiile noastre personale, de experiențele sau sentimentele noastre. Trebuie, așadar, să fim atenți să nu interpretăm Biblia în funcție de propriile noastre opinii. Ar trebui să ne punem mereu întrebarea: Este într-adevăr scris aici ceea ce eu gândesc? Este într-adevăr asta, ceea ce se vrea să se spună aici?
- b) În 2 Timotei 3.16 se spune: „Toată Scriptura este insuflată de Dumnezeu”. În acest verset se vorbește despre „toată Scriptura”. Se referă la numeroasele cărți diferite ale Bibliei. Toate aceste cărți biblice au *un singur* autor: Dumnezeu. De aceea, Biblia este o unitate internă perfectă, fără contradicții. În Iacov 4.5 Biblia este numită *Scriptura* la singular. Biblia poate fi comparată cu piesele unui puzzle care se potrivesc într-un întreg perfect armonios. Din aceasta rezultă următoarele linii directoare pentru interpretare:
1. Dacă un adevăr este învățat în mod clar și fără echivoc în Scriptură, nu există niciun alt pasaj din Scriptură care să-l contrazică. Dificultățile cu alte pasaje din Scriptură, care par să contrazică un adevăr învățat în mod clar și fără echivoc, sunt de obicei rezultatul neobservării contextului sau al unei abordări prea superficiale a Bibliei.
 2. Din unitatea Bibliei rezultă, de asemenea, că semnificația corectă a pasajelor biblice poate fi determinată numai printr-o comparație constantă a Scripturii cu Scriptura. În acest sens, pasajele biblice dificile trebuie interpretate în lumina pasajelor mai ușoare sau mai clare și nu invers.

2. Pasaje biblice care mărturisesc siguranța eternă a mântuirii

Chiar ceea ce spune Cuvântul lui Dumnezeu despre mântuire mărturisește siguranța eternă a mântuirii. Pentru a întări și mai mult acest fapt, să analizăm acum alte pasaje din Scriptură, care învață siguranța mântuirii.

Ioan 10.27-30

Domnul Isus a rostit aceste cuvinte iudeilor, în timp ce se plimba prin Templu, în sala cu coloane a lui Solomon (versetul 23). Acolo, iudeii L-au înconjurat și L-au interogată din nou (versetul 24). Domnul Isus le-a spus că ei nu cred, pentru că nu sunt din turma Sa (versetele 25,26). După ce le-a spus că ei nu sunt oile Lui, El le vorbește despre oile Lui. El Se declară de partea oilor Sale în fața lor și le arată care sunt semnele distinctive ale acestora și ce le-a dat El.

Ioan 10.27: Oile Mele aud glasul Meu, și Eu le cunosc și ele Mă urmează.

Mai întâi, El spune: „Oile Mele aud glasul Meu”. El nu spune că oile Sale *trebuie* să audă glasul Său, ci că ele *îi* aud glasul. Aceasta este caracteristica oilor Sale. Domnul nu se referă la o auzire acustică, ci la o auzire plină de credință și supunere, atunci când citim Cuvântul Său.

Apoi El spune: „și Eu le cunosc”. Domnul Isus *Își* cunoaște oile. El le cunoaște în profunzime. El știe foarte bine cine aparține oilor Sale și cine nu. Noi nu putem spune asta întotdeauna în mod clar, pentru că nu putem vedea în inimile oamenilor. Dar Cuvântul lui Dumnezeu ne arată că sunt mulți care mărturisesc că sunt de partea lui Hristos, dar nu sunt născuți din nou. Se poate întâmpla să considerăm pe cineva în mod eronat o oaie adevărată a lui Isus, deși nu este. Dar asta nu I se întâmplă Domnului Isus. El *Își* cunoaște oile. Fiind Dumnezeu atotcunoscător, Domnul Isus *îi* cunoaște, desigur, pe toți oamenii în sens general, dar aici este vorba despre cunoașterea relației.

Semnul distinctiv al celor care se pierd pentru totdeauna este că Domnul Isus „nu i-a cunoscut niciodată” (Matei 7.23). Nu că Domnul i-ar fi cunoscut o vreme și apoi ei s-ar fi pierdut din nou, nu, El nu i-a cunoscut *niciodată*. Dar El cunoaște oile Sale. Așadar, ele nu pot face parte dintre cei care se vor pierde odată.

Mai departe se spune: „și ele Mă urmează”. Aceasta este o altă trăsătură a oilor lui Isus. Ele *Îl* urmează. Poate că o fac cu slăbiciune, poate că eșuează de multe ori, dar ele *Îl* urmează. Se poate vedea asta în viața lor.

Ioan 10.28a: Și Eu le dau viață eternă; și nicidecum nu vor pieri niciodată ...

Domnul ne-a dat viață eternă. Toate oile lui Isus au primit viață eternă. Și Domnul spune: „și nicidecum nu vor pieri niciodată”. Cuvântul „*nu*” este accentuat în textul original. Și Domnul adaugă încă cuvântul „*niciodată*”. Nu se poate exprima mai categoric. Dacă un om a devenit o oaie a lui Isus prin credință și a primit viață eternă, atunci din acel moment este valabil: el nu se va pierde niciodată. Dacă nu ne pierdem *niciodată*, atunci nimic nu se poate întâmpla *în timp* care să ne facă să ne pierdem din nou. Căci cuvântul „*niciodată*” include totul. Domnul nu a spus nici că *cele mai multe* dintre oile Sale nu se vor pierde niciodată, ci că *ele*, toate oile Sale, nu se vor pierde niciodată, toate celor căroră El le-a dat viață eternă. Mântuitorul nostru ne-a promis aceasta și El vorbește serios. Cuvântul Său este adevăr.

Domnul nu menționează aici niciun fel de condiții, de care este legată această promisiune. Cuvintele Sale nu conțin nici solicitări sau avertismente. Este o promisiune necondiționată pentru oile Sale. Ele nu se vor pierde niciodată. Fiecare copil al lui Dumnezeu se poate bucura din toată inima de aceasta. Putem fi complet siguri de mântuirea noastră.

Ioan 10.28b,29b: ... și nimeni nu le va smulge din mâna Mea [...] și nimeni nu le poate smulge din mâna Tatălui Meu”.

Cu aceste cuvinte, Domnul confirmă ceea ce a spus până acum. Pe de o parte El folosește cuvântul „*va*”, pe de altă parte cuvântul „*poate*”. Cuvântul „*va*” este o promisiune pentru viitor. În viitor, în nicio circumstanță, nimeni nu va smulge oile lui Isus din mâna Lui. Faptul că totodată nimeni nu le *poate* smulge din mâna Tatălui, arată că acest fapt este absolut imposibil. Oile lui Isus nu vor pierde niciodată mântuirea.

Ioan 10.29a: Tatăl Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decât toți.

Împotriva acestui fapt se obiectează adesea că, deși nimeni din exterior nu poate smulge oile din mâna Domnului Isus și a Tatălui – diavolul nu poate, demonii nu pot, alți oameni nu pot –,

dar noi înșine ne-am putea smulge din mâna Domnului Isus și a Tatălui. Dar să ținem seama că Domnul Isus spune în acest context: „Tatăl Meu, care Mi le-a dat, este mai mare decât toți”. Oare oaia, care se află în mâna Tatălui, este mai mare decât Tatăl, astfel încât noi să ne putem desprinde din mâna Lui și să ne smulgem din ea? Este imposibil. Noi suntem ținuți tare și în siguranță în mâna atotputernică a Tatălui.

Domnul Isus spune că Tatăl I-a dat oile: „Tatăl Meu, care Mi le-a dat ...”. Tatăl a luat fiecare oaie a lui Isus din această lume și I-a dat-o (compară cu Ioan 17.6). În Ioan 6.39, Domnul spune: „Și aceasta este voia Celui care M-a trimis, ca din tot ce Mi-a dat să nu pierd nimic, ci să-l înviez în ziua de apoi”. Așadar, voia Tatălui este ca Domnul Isus să nu piardă niciuna dintre oile pe care El I le-a dat. Dacă una dintre oile Sale s-ar pierde în cele din urmă, Domnul Isus nu ar fi împlinit voia Tatălui. Acest fapt este de neconceput.

| Ioan 10.30: Eu și Tatăl una suntem.

De altfel, în aceste versete vedem că Domnul Isus este Dumnezeu. Cine altcineva decât Dumnezeu poate da viață eternă? El și Tatăl sunt una. Ei sunt una în esență. Fiul este Dumnezeu, așa cum Tatăl este Dumnezeu. Ei sunt una și în gândire, în voință, în acțiune. Iudeii au înțeles foarte bine semnificația cuvintelor Sale. În versetul 31 citim că iudeii au ridicat din nou pietre pentru a-L lăpida pe Domnul Isus, iar în versetul 33 ei justifică aceasta cu cuvintele: „Nu pentru o lucrare bună Te ucidem cu pietre, ci pentru hulă și pentru că Tu, Om fiind, Te faci pe Tine Însuși Dumnezeu”. El nu îi corectează pe iudei aici. Pentru că El era și este Dumnezeu din eternitate.

Romani 8.1

| Romani 8.1: Deci acum nu este nici o condamnare pentru cei în Hristos Isus.

Expresia „*în Hristos Isus*” se referă la poziția noastră înaintea lui Dumnezeu. Când ne-am convertit, poziția noastră s-a schimbat fundamental: nu mai suntem *în Adam*, ci *în Hristos*. Asta înseamnă că, atunci când Dumnezeu se uită la noi, El nu mai vede omul nostru vechi, care a fost răstignit, a murit și a fost îngropat împreună cu Hristos (Romani 6.4,6,8), ci Îl vede pe Hristos, Fiul Său Preaiubit, care acum este la dreapta Sa ca Om glorificat. Căci noi suntem una cu Hristos, legați indisolubil de El, învăluiți în desăvârșirea Lui. În El suntem o creație nouă (2 Corinteni 5.17). Vechiul a trecut pentru totdeauna.

Pentru oamenii care sunt *în Hristos Isus* nu mai există condamnare. Așa cum Noe a fost în siguranță în arcă când se exercita judecata, tot așa și noi suntem în siguranță în Hristos. Nu se spune doar că „nu vor fi condamnați”, ci că pentru ei nu este *nici o condamnare*. Cuvântul „nici o” este accentuat în textul original. Condamnarea este exclusă pentru credincios. De ce? Pentru că el este *în Hristos Isus*. Un om *în Hristos* ar putea fi condamnat numai dacă și Hristos ar putea fi condamnat, pentru că este una cu El – și asta este complet imposibil.⁶

Și în alte pasaje Cuvântul lui Dumnezeu asigură că cei răscumpărați nu vor fi judecați (Ioan 3.18; 5.24; Romani 5.9). În Romani 5.9 se spune: „Cu atât mai mult, fiind îndreptățiți acum prin sângele Lui, vom fi mântuiți prin El de mânia lui Dumnezeu.” „Prin El” vom fi mântuiți de

⁶ Versiunea Schlachter 2000, care (spre deosebire de traducerea originală a lui Franz Eugen Schlachter) se bazează pe Textus Receptus, are aici o adăugire: „Astfel, acum nu mai este nici o condamnare pentru cei care sunt în Hristos Isus, care umblăm nu potrivit cărnii, ci potrivit Duhului” (sublinierea adăugată). Această adăugire a fost preluată din Romani 8.4, relativizând astfel certitudinea dată credinciosului în Hristos.” (Benedikt Peters, *Der Brief an die Römer*, Christliche Literatur-Verbreitung, pag. 252, nota de subsol 206).

mânia lui Dumnezeu. Nu depinde de noi ca noi să nu fim judecați, ci de Hristos și de lucrarea Sa împlinită.

Romani 8.35–39

Romani 8.35-39: Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos? Necaz sau strâmtorare sau persecuție sau foamete sau lipsă de îmbrăcăminte sau primejdie sau sabie? După cum este scris: „Pentru Tine suntem dați morții toată ziua; suntem socotiți ca oi de înjunghiere”. Dar, în toate acestea, suntem mai mult decât învingători prin Acela care ne-a iubit. Pentru că sunt convins că nici moarte, nici viață, nici îngeri, nici stăpâniri, nici cele prezente, nici cele viitoare, nici puteri, nici înălțime, nici adâncime, nici o altă creatură nu va putea să ne despartă de dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Isus, Domnul nostru.

Dragostea lui Hristos este neschimbătoare și fără oscilații. Ea depășește cunoașterea noastră (Efeseni 3.19). Nimic nu ne poate despărți vreodată de dragostea Lui. În acest verset Pavel enumeră multe tipuri de suferințe, inclusiv situații care pun viața în pericol și chiar moartea violentă. Este posibil ca creștinii credincioși să trebuiască să treacă prin astfel de situații. Dar nimic din toate acestea nu ne poate despărți de dragostea lui Hristos, chiar dacă nu simțim întotdeauna dragostea Lui și, în momente de nevoie, uneori ni se pare că El este departe de noi. Nu, El ne poartă pe fiecare dintre noi în inima Sa plină de dragoste divină, așa cum marele preot purta pe cele douăsprezece seminții ale lui Israel pe pieptar. El ne-a gravat pe palmele mâinilor Sale (compară cu Isaia 49.16).

În versetul 35 vedem că nimic nu ne poate despărți de dragostea lui Hristos. În versetele 38 și 39 vedem că apostolul este ferm convins că nimic nu ne poate despărți de dragostea lui Dumnezeu, care este în Hristos Isus, și astfel de relația binecuvântată pe care o avem cu El. Dar aceasta nu este doar convingerea personală a lui Pavel, ci este o convingere inspirată de Duhul Sfânt, pe care el a scris-o sub inspirație. Este un adevăr divin, pe care ne putem baza cu tărie.

Din nou avem o enumerare, dar cercul din versetele 38 și 39 este mai mare: nu numai diversele tipuri de suferințe, cu care se poate confrunta un creștin, ci nimic din ceea ce poate exista, fie în spațiu și timp, fie în lumea invizibilă, nu ne poate despărți de dragostea lui Dumnezeu.

Cu privire la detalii:

- „Moarte”: Prin moartea Sa pe cruce, Domnul Isus L-a nimicit pe cel care are puterea morții, adică pe diavol, și i-a eliberat pe toți cei care, din cauza fricii de moarte, erau supuși robiei toată viața (Evrei 2.14-15). El a biruit moartea (1 Corinteni 15.54-57). Pentru creștinii credincioși, moartea și-a pierdut groaza. Moartea este pentru noi poarta către glorie, calea către Hristos, unde este mult mai bine (Filipeni 1.23). Moartea nu ne desparte de dragostea lui Dumnezeu, dimpotrivă, prin ea ajungem acolo unde ne vom bucura de dragostea lui Dumnezeu în toată plinătatea ei infinită.
- „Viață”: Este un termen general și cuprinzător: orice s-ar întâmpla în această viață, nimic nu ne poate despărți de dragostea lui Dumnezeu.
- „Îngeri”, „stăpâniri”, „puteri”: Nici măcar întreaga creație nevăzută nu ne poate despărți de dragostea lui Dumnezeu, nici chiar satan și îngerii lui. El ne acuză înaintea lui Dumnezeu (Apocalipsa 12.10), ne atacă cu viclenia lui și poate – dacă Dumnezeu permite – să-i determine pe oameni să ne persecute (compară cu 2 Corinteni 11.3; Efeseni 6.11; 1 Petru 5.8). Dar satan și îngerii lui nu ne pot lua dragostea lui Dumnezeu. Nicio autoritate din lumea cerească, oricât de puternică ar fi (compară cu Efeseni 3.10; 6.12; Coloseni 2.15), nu ne poate despărți de dragostea lui Dumnezeu. Noi suntem ai Lui pentru totdeauna în Hristos Isus.

- „Cele prezente și cele viitoare”: Trăim în prezent, aici și acum. Nu știm ce ne va aduce viitorul. Dar, deși nu cunoaștem viitorul, știm cu convingere fermă: orice s-ar întâmpla, oricât de departe ar ajunge imaginația noastră, nimic nu ne va despărți de dragostea lui Dumnezeu. Ea este neschimbătoare, este eternă.
- „Înălțimi și adâncimi”: Nici extremele care ne pot însoți viața nu ne pot despărți de dragostea lui Dumnezeu. Putem trece prin înălțimi și adâncimi, iar dragostea noastră pentru Dumnezeu și sentimentul dragostei lui Dumnezeu pentru noi pot oscila puternic – dar dragostea lui Dumnezeu rămâne neschimbată față de noi.
- „Nici o altă creatură”: Nici o altă creatură din întreaga creație, care nu se încadrează în punctele deja menționate, nu ne poate despărți de dragostea lui Dumnezeu – nici o autoritate care ne persecută, nici un om care ne este vrăjmaș, nici un animal care ne atacă. Nici noi înșine nu ne putem despărți de dragostea lui Dumnezeu, pentru că și noi suntem creaturi.

Dragostea lui Dumnezeu *nu este întemeiată* în noi. Ea este „în Hristos Isus, Domnul nostru”. Ea nu depinde de noi. Dumnezeu ne iubește *în Hristos Isus* cu o dragoste eternă și neschimbătoare. În Hristos, totul este desăvârșit. De aceea nu ne putem pierde.⁷ Acest fapt conferă credinței noastre o pace profundă și o mare certitudine. Putem să ne odihnim în dragostea lui Dumnezeu.

Evrei 10.11-18

Evrei 10.11-18: Și, în adevăr, orice preot stă în picioare în fiecare zi, slujind și aducând deseori aceleași jertfe care niciodată nu pot înlătura păcatele, dar El, după ce a adus o singură jertfă pentru păcate, S-a așezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu, de acum așteptând până când vrăjmașii Lui vor fi puși ca așternut al picioarelor Lui. Pentru că, printr-o singură jertfă i-a desăvârșit pentru totdeauna pe cei sfințiți. Dar și Duhul Sfânt ne mărturisește; pentru că, după ce a spus: „Acesta este legământul pe care-l voi întemeia pentru ei, după acele zile”, zice Domnul: „Dând legile Mele în inimile lor, le voi înscrie și în gândurile lor”; și: „nicidecum nu-Mi voi mai aminti de păcatele lor și de nelegiuirile lor”. Iar unde este iertare de acestea, nu mai este jertfă pentru păcat.

În Vechiul Testament, preoții au adus aceleași jertfe de-a lungul multor secole. Ei stăteau acolo în fiecare zi, pentru că în Locul sfânt nu existau scaune, și își îndeplineau slujba pe care nu o puteau termina niciodată. Și toate aceste jertfe, milioanele și milioanele de litri de sânge care au curs, nu au putut șterge niciun păcat. În contrast cu aceasta stă jertfa lui Hristos, care, „după ce a adus o singură jertfă pentru păcate” (spre deosebire de nenumăratele jertfe ale preoților din Vechiul Testament), „S-a așezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu” (spre deosebire de preoții din Vechiul Testament, care stăteau mereu în picioare, pentru că nu puteau să-și încheie slujba). El a adus o jertfă unică și desăvârșită, și anume pe Sine Însuși, și apoi S-a așezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu. Spre deosebire de preoți, El S-a așezat, deoarece lucrarea Sa este terminată. El a împlinit pe deplin toate cerințele sfințeniei și dreptății divine. Și așa cum lucrarea Sa este desăvârșită, tot așa și cei mântuiți prin lucrarea Sa sunt desăvârșiți: „Pentru că, printr-o singură jertfă i-a desăvârșit pentru totdeauna pe cei sfințiți.”

⁷ Unii obiectează că în Romani 8.38,39 nu scrie că păcatele noastre nu ne pot despărți de dragostea lui Dumnezeu. Acesta este un argument slab. Nu se fac păcate în viață („nici viață, nici moarte”)? Nu au ele loc în prezent sau în viitor („nici cele prezente, nici cele viitoare”)?

El S-a așezat „pentru totdeauna” la dreapta lui Dumnezeu și i-a făcut „pentru totdeauna” desăvârșiți pe cei care sunt sfințiți. Cuvântul „*pentru totdeauna*” (în greacă *dienekes*) apare doar în Epistola către Evrei (Evrei 7.3; 10.1,12,14) și înseamnă literal „fără întrerupere”. Poate fi tradus cu: neîntrerupt, permanent, neîncetat, perpetuu, pentru totdeauna. Cele mai multe traduceri ale Bibliei în limba germană traduc „pentru totdeauna” (Schlachter, Elberfelder 2006, Biblia în versiunea germană, Menge). Luther traduce „în eternitate”. Hristos Se va ridica o dată pentru a judeca pe vrăjmașii Săi, dar în ceea ce privește ispășirea păcatelor, El S-a așezat pentru totdeauna. El nu Se va mai ridica niciodată pentru a Se ocupa de problema păcatului, pe care a clarificat-o odată pentru totdeauna prin lucrarea Sa (Evrei 7.27; 9.12,26-28; 10.10).

Noi suntem făcuți „desăvârșiți” pentru totdeauna (în greacă *teleioo*). Acest cuvânt înseamnă: a termina, a duce la bun sfârșit sau la țintă, a perfecționa, a face desăvârșit. Noi suntem desăvârșiți în două sensuri: avem o poziție desăvârșită înaintea lui Dumnezeu și o curățire desăvârșită a conștiinței noastre:

- În ceea ce privește practica credinței noastre, suntem departe de a fi desăvârșiți sau perfecți. Dar, în ceea ce privește poziția noastră, suntem desăvârșiți prin jertfa lui Hristos, și anume pentru totdeauna, neîntrerupt, în mod constant. În Hristos, stăm înaintea lui Dumnezeu ca desăvârșiți. Această poziție nu depinde de faptele noastre, ci ne este dăruită prin credința în Hristos. Poate un desăvârșit să se piardă? Aruncă Dumnezeu un desăvârșit în iad?
- Scriitorul Epistolei către Evrei aplică în mod repetat expresia „a face desăvârșit” la curățirea desăvârșită a conștiinței noastre, care este eliberată o dată pentru totdeauna de povara păcatelor și de teama de judecata lui Dumnezeu, deoarece știm că Domnul Isus a plătit pentru toate păcatele noastre (Evrei 9.9-14; 10.1,2).

„Cei sfințiți” sunt toți credincioșii adevărați. Participiul prezent înseamnă: cei pe care Dumnezeu i-a făcut desăvârșiți pentru totdeauna sunt cei în a căror viață El lucrează în mod constant pentru sfințire (compară cu Evrei 2.11). Din punct de vedere al poziției, suntem desăvârșiți, din punct de vedere al practicii credinței, ne aflăm într-un proces continuu de sfințire.

„Dar și Duhul Sfânt ne mărturisește ...”. După aceea, scriitorul îl citează pe profetul Ieremia, prin care a vorbit Duhul Sfânt, și aplică credincioșilor din Biserică binecuvântările menționate în Ieremia 31.33,34, care se vor împlini în viitor pentru poporul Israel pe baza jertfei lui Hristos: „«Acesta este legământul pe care-l voi întemeia pentru ei, după acele zile»”, zice Domnul: „«Dând legile Mele în inimile lor, le voi înscrie și în gândurile lor»”; și: „nicidecum nu-Mi voi mai aminti de păcatele lor și de nelegiuirile lor”. Prima parte a citatului parafrazează nașterea din nou și primirea vieții noi, iar a doua parte promite iertarea completă și definitivă a păcatelor. Se spune că Dumnezeu nu-Și va mai aminti niciodată păcatele noastre. El Și le-a amintit, pe fiecare în parte, și le-a judecat pe toate pe crucea Domnului Isus. Dar acum, deoarece ele au fost complet ispășite, El nu-Și va mai aminti niciodată de ele. Duhul Sfânt Însuși ne mărturisește aceasta, și anume în Cuvântul infailibil al lui Dumnezeu.

Deoarece Domnul Isus a adus o jertfă, prin care cel care crede primește iertarea deplină, nu mai este nevoie de nicio altă jertfă.

Coloseni 3.2,3

Coloseni 3.2,3: Gândiți la cele de sus, nu la cele de pe pământ, pentru că voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu.

Noi am murit cu Hristos. Vechea noastră viață și-a găsit sfârșitul în moartea Lui. Noi am primit o viață nouă. Această viață este viața lui Hristos. De aceea, în versetul 4 se spune: „Hristos, care este viața noastră”. El Însuși este viața noastră. Viața Domnului Isus este și viața noastră. Despre această viață nouă se spune: „viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu”. Hristos stă în cer, la dreapta lui Dumnezeu. Acolo, viața noastră este ascunsă cu El în Dumnezeu. Ea nu este doar ascunsă în Dumnezeu, ci „cu El”. Căci viața Lui este și viața noastră. Ceea ce este adevărat în El este adevărat și în noi (1 Ioan 2.8). Viața eternă, pe care El o are din eternitate în Persoana Sa, care era la Tatăl și ne-a fost revelată, am primit-o prin credința în El (Ioan 1.4; 1 Ioan 1.1,2; 5.11,12). De aceea, credinciosul este una cu Hristos și nu poate fi separat de El. Așa cum viața lui Hristos este ascunsă în Dumnezeu, la fel este și viața noastră nouă. De aceea, nu o putem pierde. Dacă am putea-o pierde, și El ar trebui să o piardă – și asta este de neconceput. Urmează câteva pasaje biblice care arată că Dumnezeu va duce la bun sfârșit lucrarea pe care a început-o:

1 Corinteni 1.8,9

1 Corinteni 1.8,9: ... care vă va și întări până la sfârșit, ca să fiți de neînvinuit în ziua Domnului nostru Isus Hristos. Credincios este Dumnezeu, prin care ați fost chemați la comuniunea cu Fiul Său Isus Hristos, Domnul nostru.

În 1 Corinteni 1.8 se spune credincioșilor din Corint: „[El] vă va întări până la sfârșit, ca să fiți fără prihană în ziua Domnului nostru Isus Hristos.” Aici este descris numai ceea ce face Domnul Isus. El ne va întări până la sfârșit. El ne întărește și ne dă putere pe cale, ca să rămânem credincioși și să ajungem în cele din urmă la țintă (compară cu 2 Corinteni 1.21,22; 1 Petru 1.5). El ne ține strâns și nu ne lasă să ne desprindem. Atunci vom fi de neînvinuit în ziua Domnului nostru Isus Hristos. Nu pentru că am fost de neînvinuit în viața noastră de credință, ci pentru că Hristos, care ne-a ispășit păcatele pe cruce, va îndepărta practic toate păcatele și toate eșecurile din viața noastră. Nimic din toate acestea nu își are originea în noi. Pavel își întemeiază încrederea numai pe lucrarea lui Dumnezeu, pe credințioșia Lui (versetul 9).

Filipeni 1.6

Filipeni 1.6: ... fiind încredințat chiar de aceasta, că Cel care a început în voi o lucrare bună o va sfârși până în ziua lui Isus Hristos; ...

Dumnezeu a început o lucrare bună în credincioșii din Filipi, când le-a dăruit credința (Filipeni 1.29; Efeseni 2.8,9). Lucrarea lui Dumnezeu în ei s-a arătat și în participarea lor la Evanghelie și în dragostea lor față de Pavel (Filipeni 1.5,7; 2.1,17; 4.10–20). În fiecare om, care a ajuns la credința în Domnul Isus, Dumnezeu a început o lucrare bună. Și El va desăvârși lucrarea pe care a început-o, și anume „până în ziua lui Isus Hristos”. Dumnezeu nu face lucrurile pe jumătate.

1 Petru 1.5

1 Petru 1.5: ... care sunteți păziți prin puterea lui Dumnezeu, prin credință, pentru o mântuire gata să fie descoperită în timpul din urmă.

Destinatarii primei epistole a lui Petru sunt încurajați în persecuțiile și încercările lor cu referire la moștenirea lor cerească (1 Petru 1.4). Această moștenire este partea tuturor celor mântuiți.

Pentru a putea intra odată în posesia acestei moșteniri, trebuie să fim păziți pe calea către țință. Versetul 5 ne dă certitudinea că Dumnezeu îi va duce la țință pe toți cei pe care i-a ales după preștiința Sa și i-a născut din nou după marea Sa îndurare (1 Petru 1.2,3). Pentru aceasta El folosește puterea Sa divină. Dacă satan ar putea, el ne-ar smulge din mâna lui Dumnezeu. Dar puterea lui Dumnezeu ne păzește, ne protejează. Nu este meritul nostru dacă ajungem la țință, ci este prin puterea lui Dumnezeu. Nici în această privință nu avem cu ce să ne lăudăm (compară cu Romani 3.27; 1 Corinteni 1.29; Efeseni 2.9).

Dumnezeu ne păzește „prin credință”. Aceasta este, ca să spunem așa, mijlocul prin care Dumnezeu Își folosește puterea, pentru a ne păzi pe drumul spre țință. Toți cei care cred în Domnul Isus vor ajunge la țință (Evrei 4.3). Suntem păziți „pentru o mântuirea gata să fie descoperită în timpul din urmă”. Mântuirea nu se referă aici, ca în versetul 9, la mântuirea sufletului, pe care o avem deja („aveți” este la prezent), ci la mântuirea în sensul cel mai larg, care include și mântuirea din circumstanțele vieții noastre și izbăvirea trupului nostru. Noi vom experimenta această mântuire când Domnul Isus ne va lua la El. Dar această mântuire va fi „descoperită” abia când El va apărea cu noi în putere și glorie pe acest pământ.

„Știm”

Creștinii, care cred că mântuirea poate fi pierdută din nou, nu pot avea certitudinea deplină că vor ajunge odată în cer. Ei pot avea certitudinea mântuirii doar pentru prezent, dar nu și pentru viitor. *În prezent*, ei cred și se țin strâns de Hristos. Dar ei nu știu dacă vor face aceasta până la sfârșit și își vor păstra mântuirea.

Când Biblia vorbește despre viitorul celor mântuiți, nu o face cu incertitudine sau îndoială, ci cu certitudine absolută. Certitudinea este atât de mare încât, în ceea ce privește viitorul nostru, se spune chiar de mai multe ori: „Știm”.

„... știind că Cel care L-a înviat pe Domnul Isus ne va învia și pe noi cu Isus și ne va înfățișa împreună cu voi” (2 Corinteni 4.13,14).

„Pentru că știm că, dacă ar fi desfăcută casa noastră pământească a cortului acestuia, avem o clădire de la Dumnezeu, o casă nefăcută de mâini, eternă, în ceruri” (2 Corinteni 5.1).

„Preaiubiților, acum suntem copii ai lui Dumnezeu și ce vom fi nu s-a arătat încă; știm că, dacă Se va arăta El, vom fi asemenea Lui, pentru că-L vom vedea cum este” (1 Ioan 3.2).

Pe lângă aceste pasaje „știm”, există și alte pasaje biblice care vorbesc cu aceeași certitudine despre viitorul credincioșilor (de exemplu, Romani 8.11,18; 1 Corinteni 15.49; Coloseni 3.4).

Doctrina pierderii mântuirii înseamnă incertitudine în ceea ce privește viitorul celor mântuiți. Totuși, aceasta contrazice învățătura Noului Testament, care mărturisește în mod clar certitudinea deplină a viitorului glorios al credincioșilor, siguranța eternă a mântuirii.

3. Creștin adevărat sau fals?

Atunci când ne ocupăm de pasaje biblice care par să spună că un creștin adevărat își poate pierde mântuirea, este important să observăm diferența dintre un credincios *adevărat* și unul *fals*. Un credincios adevărat este o persoană care s-a născut din nou prin credința în Domnul Isus și a primit viața eternă. Un credincios fals este cineva care mărturisește că el crede în Domnul Isus, dar nu s-a convertit niciodată cu adevărat. El nu este născut din nou, ci se află într-o stare pierdută. Un astfel de mărturisitor creștin poate renunța la mărturisirea sa și se poate

îndepărta de credință. Deci, dacă cineva nu mai crede în Domnul Isus după ce a mărturisit că este creștin, nu se pune întrebarea dacă un credincios adevărat se poate pierde, ci dacă acest om a fost vreodată cu adevărat credincios.

Cuvântul lui Dumnezeu vorbește în mai multe pasaje despre oameni care păreau să fie credincioși, dar în realitate nu erau. Să vedem câteva exemple:

Matei 7.21-23

Matei 7.21-23: Nu oricine Îmi zice «Doamne, Doamne!» va intra în Împărăția cerurilor, ci cel care face voia Tatălui Meu care este în ceruri. Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: «Doamne, Doamne! nu în Numele Tău am profetit și nu în Numele Tău am scos demoni și nu în Numele Tău am făcut multe lucrări de putere?» Și atunci le voi spune deschis: «Niciodată nu v-am cunoscut; plecați de la Mine, lucrători ai fărădelegii».

Acești oameni mărturisesc că sunt de partea Domnului Isus. Îl numesc „Domn, Domn”. Dar ei nu au fost niciodată cu adevărat credincioși. Domnul le spune: „Niciodată nu v-am cunoscut”. Deci nu este vorba de credincioși adevărați, care s-au pierdut din nou prin neascultarea lor (versetul 21), altfel Domnul Isus ar fi trebuit să-i fi cunoscut cândva (compară cu Ioan 10.14,27). Mai degrabă sunt credincioși falși, simpli mărturisitori fără viață din Dumnezeu. Dar ei par a fi credincioși adevărați. Ei erau chiar preocupați cu „lucrarea creștină”. Ei înșiși cred că aparțin Domnului, pentru că se miră de cuvintele Lui. Ce autoamăgire! Nu contează că noi spunem că Îl cunoaștem pe Domnul Isus, ci că El ne cunoaște pe noi.

Matei 13.24-30

Matei 13.24-30: Le-a pus înaintea altă parabolă, spunând: „Împărăția cerurilor se aseamănă cu un om care seamănă sămânță bună în ogorul lui; dar, în timp ce oamenii dormeau, vrăjmașul lui a venit și a semănat neghina printre grâu și a plecat. Iar când a crescut firul și a făcut rod, atunci s-a arătat și neghina. Și robii stăpânului casei au venit și i-au spus: «Domnule, n-ai semănat sămânță bună în ogorul tău? De unde are atunci neghină?» Și el le-a spus: «Un vrăjmaș a făcut aceasta». Și robii i-au spus: «Vrei deci să mergem și să o adunăm?» Dar el a spus: «Nu, ca nu cumva, adunând neghina, să smulgeți și grâul odată cu ea. Lăsați-le să crească amândouă împreună până la seceriș; și, la timpul secerișului, voi spune secerătorilor: culegeți întâi neghina și legați-o în snopi, ca să fie arsă; iar grâul adunați-l în grânarul meu»”.

În Matei 13, Domnul Isus vorbește în parabole despre Împărăția cerurilor. Împărăția cerurilor este domnia lui Hristos peste această lume. Nu se numește Împărăția cerurilor pentru că ar fi în ceruri, ci pentru că este o Împărăție care este guvernată din cer și după principii cerești.⁸ Parabolele despre Împărăția cerurilor din Matei 13 arată dezvoltarea Împărăției cerurilor, în timp ce Împăratul, respins de poporul Său, este absent și Își guvernează Împărăția din cer. Ele se referă, așadar, la perioada creștină. Ele reflectă starea creștinătății.

Parabola despre neghina din ogor este prima parabolă despre Împărăția cerurilor din Evanghelia după Matei. Ea arată o caracteristică fundamentală a Împărăției cerurilor: amestecul. Împărăția cerurilor trebuie diferențiată de Biserică (Adunare). Biserica (Adunarea) este formată numai din credincioșii adevărați, oamenii care, prin nașterea din nou și primirea Duhului Sfânt, au devenit mădulare ale trupului lui Hristos (1 Corinteni 12.13). Din Împărăția cerurilor, pe de altă

⁸ Expresiile „Împărăția lui Dumnezeu” și „Împărăția cerurilor” se referă la aceeași Împărăție. În timp ce expresia „Împărăția cerurilor” răspunde la întrebarea de unde provine autoritatea acestei Împărății, expresia „Împărăția lui Dumnezeu” răspunde la întrebarea cui aparține această Împărăție.

parte, fac parte toți oamenii care mărturisesc că sunt de partea lui Hristos. De aceea, în Împărăția cerurilor există o amestecare între credincioșii adevărați și cei falși.⁹ În Împărăția cerurilor se află atât grâul, cât și neghina. Vrajmașul a semănat neghină „printre grâu”. Cuvântul „neghină” înseamnă „zizanie”; aceasta este o plantă care arată foarte asemănător cu grâul. Sămânța bună, din care crește grâul, reprezintă fiii Împărăției, credincioșii adevărați. Neghina reprezintă fiii răului, credincioșii falși, cei care mărturisesc doar că sunt credincioși (versetul 38). Nu întotdeauna se poate face o distincție clară între cei doi. Mulți au o formă de evlavie, dar neagă puterea acesteia (2 Timotei 3.5). Ei au numele că trăiesc, dar sunt morți (Apocalipsa 3.1). Domnul însă îi cunoaște pe cei care sunt ai Lui (2 Timotei 2.19). Important: grâul nu a devenit niciodată buruiană și apoi a fost ars, ci buruiana semăna doar înșelător cu grâul și era de la început buruiană.

Matei 25.1-13

Matei 25.1-13: Atunci Împărăția cerurilor se va asemana cu zece fecioare care, luându-și candelile, au ieșit în întâmpinarea mirelui. Și cinci dintre ele erau chibzuite, și cinci nechibzuite. Cele nechibzuite și-au luat candelile și n-au luat untdelemn cu ele, dar cele chibzuite au luat untdelemn în vasele lor, odată cu candelile lor. Dar mirele întârziind, ele au ațipit toate și au adormit. Dar la miezul nopții a fost un strigăt: «Iată mirele, ieșiți-i în întâmpinare!» Atunci toate fecioarele acelea s-au ridicat și și-au pregătit candelile. Și cele nechibzuite au spus celor chibzuite: «Dați-ne din untdelemnul vostru, pentru că ni se sting candelile». Dar cele chibzuite le-au răspuns, zicând: «Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă; mergeți mai bine la cei care vând și cumpărați-vă». Dar, pe când mergeau ele să cumpere, a venit mirele; și cele care erau gata au intrat cu el la nuntă și ușa a fost închisă. După aceea au venit și celelalte fecioare, spunând: «Doamne, Doamne, deschide-ne!» Dar el, răspunzând, a zis: «Adevărat vă spun, nu vă cunosc». Vegheați deci, pentru că nu știți ziua, nici ceasul.

Și în această parabolă despre Împărăția cerurilor găsim aceste două grupuri. Fecioarele chibzuite reprezintă credincioșii adevărați, fecioarele nechibzuite reprezintă pe cei care mărturisesc doar că sunt credincioși. Fecioarele chibzuite intră la nuntă, pentru fecioarele nechibzuite ușa este închisă, iar Domnul le spune: „Nu vă cunosc”. Și aici cele două grupuri sunt foarte asemănătoare: toate își iau candelile și merg în întâmpinarea mirelui, toate adorm, toate se trezesc la strigătul de la miezul nopții și își pregătesc candelile. Diferența dintre fecioarele nechibzuite și cele chibzuite constă în faptul că fecioarele chibzuite iau cu ele untdelemn în vase, împreună cu candelile lor, în timp ce fecioarele nechibzuite nu iau untdelemn cu ele. Faptul că fecioarele nechibzuite nu iau untdelemn cu ele reprezintă nechibzuința lor. Untdelemnul simbolizează Duhul Sfânt (1 Samuel 16.13; Luca 4.18; Faptele apostolilor 10.38; 2 Corinteni 1.21; 1 Ioan 2.20,27). Fecioarele nechibzuite nu au experimentat niciodată ungerea Duhului Sfânt. Parabola nu spune că fecioarele nechibzuite aveau untdelemn în candelile lor. Ea spune: „Au luat candelile și n-au luat untdelemn cu ele”. Când în versetul 8 se spune că ele spun „ni se sting candelile”, înseamnă că doar fitilul a ars. O altă posibilitate de interpretare este că aveau untdelemn în candelile lor, motiv pentru care candelile lor au ars o vreme, dar acum s-au stins. Fecioarele chibzuite, pe de altă parte, au luat cu ele untdelemn suplimentar în vase, astfel încât candelile lor nu s-au stins. Fecioarele chibzuite sunt credincioșii adevărați, care au primit Duhul Sfânt, de aceea untdelemnul nu li se termină în parabolă. Fecioarele nechibzuite reprezintă pe oamenii care au fost pentru o vreme sub influența

⁹ Într-o comunitate creștină, în ceea ce privește vizitatorii, poate exista, desigur, și o amestecare între credincioșii adevărați și cei falși. Dar numai credincioșii adevărați sunt mădulare ale lui Hristos și aparțin comunității.

Duhului Sfânt, dar nu L-au primit în ei (compară cu Evrei 6.4). Ei mărturisesc credința în Hristos, dar nu sunt născuți din Dumnezeu.

Există interpretarea că atât fecioarele nechibzuite, cât și cele chibzuite reprezintă creștini adevărați, dar fecioarele nechibzuite se îndepărtează în timpul vieții și, prin urmare, se pierd din nou. Să observăm însă: așa cum în parabola despre neghina din ogorul de grâu, grâul nu se transformă în neghină, tot așa și în această parabolă niciuna dintre fecioarele chibzuite nu devine nechibzuită. Nu toate cele zece fecioare sunt inițial chibzuite, iar în cursul timpului cinci dintre ele devin nechibzuite, ci fecioarele chibzuite sunt chibzuite de la început, iar cele nechibzuite sunt nechibzuite de la început.

O caracteristică a epocii creștine este că există credincioși adevărați și falși.¹⁰ Acest fapt se reflectă și în epistolele Noului Testament. În cazul pasajelor biblice dificile, care dau impresia că mântuirea poate fi pierdută, trebuie să se acorde atenție dacă în contextul respectiv se vorbește despre un credincios adevărat sau fals.

4. Pasaje biblice care sunt folosite împotriva ideii că mântuirea nu poate fi pierdută

Epistola către Evrei

Înainte de a ne îndrepta atenția către versete și pasaje individuale din Epistola către Evrei, trebuie să facem câteva observații introductive. Epistola către Evrei are un caracter deosebit, care adesea nu este suficient luat în considerare.

Tema și destinatarii epistolei

Tema principală a epistolei este Hristos. Hristos și adevărul revelat în El depășesc toate revelațiile, rânduielile și persoanele din Vechiul Testament. Acest fapt se regăsește ca un fir călăuzitor în întreaga epistolă. Hristos este împlinirea a ceea ce Dumnezeu a poruncit în serviciul divin israelit, a imaginilor simbolice din Vechiul Testament și a profețiilor despre Mântuitorul care va veni.

Faptul că aceasta este accentuat atât de insistent are legătură cu destinatarii Epistolei către Evrei. Ea este adresată „evreilor”. Prin aceasta se înțeleg israeliții sau descendenții lui Avraam (compară cu Geneza 14.13; Filipeni 3.5). În timp ce mulțimea poporului iudeu L-a respins pe Domnul Isus, acești iudei L-au recunoscut pe Domnul Isus ca fiind Mesia promis și L-au acceptat prin credință. Ei au devenit creștini. Ca evrei, ei cunoșteau bine Vechiul Testament, erau familiarizați cu istoria lui Israel și cu serviciul divin israelit.

Trebuie să ținem cont de faptul că iudeii aveau dificultăți deosebite când ajungeau la credința în Domnul Isus sau se confruntau cu întrebarea dacă să-L accepte ca Domn și Mântuitor. Când un iudeu ajungea la credința în Domnul Isus, asta însemna că trebuia să lase în urmă lucruri pe care Dumnezeu le rânduisese cândva în Lege. Nu era ușor pentru el. Cartea Faptele apostolilor conține o serie de relatări și indicii care arată cât de greu le era iudeilor aceasta (compară cu Faptele apostolilor 10.9-16; 15.5; 21.20). Aceasta era valabil chiar și pentru un om al lui Dumnezeu precum Petru, în care locuia Duhul Sfânt, care cunoștea Scripturile, care era apostol și conducător printre frați. La început le-a fost foarte greu să înțeleagă că ceea ce Moise promisese și învățase fusese împlinit în Hristos și, prin urmare, trebuia acum abandonat. Ei erau încă foarte legați de iudaism. Astfel, destinatarii scrisorii au avut mari dificultăți în a se detașa de vechiul

¹⁰ Alte două exemple de credincioși falși sunt Iuda Iscarioteanul (Ioan 6.70; 13.10,11; 17.12) și Simon vrăjitorul (Faptele apostolilor 8.13,20).

legământ și a se lega complet de Hristos și, prin urmare, de ce era nou. Acest fapt a necesitat învățături foarte deosebite.

Scriitorul acestei epistole le arată că Hristos și ceea ce au primit ei prin credința în El este mai mare și mai bun decât tot ceea ce aveau în iudaism. Scriitorul face în repetate rânduri comparații între iudaism și schimbarea care a venit prin Hristos. El le arată cât de mult mai bun este ceea ce au acum prin credința în Hristos decât tot ceea ce cunoșteau credincioșii Vechiului Testament. Lor li se arată că nu pierd nimic dacă lasă în urmă vechiul. Dimpotrivă, ei primesc astfel ceva mult mai mare și mai bun: pe Hristos. El este mai mare decât tot ceea ce are legătură cu vechea rânduială. În acest fel, destinatarii sunt încurajați să lase în urmă acest sistem (Evrei 13.12,13) și să trăiască cu adevărat în binecuvântările credinței creștine. Ei ar trebui să recunoască că aceasta a fost voia lui Dumnezeu. Ei nu au încălcat poruncile și nu au fost necredincioși când au făcut aceasta, deoarece Dumnezeu, în Isus Hristos, Fiul Său, a împlinit tot ceea ce Moise poruncise.

Avertismente împotriva căderii de la credință

Aceasta este linia principală a epistolei. Pe lângă aceasta, în această epistolă găsim repetate intercalări cu avertismente serioase. Sunt avertismente împotriva abaterii de la calea credinței, a neascultării de Cuvântul lui Dumnezeu, a unei inimi rele de necredință, a căderii din credință și așa mai departe. Pentru a înțelege aceste avertismente, trebuie să analizăm mai în detaliu destinatarii scrisorii și circumstanțele în care se aflau.

Primii ascultători ai Evangheliei erau exclusiv iudei (compară cu Faptele apostolilor 2.5). Conform relatărilor din cartea Faptele apostolilor, primul om dintre popoarele păgâne, căruia i s-a vestit Evanghelia și care a ajuns la credință, a fost ministrul de finanțe etiopian din Faptele apostolilor 8, apoi Corneliu cu rudele și prietenii săi din Faptele apostolilor 10. În Faptele apostolilor 11.20 citim pentru prima dată în mod expres despre o vestire conștientă a Evangheliei printre păgâni. Astfel a luat naștere în Antiohia prima comunitate de creștini care s-au convertit din păgânism. La început, însă, Evanghelia a fost vestită exclusiv iudeilor. Numai prin predica lui Petru de la Rusalii s-au convertit 3000 de oameni (Faptele apostolilor 2.41). În Faptele Apostolilor 4.4 citim despre 5000 de bărbați iudei care au devenit credincioși; în Faptele apostolilor 5.14 se spune că tot mai mulți credincioși s-au alăturat Domnului, mulțimi de bărbați și femei (compară și cu Faptele apostolilor 21.20). În continuare, Evanghelia a ajuns la iudeii din întregul Imperiu Roman. Peste tot au apărut comunități cu un număr mai mare sau mai mic de credincioși, care se convertiseră din iudaism. După ce au acceptat Evanghelia, au simțit foarte curând respingerea din partea compatrioților lor iudei, ceea ce a dus în repetate rânduri la persecuții. Faptele apostolilor relatează despre aceasta (Faptele apostolilor 8.1-3; 11.19; 12.1-3; compară cu 1 Tesaloniceni 2.14). Și Epistola către Evrei face referire la aceste persecuții (Evrei 10.32-34; 12.4). Scriitorul le prezintă în repetate rânduri pe Hristos și îi încurajează să se uite la El (Evrei 2.9; 3.1; 12.2,3), să nu piardă din vedere scopul și să rămână statornici în credință.

Pe măsură ce anii treceau și persecuțiile nu încetau, mulți dintre ei deveneau din ce în ce mai descurajați și demoralizați. Sub presiunea persecuțiilor, unii dintre ei au devenit nesiguri. Oare am făcut o greșeală? Este Isus cu adevărat Mesia? Nu ar fi mai bine să ne întoarcem la iudaism? Acest ultim pericol era cu atât mai mare cu cât, la momentul redactării epistolei, sistemul iudaic și credința creștină coexistau (compară cu Evrei 10.11; 13.10; serviciul divin iudaic a încetat abia în anul 70 d.Hr., odată cu distrugerea Ierusalimului și a Templului). De aceea, epistola conține multe îndemnuri de a persevera și de a rămâne credincioși (Evrei 2.1; 3.6,14; 6.11; 10.23,35,36; 13.7). Epistola arată clar că unii dintre ei s-au retras deja. Ei nu mai participau la

adunările creștine (Evrei 10.25). Unii chiar renunțaseră la credința în Domnul Isus (Evrei 6.4-8; 10.26-31). Acesta este contextul avertismentelor serioase împotriva căderii de la credință.

Parabola semănătorului

De la ziua Cincizecimii din Faptele Apostolilor 2, sămânța Cuvântului lui Dumnezeu a fost împrăștiată cu mare zel și printre mulți oameni. După cum am văzut, Evanghelia a ajuns mai întâi la iudei. Când Evanghelia este vestită, sămânța Cuvântului lui Dumnezeu cade în soluri foarte diferite. De aceea, vestirea Cuvântului va provoca reacții și efecte diferite, în funcție de solul pe care cade sămânța. Despre aceasta vorbește Domnul Isus în parabola semănătorului sau a celor patru tipuri de sol (Luca 8.4–15). În această parabolă, Domnul prezintă patru tipuri diferite de soluri, în care cade sămânța Cuvântului lui Dumnezeu. Din formularea din versetul 12: „ca nu cumva, crezând, să fie mântuiți”, înțelegem că această parabolă se referă în primul rând la vestirea Evangheliei necredincioșilor. În trei din cele patru cazuri nu se obține niciun rod. Niciun rod înseamnă nicio convertire, nicio viață nouă. Doar într-un singur caz Cuvântul lui Dumnezeu aduce rod (Luca 8.15).¹¹

În versetul 6 se vorbește despre sămânța care a căzut pe stâncă. Când a încolțit, s-a uscat, pentru că nu avea umezeală. În Marcu 4.5,6 (și aproape identic în Matei 13.5,6) se spune în parabolă: „Și alta a căzut pe locul stâncos, unde nu avea mult pământ, și îndată a răsărit, pentru că nu avea pământ adânc; și, când a răsărit soarele, a fost arsă și, pentru că nu avea rădăcină, s-a uscat”.

În explicația din versetul 13, Domnul spune: „Iar cele de pe stâncă sunt cei care, când aud, primesc Cuvântul cu bucurie; și aceștia nu au rădăcină: cei care cred pentru un timp și, la vreme de încercare, se leapădă.” Despre cădere se spune în Marcu 4.17 (și aproape identic în Matei 13.21): „când vine necaz sau persecuție din cauza Cuvântului, îndată se poticnesc”.

În acest caz, cel care aude Cuvântul Îl primește imediat cu bucurie (Matei 13.20; Marcu 4.16). Dar el nu are rădăcini. Apoi vine vremea încercării, el are parte de neazuri sau persecuții din cauza Cuvântului și devine evident că nu are rădăcini. Consecința este că se poticnește și renunță. Se spune despre ei că ei „cred pentru un timp”. Dar aceasta nu este o credință mântuitoare, ci doar o credință exterioară, o convingere despre ce este corect și adevărat, o mărturisire de credință.¹² Tot ceea ce se întâmplă aici este superficial și pur exterior. El primește *îndată* Cuvântul cu bucurie – sentimentele lui sunt atinse – și *îndată* se poticnesc când apar dificultățile. Nu se ajunge la recunoașterea păcatului și pocăință. Nu există niciun indiciu al unei nașteri din nou „din apă și din Duh” (Ioan 3.5). Sămânța Cuvântului a fost semănată în el, dar nu a avut loc o naștere din nou (1 Petru 1.23), pentru că nici în acest caz nu se vede niciun rod. Unde lipsesc rădăcina și umezeala, nu poate fi niciun rod.

¹¹ Există interpretarea că primele trei tipuri de inimă (Luca 8.12–14) reprezintă oameni care se convertesc superficial (dar cu adevărat), iar al patrulea tip de inimă reprezintă un om care se convertește profund (Luca 8.15). Conform acestei interpretări, toți oamenii din parabolă ar experimenta o naștere din nou. Dar deja afirmația din Luca 8.12, că diavolul ia din nou cuvântul „ca nu cumva, crezând, să fie mântuiți”, arată clar că această interpretare nu este corectă. În plus, această parabolă ne arată reacțiile diferite ale oamenilor care aud cuvântul. Se convertesc oare toți oamenii cărora le ducem vestea cea bună? Nu, această parabolă arată cele trei rezultate, pe care le-a produs predicarea Evangheliei în toate timpurile: lipsa credinței, credința falsă și credința adevărată.

¹² Se spune și despre Simon vrăjitorul că *a crezut* (Faptele apostolilor 8.13), dar la scurt timp după aceea devine clar că inima lui nu era sinceră înaintea lui Dumnezeu și că se afla încă pe calea pierzării (versetele 18-23). Era doar o credință aparentă. Expresia „a crede” se poate referi, în funcție de context, și la o credință pur exterioară, fără a fi legată de o naștere din nou. Un alt exemplu în acest sens îl găsim în Ioan 8: iudeii care credeau în Domnul Isus au vrut să-L ucidă cu pietre puțin timp mai târziu (Ioan 8.30,31,59).

Domnul a spus deja că propovăduirea Evangheliei va produce și astfel de credincioși de formă, și i-a pregătit pe apostoli pentru aceasta. Exact într-o astfel de situație se referă Epistola către Evrei. Printre destinatarii epistolei se află și cei care au primit odată Evanghelia cu bucurie, poate parțial sub impresia trezirii care a început la Rusalii în Ierusalim și a puterii lui Dumnezeu care s-a manifestat în propovăduirea Evangheliei și în semne și minuni (Faptele apostolilor 2.41-47; 3.6-10; 4.4,31-35; 5.12-16). Acum însă, din cauza necazurilor, ei se poticnesc și sunt pe punctul de a se îndepărta din nou de credință. Toți destinatarii acestei epistole erau cei care îl mărturiseau pe Isus ca fiind Hristosul, Fiul lui Dumnezeu. Dar solul inimii lor, pe care a căzut sămânța Evangheliei, era diferit. Două lucruri au arătat dacă erau sinceri: timpul și necazurile. Așa este și astăzi. Dificultățile și încercările sunt cele care dezvăluie inima omului, dacă are o credință sinceră sau nu. Atunci se vede dacă are rădăcini și umezeală pentru a rezista în căldura soarelui răsărit. Adevărații credincioși se disting prin faptul că ei „rodesc în răbdare” (Luca 8.15). Dar cel care se îndepărtează de credință se dovedește a fi cineva care nu a avut niciodată o credință adevărată (compară cu 1 Ioan 2.18,19). Există și credincioși adevărați care se abat de la calea credinței, dar dacă aparțin cu adevărat Domnului, mai devreme sau mai târziu se vor pocăi și se vor întoarce.

Prezentare generală Evrei 3.7–4.11

Evrei 3.7–4.11 este cea mai lungă intercalare cu avertismente din Epistola către Evrei. Aici este vorba despre *încurajarea la credință* respectiv *avertismentul împotriva necredinței*. Scriitorul își întemeiază avertismentele pe comportamentul poporului Israel în pustiul Sinai, când se îndrepta spre țara promisă. Majoritatea dintre ei nu au ajuns la țintă („odihna”) din cauza necredinței lor, care s-a manifestat prin împietrirea inimilor lor și neascultarea față de Dumnezeu (Evrei 3.8-11,18,19).

Evrei 3.7–14

Versetele 7–11

Evrei 3.7-11: De aceea, după cum zice Duhul Sfânt: „Astăzi, dacă veți auzi glasul Lui, nu vă împietriți inimile, ca în răzvrătire, în ziua ispitirii în pustiu, unde părinții voștri M-au ispitit, încercându-Mă, și au văzut lucrările Mele patruzeci de ani. De aceea, M-am mâniat pe generația aceasta și am spus: «Ei întotdeauna rățesc cu inima și n-au cunoscut căile Mele!» Astfel am jurat în mânia Mea: «Nu vor intra în odihna Mea!»”

În versetele 7–11, scriitorul citează Psalmul 95.7–11. Versetele citate se referă la un episod din istoria lui Israel. Este vorba despre evenimentele din Exodul 17.1-7, la scurt timp după ieșirea din Egipt, și din Numeri 20.2-13, la sfârșitul călătoriei prin pustiu. Acestea s-au petrecut la Masa (ispită, încercare) și Meriba (ceartă, dispută), vezi Psalmul 95.8. Aceste evenimente au revelat necredința majorității poporului Israel. Cei mai mulți aveau inima împietrită și nu ascultau de glasul lui Dumnezeu. Când au apărut dificultăți, încercări și descurajări, s-au răzvrătit împotriva lui Dumnezeu și a slujitorilor Săi și au vrut să se întoarcă în Egipt, la vechea lor viață.

Cuvântul „răzvrătire” (în greacă *parapikrasmos*) poate fi tradus și prin „răscoală” sau „rebeliune”. S-a manifestat o împotrivire evidentă a poporului împotriva lui Dumnezeu, o rebeliune împotriva Lui. Astfel s-a arătat că majoritatea poporului avea o inimă împietrită. Ce revelează inima omului? Dificultățile, încercările. Dumnezeu ne conduce în viața noastră prin dificultăți, necazuri, dezamăgiri – acolo se dezvăluie inima noastră, dacă există o credință adevărată și dacă inimile noastre sunt supuse lui Dumnezeu sau sunt rebele. „În ziua ispitirii în pustiu”, când nu era apă, poporul a reacționat cu nemulțumire rebelă. L-au ispitit pe Dumnezeu, răzvrătindu-se împotriva Lui și provocându-L să dovedească dacă era cu adevărat în mijlocul

lor sau nu. Au pus la îndoială credibilitatea Lui, Cuvântul Lui și promisiunile Lui. Astfel s-a arătat inima lor împietrită și necredința lor. Și deși văzuseră lucrările lui Dumnezeu timp de patruzeci de ani. Deoarece nu aveau credință în inimile lor, lucrările lui Dumnezeu, pe care le vedeau, nu aveau niciun efect asupra lor.

Dumnezeu a spus despre acest popor: „Ei întotdeauna rătăcesc cu inima”. Pentru a doua oară este menționată *inima*. Nu este vorba doar de fapte individuale, ci de esența omului, de interiorul său. Nu doar faptele individuale erau greșite, ci întreaga inimă era greșită. Și nu a fost doar o singură reacție păcătoasă a poporului, ci *întotdeauna* au rătăcit cu inima. Acest lucru i-a caracterizat pe tot parcursul călătoriei prin pustiu. Cu toții greșim adesea și uneori suntem rebeli. Dar dacă aceasta este o stare permanentă, este altceva. Aici s-a manifestat o stare permanentă în inimile lor.

Nu este vorba aici de oameni care aveau o credință adevărată – poporul Israel nu avea aceasta –, ci de oameni ale căror inimi erau împietrite și care mergeau mereu pe căi greșite și nu recunoșteau căile lui Dumnezeu, deși la început părea că o fac. În Exodul 15, toți cântau încă cântarea izbăvirii și îl laudau pe Dumnezeu: „Voi cânta Domnului, pentru că este foarte înălțat. A aruncat în mare pe cal și pe călărețul lui. Domnul este tăria mea și cântarea mea. Și El a fost salvarea mea. Acesta este Dumnezeul meu și-L voi lauda; Dumnezeul tatălui meu, și-L voi înălța.” (Exodul 15.1,2). Când au ajuns la dificultățile din pustiu s-a arătat ce era cu adevărat în inimile lor (Deuteronomul 8.2). Astfel, Dumnezeu jură – jurământul face ca lucrurile să fie ireversibile – că ei nu vor intra niciodată în odihna Lui (Evrei 3.11; compară cu Evrei 3.19). Aceasta a fost sentința definitivă asupra majorității poporului, care a rămas în necredință și nu a ajuns la țintă.

Versetele 12 și 13

Evrei 3.12,13: Luați seama, fraților, ca nu cumva să fie în cineva dintre voi o inimă rea de necredință, ca să se depărteze de la Dumnezeul cel viu, ci îndemnați-vă unii pe alții în fiecare zi, atât timp cât se spune „Astăzi!”, ca nici unul dintre voi să nu fie împietrit prin înșelăciunea păcatului.

În versetul 12, scriitorul aplică avertismentul conținut în citatul din Psalm direct destinatarilor scrisorii: „Luați seama, fraților, ca nu cumva să fie în cineva dintre voi o inimă rea de necredință, ca să se depărteze de la Dumnezeul cel viu”. Exemplul poporului Israel în pustiu prezintă multe paralele cu situația creștinilor evrei, cărora le este adresată această scrisoare. Și ei erau o comunitate mixtă. Printre ei se aflau credincioși adevărați (cum erau pe atunci în poporul Israel, de exemplu, Moise, Iosua și Caleb), dar erau și unii care aparțineau în mod exterior comunității, dar în care nu era o credință adevărată. De când creștinii evrei s-au alăturat lui Hristos, au trecut prin încercări și suferințe grele. Astfel s-a arătat dacă aveau o credință adevărată în Hristos sau dacă erau doar creștini de fațadă și aveau în ei o inimă rea de necredință. Cea din urmă s-a arătat prin faptul că L-au respins din nou pe Hristos și jertfa Lui și s-au întors la iudaism. Aceasta a fost o „cădere de la Dumnezeul cel viu” (compară cu Evrei 6.4-6). În contrast cu aceasta este inima adevăratului credincios, pe care Dumnezeu a curățit-o prin credință (Evrei 10.22; Faptele apostolilor 15.9).

Cuvântul „cineva” apare de trei ori în Evrei 3 și 4 (3.12; 4.1,11). Întotdeauna se referă la același grup de persoane: credincioșii aparenti dintre destinatarii scrisorii.

Digresiune: Adresarea în Epistola către Evrei

Scriitorul se adresează tuturor ca „frați”, deși pornește de la premisa că nu toți dintre ei aveau o credință adevărată („cineva dintre voi”; vezi și Evrei 4.1-3). Dar toți mărturiseau că ei cred

în Mesia Isus. În acest sens, toți erau în aceeași barcă. În aparență, era doar un singur grup, și anume grupul credincioșilor mărturisitori. În conformitate cu mărturisirea lor, el se adresează tuturor ca frați. Datorită mărturisirii lor, toți aveau responsabilitatea de a trăi în conformitate cu aceasta. De aceea, Duhul Sfânt se adresează conștiinței tuturor. Fiecare ar trebui să se examineze pe sine (compară cu 2 Corinteni 13.5; Matei 26.20-25) – în această atitudine trebuie să citim întotdeauna Cuvântul lui Dumnezeu!

Toți destinatarii scrisorii se aflau în aceeași situație. Toți au suferit aceleași ostilități și suferințe. Toți au devenit leneși și descurajați din această cauză (Evrei 5.11; 12.3,12,13). Din punct de vedere exterior, toți erau în pericol de a se abate de la calea cea dreaptă (Evrei 2.1). De aceea, Duhul Sfânt nu se adresează doar unui grup și îl exclude pe celălalt, ci se adresează tuturor destinatarilor scrisorii cu cuvinte generale.

Din punctul de vedere al scriitorului, nu era clar la început care dintre creștinii evrei, cărora le scria, erau doar aparent credincioși și care erau cu adevărat credincioși. Toți mărturiseau credința în Hristos. Dar acum unii dintre ei au început să se împietrească prin înșelăciunea păcatului (Evrei 3.13), să se retragă (Evrei 10.25,38,39) și chiar să renunțe la credința în Domnul Isus, ba chiar să-L renege (Evrei 6.6; 10.29) și să se întoarcă la sistemul iudaic care L-a răstignit. Abia atunci a devenit evident că ei nu au avut niciodată o credință adevărată. Abia timpul și necazurile au scos aceasta la lumină. Abia la „sfârșit” s-a putut judeca acest fapt. Dar cel care, în ciuda tuturor dificultăților, a rămas ferm în credință până la sfârșit, se dovedește a fi un credincios adevărat. Astfel, el se adresează tuturor ca frați, în conformitate cu mărturisirea lor, dar se teme că printre ei se află și unii care au o inimă rea și necredincioasă. Comportamentul unora a arătat aceasta din ce în ce mai clar. Din aceste motive, Epistola către Evrei nu face întotdeauna o distincție clară între cele două grupuri. Scriitorul se include și pe sine (de exemplu, noi în Evrei 2.1,3 și 10.26), deoarece grupul credincioșilor mărturisitori se află în centrul atenției, grup din care făcea parte și scriitorul. Epistola către Evrei subliniază, în conformitate cu motivul și caracterul său, aspectul responsabilității legate de mărturisirea credinței în Hristos.

Există însă o serie de pasaje care arată că scriitorul este conștient de existența acestor două grupuri. De mai multe ori, în mijlocul avertismentelor sale, el se adresează credincioșilor adevărați cu cuvinte încurajatoare (Evrei 4.3; 6.9,10; 10.39). Nu este intenția lui să-i facă pe cei născuți din nou să se îndoiască de siguranța mântuirii lor. Faptul că aceste încurajări sunt exprimate imediat după avertismente arată că scriitorul nu se gândește la pierderea credincioșilor adevărați, ci face apel la responsabilitatea mărturisitorilor prin îndemnuri și avertismente.

Vedem ceva similar și în cazul poporului Israel: toți au trăit noaptea Paștelui, toți au trecut prin Marea Roșie, toți au cântat cântarea mântuirii, toți au fost cu Dumnezeu în pustiu. Din punct de vedere exterior, toți aparțineau poporului lui Dumnezeu. Ei erau considerați și apelați de Dumnezeu ca un grup, chiar dacă El, care cunoaște inimile, știa desigur de la început cine credea cu adevărat și cine nu. Când au venit ispitele, a devenit vizibil și din punct de vedere exterior că majoritatea nu aveau o credință adevărată. Abia atunci s-a cristalizat faptul că, în ceea ce privește starea inimii, existau două grupuri în popor.

Versetul 14

Evrei 3.14: Pentru că avem parte de Hristos, dacă, în adevăr, ținem cu tărie, până la sfârșit, începutul încrederii, ...

Versetul 14 este o propoziție condițională: „Pentru că avem parte de Hristos, dacă, în adevăr, ținem cu tărie, până la sfârșit, începutul încrederii”. Și în versetul 6 al acestui capitol avem o

astfel de propoziție condițională. Este important să citim cu atenție aici. Aici nu scrie că *vom fi* părtași ai lui Hristos dacă vom păstra cu statornicie începutul încrederii până la sfârșit. Deci nu este o condiție pentru a primi ceva în viitor. Dacă ar fi așa, ar însemna că trebuie să facem ceva pentru a avea parte de Hristos. Nu, aici scrie că deja *avem parte* Hristos. În limba greacă, aceasta este la forma de timp perfect, care se referă la un eveniment din trecut cu un rezultat durabil în prezent. Oricine s-a convertit a avut parte de Hristos începând chiar din momentul acela. Dar autenticitatea credinței trebuie să se dovedească în viață. Credința perseverentă arată că ne-am convertit cu adevărat și că avem parte de Hristos.¹³

Cine crede cu adevărat, va ajunge la țel. Căci Domnul Isus ne iubește până la capăt (Ioan 13.1), El ne întărește până la sfârșit (1 Corinteni 1.8). Dumnezeu va desăvârși lucrarea pe care a început-o în noi, până în ziua lui Isus Hristos (Filipeni 1.6). Prin puterea lui Dumnezeu, prin credință, suntem păstrați pentru mântuire, care este gata să fie descoperită în vremurile din urmă (1 Petru 1.5). Dumnezeu le dă tuturor celor care cred harul stăruinței și îi duce la țel. Acesta este motivul pentru care putem crede și persevera până la sfârșit. „Începutul încrederii” se referă la perioada în care evreii au ajuns la credința în Hristos. Autenticitatea credinței lor s-a manifestat prin faptul că nu numai că au început bine, - dar nu au renunțat la credință în momentele dificile (compară cu Luca 8.13) –, ci au rămas neclintiți în credința lor în Hristos până la sfârșit. Domnul Isus îi aduce pe fiii adevărați la glorie (Evrei 2.10). Noi, cei care am crezut, intrăm în odihnă (Evrei 4.3). Deci, cine nu rămâne ferm până la sfârșit în încrederea inițială, se dovedește a fi cineva care nu a ajuns niciodată la credința mântuitoare.

Digresiune: Harul și responsabilitatea

În Noul Testament există o serie întreagă de astfel de propoziții condiționale. Motivul este că, în Noul Testament, creștinul este privit din două perspective: una este perspectiva harului lui Dumnezeu. Totul este stabil și sigur. Despre aceasta vorbesc numeroasele pasaje biblice care mărturisesc în cuvinte clare și precise siguranța eternă a mântuirii. Numai harul îl duce pe creștin în cer, și anume în proporție de 100%. În Romani 11.6 citim: „Iar dacă este prin har, nu mai este din fapte; altfel, harul nu mai este har.” Nu putem adăuga fapte la harul lui Dumnezeu – nici măcar faptele pe care le facem ca și creștini. Nu este harul *și* perseverența noastră faptul că noi vom fi odată în cer, ci numai harul. În Evanghelie, Dumnezeu a exclus orice laudă pentru om (Romani 3.27).

Dar creștinul credincios este văzut în Noul Testament și dintr-o altă perspectivă. Aceasta este perspectiva responsabilității noastre. Autenticitatea mărturisirii lui Hristos trebuie să se dovedească prin roade spirituale în viață. Cine mărturisește că el crede în Domnul Isus are responsabilitatea de a trăi după Cuvântul Său. Credința ascunsă în inimă trebuie să se manifeste în fapte vizibile ale credinței. De aceea, în Cuvântul lui Dumnezeu există multe avertismente. Nu trebuie să relativizăm sau să atenuăm aceste avertismente în niciun caz. Ele trebuie să acționeze cu toată puterea lor asupra conștiinței. Ele nu trebuie însă să pună la îndoială siguranța mântuirii creștinilor născuți din nou, ci servesc pentru a vorbi conștiinței celor care mărturisesc pe Domnul și pentru a le arăta responsabilitatea că mărturisirea lor trebuie confirmată prin modul lor de viață. Biblia nu învață nicăieri că un adevărat mântuit poate pierde din nou mântuirea. Dar Biblia nici nu învață nicăieri că un om care trăiește în păcat va ajunge în cer, chiar dacă mărturisește că el crede în Hristos. Nu găsim în Biblie niciun indiciu că putem trăi

¹³ În acest sens trebuie înțeleasă și condiția din Coloseni 1.21-23: „Și pe voi, care odinioară erați străini și vrăjmași în gândire, prin lucrări rele, acum dar v-a împăcat în trupul cărnii Lui, prin moarte, ca să vă prezinte sfinți și fără pată și de neînvinuit înaintea Lui, dacă, în adevăr, rămâneți în credință, întemeiați și tari și fără să vă lăsați abătuți de la speranța Evangheliei pe care ați auzit-o, ...”.

cum vrem și totuși să ajungem la țintă (compară cu 1 Corinteni 6.9,10; Galateni 5.19–21; 6.8; Efeseni 5.5).

Harul și responsabilitatea nu sunt niciodată amestecate în Scriptură. Sunt două fețe ale aceleiași monede. Trebuie să le lăsăm pe amândouă să coexiste. Cu regret, însă, în interpretarea Bibliei le amestecăm adesea, ajungând la concluzii greșite.

Vedem aceste două fețe, de exemplu, în cele două fețe ale pecetei din 2 Timotei 2.19: „Totuși temelia tare a lui Dumnezeu rămâne, având pecetea aceasta: «Domnul îi cunoaște pe cei care sunt ai Săi» și: «Oricine rostește Numele Domnului să se depărteze de nedreptate!»” și în comparația dintre Epistola către Romani și Epistola lui Iacov: Epistola către Romani învață mântuirea numai prin credință, fără fapte (Romani 3.28); Epistola lui Iacov învață că mântuirea trebuie dovedită prin fapte (Iacov 2.14–26). Versetele cheie din Iacov 2.14–26 sunt: „cineva zice că are credință” (versetul 14) și: „îți voi arăta, din faptele mele, credința mea” (versetul 18): cine spune (mărturisește) că are credință, trebuie să o arate prin faptele sale. Fără fapte, credința este moartă.

Evrei 4.1–3

Evrei 4.1–3: Deci, rămânând o promisiune de a intra în odihna Lui, să ne temem ca nu cumva cineva dintre voi să pară că a rămas în urmă. Pentru că, în adevăr, nouă ni s-a adus vestea bună ca și lor; dar lor, cuvântul pe care l-au auzit nu le-a folosit, negăsind credință în cei care au auzit. Pentru că noi, cei care am crezut, intrăm în odihnă, după cum a spus: „Așa am jurat în mânia Mea: «Nu vor intra în odihna Mea!»”, deși lucrările erau împlinite de la întemeierea lumii.

Și noi am primit promisiunea de a intra în odihna lui Dumnezeu. Este vorba despre odihna viitoare, când viața noastră pe pământ se va sfârși și vom ajunge la ținta credinței noastre în Domnul. Scriitorul se teme însă (vezi și Evrei 3.12) că printre cititorii săi se află unii („cineva dintre voi”) care par să fi rămas în urmă în ceea ce privește această odihnă sau care nu au ajuns la ea. El face apel la toți cititorii săi să nu fie indiferenți în această privință, ci să se teamă. Ei trebuie să știe unde se află, dacă cred cu adevărat în Hristos (compară cu 2 Corinteni 13.5). Dacă nu, atunci nu a existat pentru ei nici o promisiune de a intra în odihnă. Atunci li se putea spune doar ceea ce i s-a spus poporului Israel în acea vreme, și li s-ar fi întâmplat ceea ce s-a întâmplat poporului Israel. Dumnezeu S-a mâniat pe ei și, din cauza necredinței lor, nu i-a lăsat să intre în odihna țării promise (Evrei 3.19).

Formularea „nu cumva cineva dintre voi să pară că a rămas în urmă” este, ca și versetul 12, o formulare prudentă. În cazul unora, se pare că așa este, se sugerează, au existat indicii. Probabil că au existat unii care deja Îi întorseseră spatele lui Hristos și alții la care se întrezărea acest fapt.

La fel ca poporul Israel în acea vreme, și nouă „ni s-a adus vestea bună” (greacă *euangelizo*) (versetul 2). Vestea bună pentru poporul Israel era că Dumnezeu îi va elibera din sclavia din Egipt și îi va duce în țara promisă (de exemplu, Exodul 3.17). Vestea care ne-a fost vestită este vestea mântuirii prin credința în Hristos (compară cu Evrei 2.3,4). Dar vestirea acestei vești nu le-a fost de folos israeliților, pentru că, deși au auzit vestea, nu au primit-o cu credință. Poporul nu avea, așadar, nicio relație interioară de credință cu Dumnezeu. Astfel, în cele din urmă, nu au obținut promisiunea. La fel este și astăzi: Evanghelia este de folos numai celor care o primesc cu credință. Auzirea trebuie să se îmbine cu credința. Și acest verset arată clar că nu este vorba aici de pierderea mântuirii, deoarece aceasta ar presupune că mesajul a fost mai întâi crezut. Aici se spune însă că ei nu au acceptat cu credință mesajul care le-a fost vestit.

Numai cel care crede va intra în odihna promisă (versetul 3). Aceste versete, ca și întreaga Epistolă către Evrei, nu conțin nicio incertitudine în ceea ce privește adevărații credincioși. Așa cum Iosua și Caleb au crezut și au intrat în țară, tot așa și noi vom intra în odihnă. Dar cine nu crede, nu va ajunge la țintă, ci se va pierde. Și aici vedem că printre destinatarii epistolei erau unii care, ca majoritatea israeliților, aparțineau doar în mod exterior poporului lui Dumnezeu, fără a avea o relație reală de credință cu Dumnezeu.

Formulările: „să fie în cineva dintre voi o inimă rea de necredință” și „pentru că noi, cei care am crezut” arată clar că scriitorul are în vedere două grupuri diferite (compară cu Evrei 6.9; 10.39). Un grup are credință adevărată, celălalt nu.

Evrei 2.1-4

Evrei 2.1-4: De aceea, trebuie să luăm aminte cu atât mai mult la cele auzite, ca să nu alunecăm alături. Pentru că, dacă a fost neclintit Cuvântul vorbit prin îngeri și orice călcare de lege și neascultare au primit dreaptă răsplătire, cum vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători față de o mântuire așa de mare, care, începând să fie vestită de Domnul, a fost întărită față de noi de cei care au auzit-o, Dumnezeu mărturisind împreună cu ei prin semne și prin minuni și prin felurite lucrări de putere și prin daruri ale Duhului Sfânt, după propria Sa plăcere?

Evrei 2.1-4 este prima avertizare inserată în această Epistolă.

Cuvântul „De aceea” se referă la capitolul 1, unde este prezentată măreția supremă a Fiului lui Dumnezeu, în special superioritatea Sa față de îngeri. Cuvântul rostit de Fiul și confirmat apoi de apostoli în propovăduirea lor (versetul 3) este mai mare decât cuvântul rostit de îngeri (versetul 2). De aceea, destinatarii scrisorii ar trebui să ia aminte „cu atât mai mult” la ceea ce au auzit, pentru a nu se abate de la calea cea dreaptă. Cuvântul „a lua aminte” (în greacă *prosecho*) poate fi tradus și prin „a îndrepta mintea spre”, „a asculta de”, „a urma”. Cuvântul „a aluneca” (în greacă *pararreō*) înseamnă a trece pe lângă ceva, așa cum o navă ratează portul de destinație din cauza curentului. Destinatarii epistolei erau în pericol să se îndepărteze de mesajul mântuirii prin Hristos, pe care îl auziseră, și să se întoarcă la iudaism. Dacă ar fi făcut asta, s-ar fi dovedit a fi cei care au mărturisit că sunt de partea lui Hristos, dar nu au fost pătrunși niciodată cu adevărat de o credință vie. Aceștia au „auzit” mesajul, dar nu l-au acceptat cu credință. Ei vor rata ținta și se vor pierde pentru eternitate. Este cea mai mare catastrofă imaginabilă, să treci pe lângă această mântuire – cu atât mai mult cu cât se știe că evreilor le fusese promis Mesia încă din vechime. Acum El era acolo, ei auziseră totul și totuși erau pe cale să rateze mântuirea pe care El a adus-o. Nici aici nu se face diferență între credincioșii adevărați și cei falși, ci toți sunt apelați împreună, pentru că toți s-au pus sub aceeași responsabilitate înaintea lui Dumnezeu prin mărturisirea lor.

„Cuvântul rostit prin îngeri” înseamnă aici Legea de la Sinai (compară cu Faptele apostolilor 7.35,38,53; Galateni 3.19). Deși Dumnezeu a vorbit oamenilor prin îngeri și în alte ocazii în Vechiul Testament, versetul 2b se potrivește cel mai bine cu Legea de la Sinai; în afară de aceasta, Epistola către Evrei se referă întotdeauna la contrastul dintre vechi și nou. Acest cuvânt era „întărit” (sau de încredere, durabil, de neclintit, absolut sigur), iar orice încălcare a Legii și orice neascultare față de ea primea răsplata cuvenită. Și dacă încălcarea cuvântului rostit de îngeri avea consecințe atât de grave, cât de grele vor fi atunci consecințele pentru cel care neglijează mesajul mântuirii (sau: nu îl respectă, nu îi acordă atenție, în greacă *ameleo*), pe care Fiul l-a rostit! Aceasta este o disprețuire a harului lui Dumnezeu. Cum ar putea el să scape de judecata lui Dumnezeu?

Mesajul mântuirii le-a fost mărturisit în trei moduri. Nimeni nu putea să se scuze că nu a putut recunoaște adevărul, că era o chestiune nesigură sau ceva de genul acesta:

1. Mântuirea a început prin faptul că Domnul, Mântuitorul Însuși, a vestit-o. Exemple: Marcu 1.14,15; Luca 4.16–22; Ioan 3.14–21; 6.40.
2. Vestirea Domnului a fost confirmată de cei care au auzit-o cu propriile urechi. Aceștia sunt ucenicii care, după ce au primit Duhul Sfânt, au răspândit peste tot vestea mântuirii, începând din Ierusalim (Faptele apostolilor 1.8; 2.1 și versetele următoare).
3. Dumnezeu Însuși a confirmat vestirea prin semne și minuni (anunțul: Marcu 16.17–20). Mulți dintre cititori își vor aminti aceste lucruri, pentru că le-au văzut cu ochii lor (Faptele apostolilor 2.43; 5.12,15).

Evrei 6.1–12

Versetele 1–3

Evrei 6.1-3: De aceea, lăsând cuvântul începutului lui Hristos, să mergem spre maturitate, neașezând din nou o temelie a pocăinței de fapte moarte și a credinței în Dumnezeu, a învățaturii despre spălări și despre punerea mâinilor și despre învierea morților și despre judecata eternă; și vom face aceasta, dacă va îngădui Dumnezeu.

În versetele finale ale capitolului 5, autorul îi avertizează pe destinatarii scrisorii împotriva regresului spiritual. El continuă aceste avertismente în versetele de început ale capitolului 6: „De aceea, lăsând cuvântul începutului lui Hristos, să mergem spre maturitate”. „Cuvântul începutului lui Hristos” este învățătura care aparținea timpului în care Hristos încă nu apăruse. O găsim în Vechiul Testament, unde Dumnezeu L-a anunțat pe Mesia și Și-a pregătit poporul pentru venirea Lui. Cele menționate în versetele 1b și 2 sunt din Vechiul Testament și erau deja cunoscute înainte ca Hristos să fie pe pământ. Creștinii evrei ar trebui să lase în urmă învățăturile și rânduiala Vechiului Testament și să ajungă la maturitate deplină. Asta nu înseamnă că ar trebui să renunțe la ele ca adevăr divin revelat sau chiar să le nege. Dar în practicarea credinței lor ei nu ar trebui să rămână la începuturi, ci să îmbrățișeze și să trăiască ceea ce este mai bun, ce a adus Hristos.

Ei nu ar trebui să se întoarcă și să pună din nou (pentru viața lor) o temelie iudaică, care constă din lucrurile care erau atât de familiare israeliților din Vechiul Testament. Cele enumerate acum există într-o formă sau alta și în credința creștină – dar, în primul rând, ele nu constituie esența credinței creștine și, în al doilea rând, credința creștină merge mult mai departe. Credința în Hristos, în Hristosul răstignit, înviat și acum glorificat la dreapta lui Dumnezeu, care este marele nostru Mare Preot și mijlocește pentru noi în cer, accesul nostru liber în Sfânta sfintelor cerească, chemarea noastră cerească și așa mai departe – din toate acestea nu găsim nimic în această enumerare. Să analizăm puțin detaliile:

- „Pocăința de fapte moarte”: acesta era conținutul predicilor aproape a tuturor profeților. Ei denunțau fapte moarte ale poporului și chemau poporul la pocăință. Putem să ne gândim aici și la predica de pocăință a lui Ioan Botezătorul, la care s-a referit și Domnul Isus.
- „Credința în Dumnezeu”: și noi credem în Dumnezeu. Dar aici se referă probabil la credința în Dumnezeu, așa cum S-a revelat El în Vechiul Testament, înainte ca Fiul lui Dumnezeu să devină Om, să moară, să învie și să fie glorificat. Dumnezeu S-a revelat treptat. Abia în Hristos Dumnezeu S-a revelat pe deplin. Și creștinii evrei ar trebui să creadă în El, conform revelației lui Dumnezeu în Hristos, și să nu rămână la ceea ce știau despre Dumnezeu din Vechiul Testament.

- „Învățătura despre spălări”: Luther traduce „botez”, dar acesta nu este sensul acestui pasaj. Se referă la spălările prescrise în Legea lui Moise. Ca și creștini, noi cunoaștem „spălările” doar în sens spiritual (compară cu 1 Corinteni 6.11; Efeseni 5.26; Tit 3.5; Evrei 10.22; Apocalipsa 1.5).
- „Punerea mâinilor”: aici este vorba despre punerea mâinilor în timpul acțiunilor de aducere a jertfelor, prin care cel care aducea jertfa se identifica cu animalul jertfit. Punerea mâinilor există și în creștinism, dar nu are nimic de-a face cu aducerea jertfelor (de exemplu, Faptele apostolilor 13.3; 1 Timotei 4.14; 5.22; 2 Timotei 1.6). În creștinism, aceasta are o semnificație mai degrabă secundară. Este vorba mai ales de unirea cu slujirea făcută de alții.
- „Învierea morților”: aceasta făcea deja parte din credința vechi-testamentară (Daniel 12.13; Ioan 11.24), dar abia în Noul Testament Dumnezeu a dat revelația completă cu privire la aceasta. În Vechiul Testament, de exemplu, nu se știa nimic despre învierea dintre morți, adică despre o înviere parțială: cei mântuiți vor fi înviați, iar cei pierduți vor rămâne în morți până la învierea judecării (Apocalipsa 20.5).
- „Judecata eternă”: și aceasta făcea parte din credința vechi-testamentară (Isaia 66.24), dar abia în Noul Testament Dumnezeu a dat revelația completă despre aceasta.

Cuvântul „*aceasta*” din versetul 3 se referă la progresul către maturitatea deplină. „Vom face aceasta”, spune scriitorul, „dacă va îngădui Dumnezeu”. Aceasta este o delimitare. Scriitorul are îndoieli dacă este încă posibil pentru toți să renunțe la vechiul și să ajungă la maturitate deplină. S-ar putea ca pentru unii „trenul să fi plecat deja”.

Versetele 4 și 5

Evrei 6.4,5: Pentru că este imposibil ca cei odată luminați, și care au gustat darul ceresc, și s-au făcut părtași ai Duhului Sfânt, și au gustat Cuvântul bun al lui Dumnezeu și lucrările de putere ale veacului viitor, ...

Acum, scriitorul explică această delimitare. Aici sunt descriși oameni care au trăit, văzut și gustat deja multe. Dacă totuși au căzut, era imposibil să se reînnoiască la pocăință. În contextul Epistolei către Evrei, *căderea* înseamnă a renunța la credința în Hristos și a te întoarce la iudaism. Să vedem detaliile:

cei odată luminați

În Ioan 1.9 citim despre Domnul Isus: „Lumina adevărată era aceea care, venind în lume, luminează pe orice om.” Acesta este același cuvânt în textul original. Venirea lui Isus Hristos și mesajul despre El îl pun pe fiecare om în lumină. Cine aude acest mesaj, este luminat în acest sens. El primește lumină asupra adevărului și este el însuși pus în această lumină. Compară și cu Psalmul 119.130, unde acest cuvânt grecesc este folosit în Septuaginta. Așa era în cazul oamenilor pe care scriitorul îi avea în vedere aici. Ei au fost luminați de lumina Evangheliei și nu mai erau în ignoranță, ci primiseră cunoașterea adevărului (Evrei 10.26). Dar asta nu înseamnă că, prin credință, ei au devenit „lumină în Domnul” (Efeseni 5.8).

și au gustat darul ceresc

Darul ceresc este Hristos. Cuvântul „a gusta” (în greacă *geoumai*) este folosit în Noul Testament în șapte locuri în sensul literal de *a gusta, a savura, a mânca* (Matei 27.34; Luca 14.24; Ioan 2.9; Faptele apostolilor 10.10; 20.11; 23.14; Coloseni 2.21). În nouă locuri, acest cuvânt este folosit în sens figurat și are atunci semnificația de *a cunoaște, a experimenta, a simți*: a gusta

(sau a nu gusta) moartea (Matei 16.28; Marcu 9.1; Luca 9.27; Ioan 8.52; Evrei 2.9), a gusta darul ceresc (Evrei 6.4), a gusta Cuvântul bun al lui Dumnezeu (Evrei 6.5), a gusta lucrările de putere [minunile] veacului viitor (Evrei 6.5), a gusta bunătatea Domnului (1 Petru 2.3). Oamenii descriși aici L-au „gustat” pe Hristos în sens figurat, au cunoscut adevărul despre El prin propovăduirea Cuvântului. Li s-a vestit despre Hristos, despre viața Lui desăvârșită, cuvintele Lui, lucrarea Lui de mântuire pe cruce, poziția Lui glorificată în cer și așa mai departe. Ei au gustat toate acestea și le-au găsit plăcute, altfel nu ar fi mărturisit credința în El. Ei au primit Cuvântul imediat cu bucurie. Dar asta nu înseamnă că s-au convertit și L-au primit pe Hristos în credință (Ioan 1.12). L-au gustat (în greacă *geoumai*), dar nu L-au mâncat (în greacă *phago*) ca pâinea vie a cerului, pentru a trăi etern (Ioan 6.51,53; compară cu Matei 27.34).

Împotriva acestei interpretări, unii invocă Evrei 2.9, unde se spune că Domnul Isus „a gustat moartea” pentru fiecare (pentru tot). Argumentul este următorul: Domnul Isus nu a „gustat” moartea doar în mod exterior, ci a experimentat-o cu adevărat. Atunci, Evrei 6.4 nu se poate referi la o gustare sau o încercare pur exterioară. Trebuie însă să ținem cont de faptul că în Evrei 2.9 și 6.4 este vorba de teme și raționamente complet diferite. În Evrei 2.9 este vorba despre moartea Domnului. Faptul că El a „gustat-o” înseamnă că El a cunoscut-o cu adevărat și a trecut prin ea, murind. În Evrei 6.4 este vorba despre experiențele oamenilor care au mărturisit că sunt de partea lui Hristos. Ei L-au cunoscut pe Hristos și au aflat despre El prin propovăduirea Cuvântului și prin lucrarea puternică a Domnului, așa cum este relatat în Faptele apostolilor. Dar asta nu înseamnă că L-au și acceptat pe Hristos. Nu putem lega automat pasaje biblice între ele, doar pentru că se folosește același cuvânt, ci trebuie să ținem cont întotdeauna de contextul în care se află cuvântul.

Un exemplu: Există oameni necredincioși care, în nevoia lor, L-au chemat pe Dumnezeu și I-au promis că își vor trăi întreaga viață pentru El, dacă El îi va salva. Uneori, Dumnezeu, în mila Sa, a ascultat astfel de rugăciuni și S-a arătat puternic față de oamenii necredincioși. Oamenii care au trăit astfel de experiențe au gustat puterea și mila lui Dumnezeu, ba chiar le-au experimentat în mod impresionant pe propria piele. Dar dacă apoi ei se vor pocăi și vor crede, este o altă întrebare.

și s-au făcut părtași ai Duhului Sfânt

Se poate participa la ceva în mod exterior, fără a-l poseda personal. Nu citim aici că au fost pecetluiți cu Duhul Sfânt (2 Corinteni 1.22; Efeseni 1.13; 4.30) sau unși (2 Corinteni 1.21; 1 Ioan 2.20,27). De asemenea, nu citim că Duhul locuia în ei (Romani 8.9,11; 1 Corinteni 3.16; 6.19; 2 Timotei 1.14; Iacov 4.5) sau că erau născuți din Duhul (Ioan 3.5,6,8). Toate aceste expresii sunt folosite numai pentru adevărații credincioși, și niciuna dintre aceste expresii nu apare aici.

În afară de aceasta, în greacă „Duhul Sfânt” nu este însoțit aici de articolul hotărât, ceea ce indică faptul că nu se face referire la Persoana Duhului Sfânt, ci la eficacitatea și puterea Sa. Scriitorul are în vedere ceea ce este *caracteristic* pentru aceste persoane: ele au devenit părtașe la Duhul Sfânt. Acest pasaj nu merge mai departe. Ele au avut parte de acțiunea Duhului Sfânt. Au auzit Cuvântul lui Dumnezeu, care le-a fost vestit în puterea Duhului¹⁴; au trăit semnele și

¹⁴ Un exemplu impresionant îl găsim în 1 Corinteni 14.24,25, unde Pavel menționează cazul ipotetic în care un necredincios intră într-o adunare a Bisericii și aude Cuvântul lui Dumnezeu, care este rostit în puterea Duhului. Reacția lui: cade cu fața la pământ și proclamă că Dumnezeu este cu adevărat prezent. Un astfel de om a devenit părtaș al Duhului Sfânt, care a lucrat cu putere asupra lui prin Cuvânt. El a gustat și Cuvântul bun al lui Dumnezeu. Dar aceasta nu este încă o convertire.

minunile săvârșite în puterea Duhului; au trăit lucrarea Duhului în mediul lor și în ei înșiși, fără însă a fi născuți din Duhul sau a-L fi primit ca pecete și arvună.

Să observăm, de asemenea, că chiar și asupra unui necredincios precum Saul a venit Duhul lui Dumnezeu și el a profețit (1 Samuel 10.10; 11.6). Se spune și despre Balaam că Duhul lui Dumnezeu a venit asupra lui, prin care el a rostit profeții adevărate (Numeri 24.2 și versetele următoare). Și Iuda Iscarioteanul, împreună cu ceilalți ucenici, a alungat demonii în puterea Duhului (Luca 9.1,2). Faptul că Dumnezeu folosește și oameni necredincioși pentru astfel de lucrări corespunde suveranității Sale. Se arată însă și până unde poate ajunge lucrarea Duhului Sfânt într-un om, fără ca acesta să fie născut din nou. Balaam, Saul și Iuda Iscarioteanul au fost fără îndoială „părtași ai Duhului Sfânt”.

și au gustat Cuvântul bun al lui Dumnezeu

Ei au auzit Evanghelia și învățătura apostolilor. Au experimentat efectul Cuvântului lui Dumnezeu asupra lor. Au cunoscut, de asemenea, cât de bun este Cuvântul. Dar asta nu înseamnă că au primit cu adevărat acest Cuvânt în ei și au ajuns la o credință vie (compară cu Evrei 4.2). Textul nu conține nicio indicație că ei ar fi fost născuți din nou din sămânța Cuvântului lui Dumnezeu (1 Petru 1.23). Cuvântul le-a atins sentimentele, astfel încât ei L-au primit cu bucurie, dar când au venit încercările, L-au abandonat, pentru că nu aveau rădăcină în ei.

și au gustat lucrările de putere ale veacului viitor

Acestea sunt semnele și minunile pe care le-au făcut apostolii. Oamenii, despre care se vorbește aici, au văzut aceste minuni cu ochii lor, poate chiar le-au experimentat pe propria piele, fiind vindecați, de exemplu, de o boală. Dar asta nu înseamnă neapărat că au ajuns să creadă cu adevărat și au fost născuți din nou. Vor fi chiar oameni care vor sta în fața tronului de judecată al lui Dumnezeu, care au făcut ei înșiși multe minuni, dar vor fi pierduți pentru totdeauna, pentru că nu au avut niciodată o relație interioară de credință cu Domnul Isus (Matei 7.22,23).

Acestea sunt numite lucrări de putere „ale veacului viitor”, deoarece aceleași minuni se vor întâmpla întregului popor, când va veni Împărăția mesianică a păcii. Atunci nu vor mai exista boli în rândul poporului.

Când studiem aceste versete, trebuie să observăm și ceea ce *nu* este scris aici. În prima parte ne-am preocupat cu subiectele referitoare la mântuire prin Evanghelie. Ne-am preocupat, de exemplu, de iertare, îndreptățire, răscumpărare, împăcare, mântuire, naștere din nou și noua creație. Niciunul dintre acești termeni nu apare aici. Să observăm cât de atent își alege cuvintele scriitorul inspirat. El nu folosește termeni, care în Scriptură sunt folosiți doar pentru adevărații credincioși, ci doar termeni care într-adevăr se aplică adevăraților credincioși, dar și celor care doar mărturisesc credința, dar nu au viață din Dumnezeu. Aceasta se observă. Pasajele biblice, care mărturisesc siguranța mântuirii – de exemplu, Ioan 10.27-30, Romani 8.31-39 sau 1 Petru 1.5 – conțin întotdeauna expresii care arată clar că este vorba despre credincioși adevărați („oile Mele”, „viața eternă”, „aleși”, „îndreptățiți”, „născut din nou”). Aici este cu totul altfel. Expresiile folosite aici descriu în mod clar însușiri exterioare. Niciuna dintre aceste expresii nu indică în mod obligatoriu că este vorba despre persoane născute din nou.

Versetul 6

Evrei 6.6: ... și au căzut, să fie reînnoiți, spre pocăință, răstignindu-L pentru ei înșiși pe Fiul lui Dumnezeu și dându-L batjocurii.

Deși au trăit toate acestea, ei „au căzut” (în greacă *parapipto*; acest cuvânt apare doar aici în Noul Testament; poate cădea doar cel care a mărturisit odată credința). În acest caz, era imposibil să „fie reînnoiți, spre pocăință”. Este vorba aici de mărturisitori, care aveau deja un astfel de grad de cunoaștere, că inimile lor s-au împietrit și că ei nu mai puteau să se pocăiască, dacă totuși ei se îndepărtau și renunțau la mărturisirea lui Hristos. Prin „cădere” se înțelege aici căderea de la mărturisirea exterioară (formală) față de Hristos, fără ca vreodată să fi existat o legătură interioară.¹⁵

Expresia „reînnoiți spre pocăință” nu înseamnă că ei s-au pocăit cu adevărat odată. Prepoziția „spre” (în greacă *eis*) indică scopul sau direcția. Aici nu se spune că le este imposibil „să se pocăiască din nou” (după ce s-au pocăit deja o dată), ci că este imposibil să se „reînnoiască spre pocăință”. Deci, este vorba despre faptul că ei nu pot reveni la starea în care să se poată pocăi. Omul nu se poate pocăi când dorește. Bunătatea lui Dumnezeu este cea care îi conduce pe oameni la pocăință (Romani 2.4). Duhul Sfânt lucrează prin Cuvânt asupra omului, îl convinge și îi dă astfel posibilitatea să se pocăiască. Era imposibil să-i readucă pe acești oameni în această stare, deoarece își împietriseră definitiv inima (ca Faraon).

Apostazia acestor oameni însemna că L-au răstignit pe Fiul lui Dumnezeu pentru ei înșiși și L-au expus. Au renunțat la Hristos și s-au întors la sistemul iudaic, care L-a respins și L-a răstignit. Ceea ce poporul Israel a făcut în ansamblu, ei au făcut din nou pentru ei înșiși. Ei sunt asimilați iudeilor care L-au răstignit pe Domnul Isus și L-au expus astfel public rușinii. Pot fi aceștia adevărați credincioși? Nu, la fel cum nu sunt și cei care L-au dus pe Domnul la cruce. După ce acești oameni L-au acceptat pe Hristos în mod pur exterior, L-au respins, pe El și lucrarea Sa de mântuire și au negat astfel că El este Mesia și Mântuitorul – și asta în ciuda faptului că primiseră cunoașterea adevărului. Pentru astfel de oameni nu mai exista nicio posibilitate de pocăință. Căci credința în Hristos este singura cale spre mântuire, pe care Dumnezeu a dat-o oamenilor. Dumnezeu nu are altă cale. Ei fuseseră deja luminați, ce lumină le-ar mai fi putut da Dumnezeu? Ei auziseră Cuvântul în claritate și recunoscuseră adevărul, ce le-ar mai fi putut spune Dumnezeu? Pentru ei nu mai rămânea decât judecata.

Așadar, avem de-a face aici cu o situație unică din punct de vedere istoric. Astăzi nu mai poate exista o cădere de la creștinism *exact în acest sens*. Aceste versete pot fi însă aplicate în cazurile în care oamenii au acceptat credința creștină pentru o anumită perioadă de timp, dar apoi au renunțat în mod conștient la ea, devenind, de exemplu, din nou musulmani, budiști sau iudei. Nicăieri însă contrastul nu este atât de puternic și păcatul atât de mare ca în cazul unui iudeu care a trăit trezirea puternică și minunile și semnele din perioada de început a credinței creștine, s-a declarat credincios în Domnul Isus ca adevărat Mesia și apoi s-a întors la iudaism.

Versetele 7 și 8

Evrei 6.7,8: Pentru că pământul, care absoarbe ploaia care vine deseori peste el și care rodește ierburi folositoare acelor pentru care și este lucrat, are parte de binecuvântare de la Dumnezeu; dar cel care dă spini și măcăcini este lepădat și aproape de blestem, al cărui sfârșit este să fie ars.

Aici avem o comparație din natură. Această comparație se referă la ceea ce a spus scriitorul în versetele 4-6 și confirmă interpretarea anterioară.

Mai întâi este un pământ, pe care cade ploaia și care rodește ierburi folositoare. Apoi este prezentat cazul în care ploaia cade pe pământ și nu produce niciun fruct, ci numai spini și

¹⁵ Vezi în privința aceasta comentariile la Ioan 15.1-8.

mărăcini. Ploaia care cade frecvent pe pământ reprezintă binecuvântarea cerească, pe care Dumnezeu a dăruit-o destinatarilor acestei scrisori (Evrei 6.4-6). Aici ne putem gândi în special la Cuvântul vestit. Într-un caz, Cuvântul cade pe pământ bun și produce roade. Aceștia sunt iudeii care au primit Cuvântul cu credință și s-au convertit. Roadă spirituală dovedește autenticitatea credinței lor (compară cu Evrei 6.10). În celălalt caz, cuvântul cade pe pământ rău și nu produce decât spini și mărăcini, una dintre consecințele căderii în păcat (Geneza 3.17,18). Aceștia sunt mărturisitorii fără viață din Dumnezeu, despre care se vorbește în versetele 4-6. Lipsa totală a roadelor arată că nu există o viață nouă. Sfârșitul acestor oameni este focul judecății lui Dumnezeu. Este important să reținem că aici nu este descris un pământ care produce mai întâi ierburi folositoare și apoi numai spini și mărăcini. Pământul care este ars nu a produs rod de la început. Această ilustrație amintește puternic de pilda semănătorului și arată încă o dată minunata unitate a Cuvântului lui Dumnezeu (Luca 8.5-15).

Versetele 9 și 10

Evrei 6.9,10: Dar despre voi, preaiubiților, suntem încredințați de lucruri mai bune și care țin de mântuire, chiar dacă vorbim astfel. Pentru că Dumnezeu nu este nedrept, ca să uite lucrarea voastră și dragostea pe care ați arătat-o pentru Numele Său, întrucât ați slujit și slujiți sfinților.

Scriitorul scrisorii este însă încrezător că ceea ce a scris în versetele 4-8 nu se aplică la cei mai mulți dintre cititorilor săi. Cu privire la ei, el este „încredințat de lucruri mai bune și care țin de mântuire”. Aceasta înseamnă însă că ceea ce a scris în versetele 4-8 nu are legătură cu mântuirea acestor oameni. Aceasta confirmă, de asemenea, că nu este vorba de oameni care și-au pierdut mântuirea, ci de oameni care nu au fost niciodată mântuiți.

În versetul 10, el menționează însușiri care arătau că majoritatea cititorilor săi erau credincioși adevărați. Se putea vedea aceasta în viața lor. Erau plini de dragoste față de Dumnezeu și față de sfinți, din care izvorau faptele credinței (Iacov 2.14-26). În viața lor se vedea rodul spiritual. Cuvintele „ați slujit și slujiți” arată că ei au slujit sfinților în trecut și continuau să o facă. Așadar, ei aduceau „roadă în răbdare” (Luca 8.15).

Scriitorul îi încurajează cu cuvintele, că Dumnezeu nu este nedrept să le uite lucrarea. Credincioșia lor nu a dus la binecuvântări pământești, pe care poate le așteptau datorită influenței lor iudaice, ci la necazuri și persecuții. Privind din punct de vedere exterior și pământesc, ei nu puteau recunoaște că Dumnezeu le recunoștea lucrarea și că o va răsplăti. Și totuși, așa era. Dumnezeu nu este nedrept. El răsplătește ceea ce facem pentru Numele Lui, chiar dacă trebuie să așteptăm răsplata, până când vom ajunge la ținta cerească.

Versetele 11 și 12

Evrei 6.11,12: Dar dorim fierbinte ca fiecare dintre voi să arate aceeași stăruință în încrederea deplină a speranței, până la sfârșit, ca să nu fiți leneși, ci imitatori ai celor care, prin credință și îndelungă-răbdare, moștenesc promisiunile.

Dar el dorește foarte mult ca aceasta să fie valabil pentru toți. Există unii pentru care el își face griji. El nu este sigur unde se află ei. Ei nu au această sârguință. El nu vede roadele bune. Ce se întâmplă cu ei? El își dorește foarte mult ca fiecare dintre ei „să arate aceeași stăruință în încrederea deplină a speranței, până la sfârșit”, și anume ca fiecare dintre ei, așa cum este descris în versetul 10, să aducă roade cu stăruință și astfel să ajungă la deplina certitudine a speranței care ne stă înaintea, până când aceasta se va împlini în cele din urmă la venirea lui Hristos. În acest fel s-ar dovedi autenticitatea credinței lor. Nu este suficient să începi bine. Ei deveniseră deja leneși în ascultare (Evrei 5.11). Aceasta era valabil pentru toți destinatarii scrisorii. Această

evoluție descendentă nu trebuia să continue; ei trebuiau mai degrabă să devină imitatori ai celor care moștenesc promisiunea prin credință și perseverență.

Evrei 10.25–39

Versetul 25

Evrei 10.25: ... nepărăsind strângerea noastră laolaltă, după cum obișnuiesc unii, ci încurajându-ne, și cu atât mai mult cu cât vedeți apropiindu-se ziua.

Dacă cineva nu mai vine la strângerile laolaltă ale credincioșilor, acest fapt este întotdeauna un semn îngrijorător. Cuvântul „nepărăsind” (în greacă *enkataleipo*) poate fi tradus și prin „a părăsi, a abandona, a lăsa în voia sorții”. Pentru unii creștini evrei, devenise deja un obicei să nu mai vină. O caracteristică a celor mântuiți este că ei iubesc pe Dumnezeu și iubesc pe copiii lui Dumnezeu (Romani 8.28; 1 Ioan 3.14). Iar dacă iubești pe Dumnezeu și pe copiii lui Dumnezeu, atunci îți place să fii acolo unde Dumnezeu este prezent și unde sunt copiii lui Dumnezeu. De aceea, este întotdeauna alarmant când cineva se retrage din comuniune. Dacă aceasta devine o stare permanentă, se pune întrebarea dacă persoana respectivă s-a convertit cu adevărat.

Versetele 26 și 27

Evrei 10.26,27: Pentru că, dacă noi păcătuim voit, după primirea cunoștinței adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate, ci o înfricoșătoare așteptare sigură a judecății și văpaie de foc care-i va mistui pe cei împotriviți.

În interpretarea acestui pasaj, trebuie să luăm în considerare atât contextul general al Epistolei către Evrei, cât și expresiile folosite de scriitor.

Dacă privim versetul 26 în mod izolat, am putea ajunge la concluzia că Dumnezeu nu ne va mai ierta niciodată și că suntem pierduți pentru totdeauna dacă săvârșim un păcat în mod conștient, știind că este un păcat. Dar nu asta se înțelege aici. Ce vrea să spună scriitorul prin expresia „păcătuim voit”? La ce păcat se referă? La păcatul împotriva căruia această epistolă ne avertizează în repetate rânduri, și anume păcatul apostaziei, adică păcatul inimii necredincioase și împietrite, păcatul respingerii lui Hristos (Evrei 3.12,17,19; 6.6; 10.28,29).

Printre destinatarii scrisorii se aflau unii care într-adevăr fuseseră „luminați” prin lucrarea Duhului Sfânt (Evrei 6.4) și „primiseră cunoașterea adevărului”, dar nu acceptaseră acest adevăr în credință și nu se convertiseră. Aici nu se spune că ei *credeau* în adevăr, ci doar că îl *cunoșteau*. Ei se mărturiseau credincioși în Hristos și aparțineau în mod exterior Bisericii (Adunării). Însă ispitele și suferințele pentru Isus (Evrei 10.32-34) au scos la iveală adevărata stare a inimii lor. În cele din urmă, ei L-au respins în mod conștient pe Fiul lui Dumnezeu și Evanghelia.

Pentru ei „nu mai rămâne jertfă pentru păcate”. Nu mai exista pentru ei nicio cale de mântuire. Cine respinge jertfa lui Hristos, prin ce jertfă mai poate fi mântuit? Nu mai rămâne pentru el nici o jertfă pentru păcate. Persoana în cauză putea să se întoarcă la iudaism și să aducă sute de jertfe în Templu. Singura jertfă, care l-ar fi putut mântui, a fost respinsă de el, în ciuda cunoașterii adevărului, și astfel s-a exclus singur de la mântuire.

Lui nu-i rămâne decât „o înfricoșătoare așteptare sigură a judecății și văpaie de foc care-i va mistui pe cei împotriviți”. Cel care respinge harul nu are parte decât de judecata eternă. Cel care a cunoscut adevărul, și totuși îl respinge, se dovedește a fi un adversar al lui Dumnezeu.

Versetele 28-31

Evrei 10.28-31: Cine a disprețuit legea lui Moise moare fără milă, pe mărturia a doi sau trei martori; de cât mai rea pedeapsă gândiți că va fi socotit vrednic cel care L-a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu și a socotit necurat sângele legământului prin care a fost sfințit și L-a insultat pe Duhul harului? Pentru că-L știm pe Cel care a spus: „«A Mea este răzbunarea, Eu voi răsplăti», zice Domnul!”, și din nou: „Domnul va judeca pe poporul Său”. Este înfricoșător să cazi în mâinile Dumnezeului celui viu!

În versetele 28 și 29 avem o comparație: cel care a respins Legea lui Moise este comparat cu cel care l-a respins pe Fiul lui Dumnezeu. Să observăm cuvântul „respins” (grecesc *atheteo*). Acest cuvânt înseamnă: „a declara nul, a respinge, a refuza, a nu recunoaște”. Nu este vorba aici de un credincios care se abate de la calea cea dreaptă, ci de cineva care respinge, refuză și nu recunoaște pe Fiul lui Dumnezeu și Evanghelia (compară cu același cuvânt în Ioan 12.48).

Chiar și cel care a respins Legea lui Moise a murit fără milă pe baza mărturiei a doi sau trei martori. Scriitorul pune acum întrebarea retorică: „... cu cât mai gravă pedeapsă credeți că va fi considerat cel care a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, a considerat neînsemnat sângele legământului prin care a fost sfințit și a batjocorit Duhul harului?” Nu se poate imagina nimic mai grav decât să calci în picioare pe Fiul lui Dumnezeu. Nu se poate exprima un dispreț mai mare decât acela de a călca pe cineva în picioare (compară cu 2 Împărați 9.33). Exact aceasta au făcut cei mai mulți din poporul iudaic când L-a respins pe Fiul lui Dumnezeu și L-au dus la cruce: L-au călcat în picioare. Exact aceasta a făcut acum acest om pentru sine. Acest om a acceptat în aparență creștinismul, a primit chiar și prin Duhul cunoașterea adevărului, dar nu a ajuns niciodată la adevărata credință și la nașterea din nou. Acest om nu avea o inimă cu adevărat credincioasă, ci o inimă rea și necredincioasă (Evrei 3.12), care s-a manifestat acum, când au venit încercările, în disprețul și respingerea totală a Fiului lui Dumnezeu (compară cu Evrei 6.6). El nu a rămas ferm în mărturisirea sa (Evrei 4.14; 10.23), ci a renunțat la ea și s-a întors la religia iudaică.

Mai departe se spune despre acest om că el „a socotit necurat sângele legământului prin care a fost sfințit”. Această afirmație le creează dificultăți multor copii ai lui Dumnezeu. Dacă a fost „sfințit” prin sângele legământului, atunci el nu poate fi decât un adevărat credincios. Dar nici această expresie nu înseamnă neapărat că acest om era născut din nou. În Biblie, expresia „sfințit” înseamnă *despărțit pentru Dumnezeu*. Această expresie este folosită în Cuvântul lui Dumnezeu pentru adevărații credincioși (de exemplu, 1 Corinteni 6.11; Evrei 10.10).¹⁶ Când vine vorba de adevărații credincioși, „sfințit” înseamnă că Dumnezeu ne-a luat din această lume pentru Sine și că acum Îi aparținem etern. Dar acest cuvânt nu este folosit în Scriptură doar pentru credincioșii adevărați. Uneori, „sfințit” înseamnă doar că s-a ajuns într-un domeniu al binecuvântării divine, fără ca persoana în cauză să fie neapărat convertită. În 1 Corinteni 7.14 se spune că partenerul necredincios este sfințit prin partenerul credincios care a ajuns la credință și că copiii dintr-o astfel de căsătorie sunt sfinți. Deci, ei sunt sfințiți, deși nu sunt născuți din nou. Pentru că prin partenerul credincios, celălalt partener și copiii au fost aduși într-o relație și într-un domeniu în care sunt separați în mod vizibil pentru Dumnezeu și experimentează influența Cuvântului lui Dumnezeu și a Duhului Sfânt. Așa s-a întâmplat și în cazul creștinilor evrei: ei cunoșteau credința în Hristos, participau la adunările Bisericii, ascultau Cuvântul lui Dumnezeu, experimentau lucrarea Duhului Sfânt – în acest sens, ei erau „sfințiți”, adică aduși într-un domeniu al binecuvântării divine, dar nu acceptaseră niciodată cu adevărat adevărul în credință.

¹⁶ Vezi în privința aceasta și expunerea cu privire la „sfințire” din prima parte.

Nici faptul că o astfel de persoană a fost sfințită prin „sângele legământului” nu înseamnă că este un adevărat credincios. Aici nu se spune că a fost spălat de păcatele sale în sângele lui Hristos (compară cu Apocalipsa 1.5; 7.14), ceea ce ar fi un indiciu clar că este vorba de un adevărat credincios. Expresia „sângele legământului” arată că scriitorul are în vedere Exodul 24.8. Acolo se spune, referindu-se la poporul Israel: „Moise a luat sângele și l-a stropit peste popor și a zis: Iată sângele legământului pe care Domnul l-a făcut cu voi pe baza tuturor acestor cuvinte.” Întregul popor al lui Israel a fost sfințit prin sângele legământului, adică separat pentru Dumnezeu. Dar majoritatea dintre ei nu aveau o credință adevărată și, prin urmare, nu au putut intra în țara promisă (Evrei 3.19). Însă, în exterior, ei erau separați de popoare pentru Dumnezeu. În Exodul 24.8, expresia „sângele legământului” este folosită pentru o sfințire exterioară, fără a fi necesar să fie asociată cu o credință interioară. Această semnificație are expresia și în Evrei 10.29. Evreul care se mărturisea pentru Hristos mărturisea astfel că stătea în spatele sângelui Său. El era separat în mod exterior de lume pentru Dumnezeu și intrase în sfera binecuvântării lucrării sale. Toate acestea sunt posibile fără a fi născut din nou.

El „a socotit necurat” sângele legământului prin care a fost sfințit. Cine nu crede că Isus este Fiul lui Dumnezeu, ci Îl calcă în picioare, nu crede nici în puterea și eficacitatea sângelui Său (Romani 3.25), ci îl consideră un sânge obișnuit, fără semnificație. El îl consideră un sânge care nu poate curăța păcatele, ci este ca sângele oricărui alt om.

În afară de aceasta, el „L-a insultat pe Duhul harului”. Duhul a lucrat asupra lui, l-a luminat, i-a revelat adevărul Evangheliei. Toate acestea nu erau altceva decât har. Dar el a respins acest har. Astfel, el a batjocorit pe Duhul harului. El nu a vrut har, ci a preferat să se întoarcă la iudaism cu toate prescripțiile legii sale. Ca și în Evrei 6.4-6, nici aici nu există vreun indiciu că el ar fi primit Duhul lui Dumnezeu, cum ar fi, de exemplu, în contextul avertismentelor adresate credincioșilor adevărați în 1 Corinteni 6.19, 1 Tesaloniceni 4.8 și Iacov 4.5.

Pentru el rămâne doar judecata lui Dumnezeu (versetele 30,31).

Versetele 32-39

Evrei 10.32-39: Dar amintiți-vă de zilele de la început, în care, după ce ați fost luminați, ați răbdât o mare luptă de suferințe: pe de o parte expuși ca priveriște prin insulte și necazuri și, pe de alta, făcându-vă părtași acelora care treceau astfel prin ele. Pentru că ați și suferit împreună cu cei închiși și ați primit cu bucurie răpirea bunurilor voastre, cunoscând că aveți pentru voi înșivă o avere mai bună și statornică. Nu lepădați deci încrederea voastră care are mare răsplătire! Pentru că aveți nevoie de răbdare, ca, după ce ați făcut voia lui Dumnezeu, să primiți promisiunea. „Pentru că încă puțin, foarte puțin și Cel care vine va veni și nu va întârzia. Și cel drept va trăi prin credință; și dacă cineva dă înapoi, sufletul Meu nu găsește plăcere în el”. Dar noi nu suntem dintre aceia care dau înapoi spre pieire, ci ai credinței, spre păstrarea sufletului.

În acest pasaj se arată încă o dată foarte clar că scriitorul are în vedere două grupuri. În ceea ce privește primul grup, el este convins că aceștia cred cu adevărat. În ceea ce privește celălalt grup, el nu este sigur. El se adresează însă tuturor împreună.¹⁷

În versetul 32, scriitorul spune despre toți destinatarii scrisorii sale că au fost „luminați”. Și adevărații credincioși au fost luminați, dar ei sunt mai mult decât atât. Ei au devenit și „lumină în Domnul” (Efeseni 5.8). Scriitorul folosește totuși o expresie care se aplică tuturor

¹⁷ A se vedea explicațiile din „Digresiune: Adresări în Epistola către Evrei” din partea a II-a și explicațiile referitoare la Evrei 6.11,12.

destinatarii scrisorii, inclusiv celor despre care nu este sigur unde se află cu adevărat. Este din nou foarte remarcabil faptul că nici aici nu folosește un cuvânt rezervat în Scriptură pentru adevărații credincioși, cum ar fi „îndreptățiți”, „mântuiți”, „împăcați” sau „născuți din nou”. Căci aceasta nu s-ar aplica tuturor. Printre destinatarii scrisorii erau unii care au dat înapoi (Evrei 10.38,39). În contextul Epistolei către Evrei, „a da înapoi” înseamnă a renunța la calea creștină și a se întoarce la iudaism. Cei care au făcut aceasta au arătat că erau doar luminați, dar nu mai mult.

În versetele 38 și 39, cele două grupuri sunt clar opuse unul altuia:

- Pe de o parte, este „cel drept”, care „trăiește prin credință”. Domnul va veni (versetul 37) și până când El vine, cel drept trăiește prin credință. Pe de altă parte, este cel care „dă înapoi”. Dumnezeu nu are plăcere în el. El este opusul celui drept, care trăiește prin credință. Cel care dă înapoi nu trăiește prin credință. Retragera lui este mai degrabă expresia necredinței sale.
- Aceasta devine și mai clar în versetul 39: pe de o parte sunt cei „care dau înapoi spre pieire”. Pe de altă parte, sunt cei „ai credinței, spre păstrarea sufletului”. Aici este vorba despre întrebarea fundamentală dacă cineva crede sau nu crede. Este vorba despre întrebarea fundamentală de partea cui se află cineva. Cei care dau înapoi sunt din nou puși în opoziție cu cei care cred pentru mântuirea sufletului. Cei care dau înapoi sunt, așadar, doar necredincioși, care nu au crezut niciodată și nu au obținut niciodată mântuirea sufletului. Respingând pe Fiul lui Dumnezeu și renunțând la creștinism, ei s-au dovedit a fi mărturisitori falși, fără viață din Dumnezeu. Ei vor fi pierduți pentru totdeauna.
- Scriitorul spune: „Dar noi nu suntem dintre aceia ...”. Nu se poate face o distincție mai clară între cele două grupuri. Și în acest pasaj de avertizare din Epistola către Evrei (vezi deja Evrei 4.3; 6.11), scriitorul se adresează adevăraților credincioși la sfârșitul avertismentelor sale cu cuvinte încurajatoare. Ca și în Evrei 4.3, el se include aici și pe sine cu cuvintele „dar noi”.

În 1 Ioan 2.18,19, apostolul Ioan scrie: „Copilașilor, este ceasul din urmă și, după cum ați auzit că vine Antihrist, chiar acum s-au ridicat mulți antihriști; de aici cunoaștem că este ceasul din urmă. Dintre noi au ieșit, dar nu erau dintre noi; pentru că, dacă ar fi fost dintre noi, ar fi rămas cu noi; ci ca să se arate că nu toți sunt dintre noi.” În contextul primei epistole a lui Ioan, este vorba aici despre înșelătorii care, pentru o vreme, s-au declarat credincioși în Domnul Isus. Dintr-o dată, au renunțat la învățăturile apostolice fundamentale și au părăsit Biserica (Adunarea). Apostolul Ioan afirmă că, în ciuda aparențelor anterioare, ei nu au fost niciodată credincioși adevărați. „Dacă ar fi fost dintre noi”, spune el, „ar fi rămas cu noi”. Aceasta este valabil și pentru creștinii mărturisitori din Epistola către Evrei: retrăgându-se, ei s-au dovedit a fi cei care nu au aparținut niciodată Bisericii.

Evrei 12.14

Evrei 12.14: Urmăriți pacea cu toți și sfințenia, fără de care nimeni nu-L va vedea pe Domnul, ...

După ce am analizat celelalte pasaje de avertizare din Epistola către Evrei, Evrei 12.14 nu mai este greu de înțeles: „Urmăriți pacea cu toți și sfințenia, fără de care nimeni nu-L va vedea pe Domnul”. Nu urmărirea sfințeniei ne duce în cer, unde îl vom vedea odată pe Domnul, ci numai credința în Hristos (Faptele apostolilor 16.31; Romani 3.22,25,26,28; 5.1; Galateni 2.16; Efeseni 2.8,9 etc.). Credința adevărată se manifestă însă în urmărirea sfințeniei. Aceasta este o

trăsătură caracteristică a credincioșilor adevărați (compară cu Romani 6.22; Evrei 2.11; 10.14). Dacă cineva mărturisește că este credincios în Domnul, dar în viața sa nu se observă (principal) nici o sfințire, nici o renunțare la nedreptate, nici o viață în comuniune cu Dumnezeu, atunci autenticitatea mărturisirii sale este îndoielnică.¹⁸

Matei 12.31 (Hula împotriva Duhului)

Matei 12.31: De aceea vă spun: Orice păcat și orice hulă vor fi iertate oamenilor; dar hula împotriva Duhului nu va fi iertată oamenilor.

Domnul Isus a vindecat un posedat, care era orb și mut. Mulțimile erau foarte uimite și se întrebau dacă El nu era cumva Fiul lui David, Mesia. Pentru a scoate repede această idee din mințile oamenilor, fariseii au intervenit, spunând că Domnul Isus alunga demonii „prin Beelzebul, căpetenia demonilor” (Matei 12.24). Domnul Isus alunga demonii prin puterea Duhului lui Dumnezeu, ceea ce era un semn vizibil că Împărăția lui Dumnezeu venise în Persoana Lui (Matei 12.28). Conducătorii iudei L-au văzut cu ochii lor pe Fiul lui Dumnezeu întrupat. Au văzut viața Lui fără păcat, cuvintele și faptele Lui desăvârșite, au văzut „cum Dumnezeu L-a uns cu Duh Sfânt și cu putere; pe El, care umbla din loc în loc făcând bine și vindecând pe toți cei asupriți de diavolul, pentru că Dumnezeu era cu El” (Faptele apostolilor 10.38). Dar ei au numit alungarea demonilor, pe care El a făcut-o în puterea Duhului Sfânt, ca fiind o lucrare a lui satan. Aceasta era „hula împotriva Duhului”. Acesta nu era un păcat al credincioșilor, ci al vrăjmașilor lui Hristos, care nu au vrut să creadă în El. Acest păcat a revelat în mod definitiv că liderii iudei și-au împietrit inimile și L-au respins pe Domnul Isus. De aceea, pentru cel care a comis acest păcat, nu mai exista nicio posibilitate de iertare (Matei 12.31,32). Hula împotriva Duhului consta în a atribui lui satan lucrarea *Domnului Isus* și a spune astfel că El era posedat. În pasajul paralel din Marcu 3.30 se spune: „pentru că spuneau: «Are Duh necurat»” Așadar, noi nu putem transfera acest păcat în zilele noastre, deoarece el putea fi comis numai de oameni care au trăit pe vremea când Domnul Isus era pe pământ și care au văzut cu ochii lor lucrarea Lui.

Matei 24.13

Matei 24.13: ... dar cine rabdă până la sfârșit, acela va fi mântuit.

În Matei 24.13 (vezi și Matei 10.22; Marcu 13.13), Domnul Isus spune: „Dar cine rabdă până la sfârșit, acela va fi mântuit”. Acest verset nu învață că mântuirea se obține prin răbdare credincioasă. Aceasta ar fi în contradicție directă cu doctrina mântuirii din Noul Testament (compară cu Romani 3.28; Galateni 2.16). Omul nu devine mântuit prin răbdare (perseverență), ci răbdarea dovedește realitatea mântuirii. Celor născuți din nou, Dumnezeu le dăruiește harul răbdării (1 Petru 1.5).

Epistola către Romani învață mântuirea numai prin credință, fără fapte (Romani 3.28); Epistola lui Iacov învață că mântuirea trebuie dovedită prin fapte (Iacov 2.14-26). Aceste două perspective, sub care este privit credinciosul, le regăsim în mod repetat în Noul Testament.

Matei 25.24–30

Matei 25.24–30: Și cel care primise un talant, apropiindu-se și el, a spus: «Doamne, te știam că ești om aspru, care seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai vânturat; și, temându-mă, m-am dus și am ascuns talantul tău în pământ; iată, ai ce este al tău». Și stăpânul său,

¹⁸ Vezi în privința aceasta și comentariul în „Excurs: Har și responsabilitate” din partea a doua.

răspunzând, i-a spus: «Rob rău și leneș, știai că secer unde n-am semănat și adun de unde n-am vânturat; se cuvenea deci ca tu să depui banul meu la schimbătorii de bani și eu, venind, aș fi luat ce este al meu cu dobândă. Luați-i deci talantul și dați-l celui care are cei zece talanți. Pentru că oricui are i se va da și va avea din belșug, dar de la cel care nu are, și ceea ce are i se va lua. Și aruncați pe robul nefolositor în întunericul de afară. Acolo va fi plânsul și scrâșnirea dinților».

În parabola talanților este vorba despre trei slujitori, cărora stăpânul le încredințează talanți. Acești talanți reprezintă darurile harului, pe care trebuie să le folosim în slujba pentru Domnul. Domnul ne dăruiește diferite daruri ale harului. În pildă, Domnul îi dăruiește unuia cinci talanți, altuia doi și altuia unul. Cel care a primit un singur talant este cu totul diferit de primii doi slujitori. El nu face comerț cu talantul primit, ci „s-a dus, a săpat pământul și a ascuns banii stăpânului său”. Mulți gândesc că faptul că el a primit un talant arată că este un om născut din nou, care, spre deosebire de ceilalți doi slujitori, care au făcut comerț cu talanții, este necredincios. Cu toate acestea, acest slujitor, la fel ca cele cinci fecioare nechibzuite din pilda anterioară, reprezintă un creștin mărturisitor fără viață din Dumnezeu. Când stăpânul face socoteala cu acest slujitor, îl aruncă în întunericul de afară, unde va fi plânsul și scrâșnirea dinților. El va fi pierdut pentru totdeauna.

Dacă s-ar spune că acest slujitor este un credincios adevărat, asta ar însemna că mântuirea unui om nu se bazează numai pe lucrarea de răscumpărare a Domnului pe cruce, ci depinde de credințioșia credinciosului în slujba sa. Atunci însă nu am putea ști niciodată dacă suntem cu adevărat mântuiți. Această concepție nu corespunde afirmațiilor din Noul Testament cu privire la certitudinea mântuirii credincioșilor (compară cu Efeseni 2.4-9).

La fel ca ceilalți doi slujitori, și acest slujitor se adresează Domnului cu „Doamne”. Prin aceasta el mărturisește că este de partea Lui. Prima sa afirmație este: „Doamne, te știam că ești un om aspru.” Comportamentul și cuvintele sale arată însă că el nu-L cunoștea cu adevărat pe Domnul (compară cu Tit 1.16). Mai departe, acest slujitor rău îi spune: tu „seceri unde n-ai semănat și aduni de unde n-ai vânturat”. Așadar, nu numai că îi spune că este un om aspru, dar îi și impută că este nedrept. Ceea ce spune aici slujitorul rău este o impertinență. El nu are încredere în Domnul. Îl consideră un om lacom și nedrept. Aceasta arată că nu-L cunoștea și că nu avea o relație reală cu El. Despre oile lui Isus se spune: „Eu ... sunt cunoscut de ale Mele” (Ioan 10.14).

La prima vedere, este surprinzător că cineva, care mărturisește doar că este un slujitor al lui Hristos, primește un dar al harului. Dar aceasta nu este străin de Scriptură:

- În Luca 6.13-16 citim despre chemarea celor doisprezece ucenici, printre care se afla și Iuda, cel care L-a trădat (versetul 16). Și în Luca 9.1,2 citim despre acești doisprezece: „Și, după ce i-a chemat pe cei doisprezece, le-a dat putere și autoritate peste toți demonii și să vindece boli. Și i-a trimis să vestească Împărăția lui Dumnezeu și să-i vindece pe cei bolnavi.” Și Iuda a alungat demoni, a vindecat bolnavi și a propovăduit Împărăția lui Dumnezeu, Domnul i-a dat puterea să facă aceasta. În orice caz, nu citim nicăieri că ucenicii s-ar fi mirat că el nu a avut succes.
- În Matei 7.22 citim: „Mulți Îmi vor zice în ziua aceea: «Doamne, Doamne! nu în Numele Tău am profețit și nu în Numele Tău am scos demoni și nu în Numele Tău am făcut multe lucrări de putere?»” Interesant este că Domnul nu neagă că ei au făcut aceste lucruri. Dar El spune: „Niciodată nu v-am cunoscut; plecați de la Mine, lucrători ai fărâdelegii” (versetul 23). Ei au profețit, au alungat demoni și au făcut minuni, dar erau doar mărturisitori, nu au avut niciodată o relație reală cu El.

Domnul îl numește pe acest rob un rob „rău”, „leneș” și „nefolositor” (versetele 26,30), dar Domnul îl numește „rob (slujitor)”. Aici vedem un principiu important: când cineva mărturisește că este de partea Domnului, Domnul îl întâmpină pe baza mărturisirii sale și îl tratează în consecință! Aceasta arată marea responsabilitate a celor care rostesc Numele Domnului, dar nu-I aparțin.

Ioan 15.1-8

Ioan 15.1-8: Eu sunt vița cea adevărată și Tatăl Meu este viticultorul. Pe orice mlădiță în Mine care nu aduce rod, o îndepărtează; și pe oricare aduce rod, o curăță, ca să aducă mai mult rod. Deja voi sunteți curați, datorită Cuvântului pe care vi l-am spus. Rămâneți în Mine și Eu în voi. După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine, dacă nu rămâne în viță, tot așa nici voi nu puteți aduce rod, dacă nu rămâneți în Mine. Eu sunt vița, voi mlădițele. Cine rămâne în Mine și Eu în el, acela aduce mult rod; pentru că fără Mine nu puteți face nimic. Dacă cineva nu rămâne în Mine, este aruncat afară ca mlădița și se usucă; și ei le adună și le aruncă în foc și sunt arse. Dacă rămâneți în Mine și cuvintele Mele rămân în voi, cereți orice vreți și vi se va face. În aceasta este glorificat Tatăl Meu: că aduceți mult rod și Îmi veți fi ucenici.

În versetul 2, Domnul Isus vorbește despre două feluri diferite de mlădițe și despre modul în care Tatăl se poartă cu fiecare dintre ele. Este important să reținem că aceste două feluri de mlădițe nu se deosebesc prin cantitatea de roadă pe care o produc, ci prin faptul că un fel dintre ele nu produce deloc roadă, în timp ce celălalt fel produce roadă.

Imaginea *viței de vie* folosită aici nu trebuie pusă pe același plan cu imaginea *mădularilor trupului lui Hristos*, pe care o găsim mai ales în epistolele lui Pavel. Mădularele trupului lui Hristos sunt numai acei oameni care s-au născut din nou prin credința vie în Hristos și au primit Duhul Sfânt (compară cu 1 Corinteni 12.13). Numai credincioșii adevărați sunt mădulare ale trupului lui Hristos. În imaginea *viței de vie*, lucrurile stau altfel: mlădițele sunt oameni care mărturisesc că sunt de partea lui Hristos. Ei mărturisesc că sunt în legătură de viață cu El. Dacă această mărturisire este autentică și dacă există cu adevărat o legătură interioară de viață cu Hristos se poate recunoaște după faptul că în viața lor se vede rodul spiritual. *Rodul* este semnul distinctiv al vieții spirituale. El este semnul exterior al credinței interioare adevărate. Există, așadar, și mlădițe false, care prin mărturisirea lor și prin unele acte religioase sunt legate exterior de Hristos, fără a fi cu adevărat convertite. Ele nu aduc rod și nu rămân în El (versetele 2,6).

Exact despre o astfel de mlădiță se vorbește în versetul 2a. Ea nu aduce rod și se dovedește astfel a fi cineva care nu are o relație autentică cu Hristos. Nu se spune despre această mlădiță că „nu mai” aduce rod, ci că ea „nu aduce rod”. Nu este vorba despre un credincios adevărat, care a adus rod pentru Dumnezeu o perioadă de timp, dar apoi nu mai aduce rod și, prin urmare, se pierde. Această mlădiță nu a adus niciodată rod pentru Dumnezeu, deoarece nu are viață din Dumnezeu.

Pe aceasta El „o îndepărtează”, adică Tatăl (versetul 1). Un viticultor, care vede că o mlădiță nu aduce rod – pentru că nu are viață din vița-mamă – o îndepărtează de la vița-mamă. Probabil că aceasta înseamnă, că Tatăl o îndepărtează pentru a o judeca. În versetul 6 vedem sfârșitul definitiv al acestor mlădițe false.

În versetul 2b este vorba despre o mlădiță care are o legătură de viață reală cu vița-mamă și, prin urmare, aduce rod. Este vorba despre un credincios adevărat, născut din Dumnezeu. În timp ce Tatăl îndepărtează mlădițele false, El curăță mlădițele adevărate, pentru ca acestea să aducă mai mult rod. Tatăl nu curăță mlădițele false, deoarece ele nu au viață spirituală și nu pot aduce rod. Nu există nimic, la care Tatăl să Se poată lega. Faptul că El nu curăță mlădițele care

nu aduc rod, ci le îndepărtează, confirmă că nu poate fi vorba de credincioși adevărați. Dacă Tatăl nu pedepsește (disciplinează) pe cineva, acesta nu aparține fiilor lui Dumnezeu (Evrei 12.7,8).

În versetul 2b avem curățirea practică permanentă făcută de Tatăl, cu scopul de a aduce mai mult rod. În versetul 3 avem curățirea principală, de care a avut parte fiecare ucenic adevărat la convertirea sa. Domnul le spune ucenicilor Săi că erau deja curați datorită cuvântului pe care El li-l spusese. Deci, ei erau deja născuți din nou din sămânța Cuvântului lui Dumnezeu (1 Petru 1.23; compară cu Ioan 3.34; 6.63,68; 8.25). Domnul Isus vorbește despre aceste două feluri de curățire și în Ioan 13.10. Acolo El mai spune că „nu toți” au experimentat această curățire fundamentală, deoarece Iuda era încă prezent. Aici, unde Iuda plecase deja, El poate spune cu privire la toți ucenicii: „Deja voi sunteți curați”.

Este foarte util să observăm cum Se adresează Domnul Isus ucenicilor în acest pasaj. În versetul 3, El le spune ucenicilor: „Deja voi sunteți curați”. Ei erau deja născuți din nou prin sămânța Cuvântului lui Dumnezeu și, astfel, curați. Și în versetul 4, El le spune ucenicilor: „Rămâneți în Mine și Eu în voi.... tot așa nici voi nu puteți aduce rod, dacă nu rămâneți în Mine”. Același lucru îl găsim și în versetul 5: „Eu sunt vița, voi mlădițele. ... fără de Mine nu puteți face nimic.” Dar în versetul 6 se spune: „Dacă cineva nu rămâne în Mine ...”. Aici El nu se adresează ucenicilor Săi, ci vorbește despre „cineva”, în timp ce în versetele 7 și 8 se adresează din nou direct ucenicilor Săi.

În versetul 6, Domnul nu Se gândește la cei unsprezece ucenici, care stau în fața Lui, ci la mlădițele false, care într-adevăr în exterior sunt legate cu El, dar nu au viață nouă și, prin urmare, nici o legătură interioară de viață cu El. Despre astfel de mlădițe a vorbit și în versetul 2a. Ele se caracterizează prin aceea că ele *nu rămân în El*. Iată patru exemple din Scriptură în acest sens:

- Iuda Iscarioteanul a fost împreună cu ceilalți unsprezece ucenici timp de mai mult de trei ani cu Domnul Isus. Și el era o mlădiță în viță. El avea o legătură exterioară cu Domnul, dar niciodată o legătură interioară autentică cu El. De la început, el era un diavol (Ioan 6.70). A venit momentul în care s-a arătat a fi o mlădiță falsă și L-a părăsit pe Domnul Isus (Ioan 13.30). Probabil că Domnul Isus Se gândea la Iuda când a rostit aceste cuvinte, deoarece acesta Îl părăsise cu puțin timp înainte.
- În Ioan 6.60 citim că „mulți dintre ucenicii Lui” s-au poticnit de cuvintele Domnului. În versetul 64, El le spune ucenicilor Săi: „sunt unii dintre voi care nu cred”, iar apoi se spune: „Pentru că Isus știa de la început cine sunt cei care nu cred ...”. În versetul 66 citim în cele din urmă: „De atunci, mulți dintre ucenicii Săi s-au întors și nu mai umblau cu El.” Ei erau ucenici falși, erau doar mlădițe false.
- În Luca 8.6,13 citim despre sămânța care a căzut pe stâncă. În versetul 13, Domnul explică această parte a parabolei: „Cele de pe stâncă sunt cei care, când aud, primesc Cuvântul cu bucurie; și aceștia nu au rădăcină: cei care cred pentru un timp și, la vreme de încercare, se lepădă.” Și aici este vorba despre astfel de mlădițe false. Ei cred „pentru un timp”, dar când vin dificultățile, renunță la credință.
- Și în Evrei 6.4-6 și Evrei 10.29,38,39 este vorba despre mlădițe aparente, care după un timp cad, retrăgându-se și părăsind calea creștină. Și comparația din Evrei 6.7,8 arată că ei nu au adus niciodată rod.

În versetul 6 este vorba deci de oameni neconvertiți, care vor fi pierduți pentru totdeauna. Aici există o diferență importantă față de 1 Corinteni 3.15, unde se spune: „Dacă lucrarea cuiva va

fi mistuită, el va suferi pierdere; însă el va fi mântuit, dar așa, ca prin foc.” În 1 Corinteni 3.15 este vorba despre un credincios adevărat, ale cărui lucrări vor arde în fața scaunului de judecată al lui Hristos, dar el însuși va fi mântuit. În Ioan 15.6, dimpotrivă, sunt mlădițele care ard. Mlădițele sunt adunate „și aruncate în foc, și sunt arse”. Aceasta se referă la condamnarea eternă în iazul de foc (Apocalipsa 20.15).

Este important să reținem că expresia „a rămâne în Mine” în sensul din Ioan 15 nu este același lucru cu poziția credincioșilor „în Hristos”. În scrierile apostolului Ioan, această expresie nu se referă, în general, la poziția credincioșilor, ci la legătura practică de viață cu Hristos. Aceasta devine clar dacă comparăm pasaje precum Ioan 6.56, Ioan 15.5 și 1 Ioan 2.6,28 cu pasaje din alte epistole, unde este vorba despre poziția „în Hristos” (de exemplu, Romani 8.1; 16.7; 1 Corinteni 1.2,30; 2 Corinteni 5.17; Galateni 3.28; Efeseni 1.3; 2.6,10; 2.13). Astfel, un ucenic fals poate da impresia, pentru un timp, că este o mlădiță adevărată, prin legătura sa exterioară cu Hristos. Dar, prin faptul că, în cele din urmă, nu a rămas în El, s-a dovedit a fi un mărturisitor fals.

Romani 11.16-24

Romani 11.16-24: Iar dacă cel dintâi rod este sfânt, plămădeala de asemenea; și, dacă rădăcina este sfântă, ramurile de asemenea. Iar dacă unele dintre ramuri au fost rupte și tu, fiind un măslin sălbatic, ai fost altoit printre ele și ai devenit împreună-părtaş al rădăcinii și grăsimii măslinului, nu te lauda față de ramuri; iar dacă te lauzi, nu tu ții rădăcina, ci rădăcina pe tine. Vei spune deci: „Au fost rupte ramurile, ca să fiu altoit eu”. Bine: au fost rupte prin necredința lor, și tu stai prin credință. Nu te îngâmfa, ci teme-te: pentru că, dacă Dumnezeu nu a cruțat ramurile firești, nu te va cruța nici pe tine. Privește deci la bunătatea și la asprimea lui Dumnezeu: asprime peste cei care au căzut și bunătate a lui Dumnezeu peste tine, dacă vei stăruî în bunătate; altfel, și tu vei fi tăiat. Și ei, de asemenea, dacă nu vor stăruî în necredință, vor fi altoiți, pentru că Dumnezeu poate să-i altoiască din nou. Fiindcă, dacă tu ai fost tăiat din măslinul sălbatic din fire și, împotriva firii, ai fost altoit într-un măslin bun, cu cât mai mult acestea, care sunt ramuri firești, vor fi altoite în propriul lor măslin?

Și aceste versete sunt citate în mod repetat pentru a arăta că adevărații credincioși își pot pierde mântuirea. Semnificația acestor versete devine însă repede clară dacă se ține cont de context. În Romani 11 se pune întrebarea dacă poporul Israel este respins pentru totdeauna de Dumnezeu din cauza respingerii lui Mesia sau nu. Nu individul este în centrul atenției, ci *acțiunea lui Dumnezeu în istoria mântuirii* față de Israel și popoarele păgâne, privite în ansamblu (compară și cu versetele 13, 25, 26). Contextul arată clar că pronumele „tu”, „tine” și „ei” nu trebuie înțelese în sens individual, ci colectiv. Nu este vorba despre faptul că credincioșii individuali pot fi „tăiați” și pot fi pierduți din nou. Apostolul vorbește despre modul în care Dumnezeu, din cauza respingerii lui Mesia, a pus la o parte poporul Israel și S-a îndreptat în schimb către națiuni (versetele 11-15) și despre responsabilitatea pe care o au națiunile, deoarece au intrat în domeniul binecuvântărilor și al promisiunilor. Dar Dumnezeu Se va întoarce într-o zi către poporul Său Israel. Așa cum neamurile au fost altoite în măslin în urma necredinței lui Israel, tot așa Israel va fi altoit din nou în măslin prin necredința neamurilor (versetele 22-27).

1 Corinteni 15.1,2

1 Corinteni 15.1,2: Și vă fac cunoscut, fraților, Evanghelia pe care v-am vestit-o, pe care ați și primit-o, în care și stați, prin care și sunteți mântuiți (dacă țineți cu tărie cuvântul pe care vi l-am vestit), afară numai dacă n-ați crezut în zadar.

Pavel scrie în 1 Corinteni 15.1,2: „Vă fac cunoscut, fraților, Evanghelia ... prin care și sunteți mântuiți (dacă țineți cu tărie cuvântul pe care vi l-am vestit), afară numai dacă n-ați crezut în

zadar.” Pentru a înțelege corect aceste afirmații, trebuie să luăm din nou în considerare contextul.

Tema principală a acestui capitol este *învierea*. Și, ca de obicei în epistolele din Noul Testament, și aici a existat un motiv concret pentru care Pavel a scris acest capitol, și anume faptul că în Corint erau unii care negau învierea (versetul 12). Textul nu spune că ei afirmau și susțineau în mod explicit că *Hristos* nu a înviat. Dar Pavel arată clar că nu se poate separa una de alta. Pe lângă mustrarea și demascarea acestei erezii, Pavel profită de ocazie pentru a le da în acest capitol multe învățături despre înviere.

Când Pavel era în Corint, el le-a vestit deja Evanghelia, iar ei au primit-o cu credință. Având în vedere negarea învierii de către unii din Corint, el le vestește din nou Evanghelia (versetul 1). Era necesar să le prezinte din nou Evanghelia în componentele sale individuale, Pavel punând accentul pe învierea lui *Hristos*, deoarece în aceasta era problema lor. Învierea lui *Hristos* este un fundament al Evangheliei. Creștinismul se bazează pe înviere.

Credincioșii din Corint *primiseră* Evanghelia cu credință. O recunoscuseră ca fiind adevărul lui Dumnezeu. La aceasta se adăuga și faptul învierii lui *Hristos*. Evanghelia era și fundamentul vieții lor de credință, pe care *stăteau*. Își construiseră casa vieții pe stâncă.

Apoi Pavel scrie: „prin care și sunteți mântuiți (dacă țineți cu tărie cuvântul pe care vi l-am vestit)”: Pavel scrisese puțin mai devreme că ei primiseră Evanghelia și stăteau în ea. Ei erau deja mântuiți prin Evanghelie, dacă ne gândim la mântuire ca la mântuirea eternă. Aici, mântuirea se referă la altceva. Verbul „sunteți mântuiți” este la prezent. Mântuirea nu este văzută aici ca ceva încheiat, ci ca un proces care se desfășoară în prezent. În prima parte, „I. Realitatea mântuirii din Evanghelie”, s-a arătat deja că expresia „mântuire” sau „salvare” (în textul original același cuvânt, în greacă *soteria*) poate avea semnificații diferite în funcție de context. Se poate referi la mântuirea sufletului, la mântuirea trupului la venirea Domnului și la mântuirea de pericolele la care suntem expuși în mod constant în viața noastră de credință (de exemplu, erezii, imoralitate, certuri între credincioși etc.). Contextul determină despre ce fel de pericol și mântuire vorbește Cuvântul lui Dumnezeu în fiecare pasaj. Aici este vorba despre mântuirea de pericolele pe care le întâlnim în viața noastră de credință, și anume pericolul *învățăturilor eronate*¹⁹, mai precis negarea învierii. Pentru a obține această mântuire (temporală), ei trebuiau să se țină cu tărie de cuvântul pe care Pavel li-l propovăduise și să respingă învățăturile eronate despre înviere.

Mai departe se spune: „... afară numai dacă n-ați crezut în zadar.” Cuvântul „în zadar” (în greacă *eike*) înseamnă *fără motiv, degeaba*. Învierea face parte din adevărurile fundamentale ale credinței creștine. Dar dacă, în realitate, nu există învierea morților, atunci nici *Hristos* nu a înviat (versetele 13, 16). Atunci Evanghelia este complet lipsită de sens. Atunci credincioșii din Corint au crezut în ceva care nu-i putea mântui (versetele 14, 17). Credința lor ar fi fost în zadar. În acest sens, ei ar fi crezut în zadar. Aici nu este vorba despre pierderea mântuirii, ci Pavel vrea să-i facă pe credincioșii din Corint conștienți de consecințele acestei erezii.

¹⁹ Această idee o regăsim, de exemplu, și în 1 Timotei 4.16, unde Pavel îi scrie lui Timotei: „La seama la tine însuși și la învățătură; rămâi în ele, pentru că, făcând aceasta, te vei mântui și pe tine însuși și pe cei care te ascultă.”

Galateni 5.2-4

Galateni 5.2-4: Iată, eu, Pavel, vă spun că, dacă veți fi circumciși, Hristos nu vă va folosi la nimic. Și mărturisesc din nou oricărui om circumcis că este dator să împlinească toată legea. Voi, cei care vă îndreptățiți prin lege, v-ați despărțit de Hristos; ați căzut din har.

Bisericele (Adunările) din Galatia au ajuns sub influența iudeilor, care le-au propovăduit o evanghelie falsă (Galateni 1.6-9; 5.7-12; 6.12,13). Ei învățau că credința în Hristos nu este suficientă pentru a obține mântuirea, ci că trebuie să se respecte și Legea lui Moise. Acești învățători cu învățătură falsă au reprezentat o mare problemă în primele decenii ale creștinismului (compară și cu Faptele apostolilor 15.1; Filipeni 3.2; 1 Timotei 1.3-11). Credincioșii din Galatia au fost profund zguduiți în convingerile lor religioase de influența dăunătoare a acestor iudaizanți (Galateni 1.6,7; 3.1-5; 5.7). Ei începuseră deja să țină sărbătorile prescrise de Lege (Galateni 4.10,11) și se gândeau serios să se taie împrejur (Galateni 5.2,3; 6.12). Credincioșii din Galatia crezuseră în mesajul Evangheliei și primiseră Duhul Sfânt (Galateni 3.2). Sub influența învățătorilor falși, ei s-au lăsat însă atrași de o evanghelie falsă, o „evanghelie” a faptelor Legii.

În Galateni 5.4, Pavel scrie: „Voi, cei care vă îndreptățiți prin lege, v-ați despărțit de Hristos; ați căzut din har.” Prezintă două interpretări posibile ale expresiilor „despărțit de Hristos” și „căzuți din har”. Ambele interpretări au sens în contextul de față și nu sunt în contradicție cu alte pasaje din Scriptură care tratează tema mântuirii credincioșilor:

1. Cine, după ce a crezut în Hristos, se pune sub Legea lui Moise și crede că trebuie să respecte prescripțiile Legii pentru a fi îndreptățit, părăsește domeniul harului și intră în domeniul de aplicare al Legii. El renunță la har ca fundament al relației sale cu Dumnezeu. În ceea ce privește practica sa de viață, părăsește și pierde tot ceea ce harul în Hristos i-a adus: certitudinea mântuirii, bucuria mântuirii, slujirea în noul Duhului (Romani 7.6; compară cu Filipeni 3.3), libertatea în Hristos, creșterea în credință și așa mai departe. În acest sens, el „a căzut din har”, adică din sfera harului, supunându-se Legii. Aceasta nu se referă însă la poziția sa în har (Romani 5.1,2), ci la practica sa de viață.

Cine urmează această cale este „despărțit de Hristos”. Cuvântul „despărțit” (în greacă *katargeo*) înseamnă literalmente: scos din funcțiune. El este lipsit de orice efect provenit de la Hristos. Tot ceea ce a primit în Hristos nu mai are niciun efect în viața sa. Aceasta nu se referă la poziția sa, ci la starea sa practică, conștiința și experiențele sale.

2. Unii comentatori pornesc de la premisa că în Galateni 5.4 nu este vorba despre credincioși adevărați. Expresiile „despărțit de Hristos” și „căzut din har” se referă la „cei care vă îndreptățiți prin lege”. Expresia „cei care” indică faptul că este vorba despre un anumit grup de persoane dintre galateni, și anume cei care doreau să fie îndreptățiți prin Lege. Aceasta nu poate fi spus în mod general despre toți credincioșii din Galatia, chiar dacă în această privință au fost influențați masiv, ba chiar erau confuzi, convinși, incitați și constrânși de iudei (Galateni 1.7; 5.8,10,12; 6.12). Cine caută îndreptățirea prin faptele Legii nu vede lucrarea lui Hristos ca temei al îndreptățirii. El respinge harul ca principiu al împăcării cu Dumnezeu. În versetul 5, Pavel îi opune pe adevărații credincioși acestui grup de persoane: „Pentru că noi, prin Duh, așteptăm, speranța dreptății.”

Filipeni 2.12

Filipeni 2.12: Așadar, preaiubiții mei, după cum întotdeauna ați ascultat, nu numai ca în prezența mea, ci cu mult mai mult acum, în absența mea, lucrați cu teamă și tremur mântuirea voastră.

Apostolul Pavel îndeamnă comunitatea din Filipi în Filipeni 2.12: „lucrați cu teamă și tremur mântuirea voastră”. Aici nu se poate referi la mântuirea sufletului. Pavel nu vorbește în contextul Filipeni 2 despre mântuirea sufletului. Cuvântul „așadar” leagă îndemnul din versetul 12 de versetele anterioare. În versetele 1-11, Pavel îi îndemna pe credincioșii din Filipi să fie de aceeași părere, unanimi și smeriți, apoi le-a prezentat atitudinea lui Isus ca exemplu desăvârșit. Credincioșii din Filipi aveau problema dezbinării (compară și cu Filipeni 4.2). Aceasta era un mare pericol pentru adunarea din Filipi.

Dacă dezacordurile și certurile în curs de apariție nu sunt tratate, în cel mai rău caz, o biserică se poate destrăma. În versetul 12, Pavel face apel la credincioșii din Filipi, spunându-le că ei erau responsabili de rezolvarea acestei probleme. Ei trebuiau să-și realizeze sau să-și împlinească propria mântuire în această chestiune. Aceasta nu se va întâmpla de la sine. Ei trebuiau să o facă „cu teamă și tremur”. Ei trebuiau să recunoască gravitatea situației și să abordeze această problemă cu teama lui Dumnezeu.

1 Timotei 1.19; 4.1; 6.21

1 Timotei 1.19: ... păstrând o credință și o conștiință bună, pe care unii, lepădând-o, au naufragiat în ceea ce privește credința;

1 Timotei 4.1: Dar Duhul spune lămurit că, în timpurile din urmă, unii se vor depărta de credință, luând aminte la duhuri amăgitoare și la învățături ale demonilor, ...

1 Timotei 6.21: ... pe care unii, mărturisind-o, s-au abătut în ceea ce privește credința! Harul fie cu tine! Amin.

În aceste versete citim următoarele afirmații:

- „în ceea ce privește credința, au suferit naufragiu”
- „că în vremurile din urmă unii se vor lepăda de credință”
- „s-au abătut de la credință”.

Termenul „credință” este folosit în Noul Testament în două sensuri diferite. Pe de o parte, credința înseamnă credința personală, încrederea credinței. Acesta este, de exemplu, tema principală din Evrei 11. Pe de altă parte, credința înseamnă adevărul credinței, bunul credinței. Când se referă la această semnificație, în textul original cuvântul „credință” apare de obicei însoțit de articolul hotărât (de exemplu, Iuda 3; Galateni 1.23; Coloseni 2.7).²⁰ În pasajele citate mai sus din 1 Timotei se referă întotdeauna la a doua semnificație: adevărul credinței. Aceste pasaje nu spun, așadar, că oamenii și-au abandonat credința personală, ci că au abandonat în totalitate sau parțial adevărul credinței sau s-au abătut de la învățătura sănătoasă și au urmat erezii. Dacă acești oameni sunt sau nu născuți din nou este o altă întrebare, la care nu se

²⁰ Christian Briem, *Grammatik zum Neuen Testament*, Christliche Schriftenverbreitung, pag. 229.

răspunde aici.²¹ Aici nu este vorba despre mântuire, ci despre umblarea vieții și responsabilitatea asociată acesteia.

Expresia „a se îndepărta (sau: lepăda) de credință” (1 Timotei 4.1) indică însă renunțarea completă la credința creștină. Încă din timpul vieții apostolilor existau oameni care acceptaseră creștinismul doar intelectual, ca pe o filozofie, fără să se pocăiască și să ajungă la credință. Ei au păstrat adevărul credinței pentru o vreme, dar apoi s-au îndepărtat din nou și au negat totul. Astfel de oameni nu au aparținut niciodată adevăraților credincioși, așa cum subliniază apostolul Ioan în prima sa epistolă (1 Ioan 2.18.19).

2 Petru 2.1–3,20–22

2 Petru 2.1–3,20–22: Dar au fost și falși profeți în popor, după cum și între voi vor fi falși învățători, care vor strecura erezii distrugătoare, tăgăduindu-L și pe Stăpânul care i-a cumpărat, aducând asupra lor o grabnică pieire; și mulți vor urma căile lor desfrânate, prin care calea adevărului va fi hulită. Și, prin lăcomie, cu cuvinte bine întocmite, vor căuta câștig de la voi; pentru ei, judecata din vechime nu întârzie și pieirea lor nu dormitează. ... Pentru că, dacă, după ce au scăpat de necurățiile lumii, prin cunoștința Domnului și Mântuitorului Isus Hristos, încurcându-se din nou, sunt învinși de acestea, starea lor din urmă este mai rea decât cea dintâi. Pentru că ar fi fost mai bine pentru ei să nu fi cunoscut calea dreptății, decât, după ce au cunoscut-o, să se întoarcă de la porunca sfântă dată lor. Dar li s-a întâmplat după proverbul adevărat: „Căinele s-a întors la vărsătura lui, iar scroafa spălată, la tăvălire în noroi”.

Apostolul Petru scrie în 2 Petru 2 despre învățătorii falși care vor apărea printre credincioși și care sunt semnele lor distinctive. Din versetele 1b și 3 aflăm că aceștia sunt oameni care vor fi pierduți pentru totdeauna. În versetul 2 se spune că ei „tăgăduiesc pe Stăpânul care i-a cumpărat”. Dacă Domnul Isus i-a „cumpărat” pe acești oameni, atunci ei trebuie să fie credincioși adevărați, nu-i așa? Pentru a răspunde la această întrebare, trebuie mai întâi să înțelegem diferența dintre „a răscumpăra” și „a cumpăra”. „A răscumpăra” înseamnă că o *stare se schimbă*. Domnul Isus, de exemplu, ne-a răscumpărat din modul nostru de viață păcătos și astfel ne-a schimbat starea (1 Petru 1.18). „A cumpăra” înseamnă că există un *drept de proprietate*. Desigur, Domnul Isus i-a cumpărat pe toți credincioșii adevărați prin sângele Său (1 Corinteni 6.20; 7.23; Apocalipsa 5.9; 14.3-4). Dar Domnul nu a cumpărat doar pe adevărații credincioși, ci și întreaga lume. În Matei 13.44 citim în pilda comorii ascunse în ogor că omul care a găsit și a ascuns această comoară, de bucurie vinde tot ce are și cumpără ogorul acela. Acest om este Domnul Isus. Ogorul simbolizează lumea (Matei 13.38). Domnul are un dublu drept de proprietate asupra acestei lumi: 1. Ca și Creator, totul îi aparține oricum. 2. În plus, ca Om, prin lucrarea Sa de pe cruce, El Și-a dobândit dreptul de proprietate asupra întregii lumi. În acest sens, El i-a cumpărat și pe învățătorii falși din 2 Petru 2. Este remarcabil faptul că în 2 Petru 2.1 El nu este numit „Stăpânul lor”. Se spune doar în mod general că ei neagă „Stăpânul” care i-a cumpărat. Aceasta indică autoritatea Sa absolută, dar ei nu au o relație personală cu El.

În ultimele versete ale capitolului se vorbește în continuare despre acești învățători falși. La fel ca în Epistola către Evrei (Evrei 10.26), se spune despre ei că aveau „cunoștință”. Ei au scăpat de întinarea lumii „prin cunoștința Domnului și Mântuitorului Isus Hristos”. Ei au „cunoscut

²¹ La fel este și în 2 Timotei 2.17,18, unde se spune despre Imeneu și Filet că „s-au abătut de la adevăr”. Și aici este vorba despre adevărul credinței revelat. Și aici Pavel nu spune dacă acești oameni sunt mântuiți sau nu, ci scrie în versetul 19: „Domnul îi cunoaște pe cei care sunt ai Lui”.

calea dreptății”. Dar nu citim niciun cuvânt despre faptul că s-ar fi pocăit cu adevărat și ar fi crezut în Domnul Isus. Nu citim nimic despre îndreptățire sau naștere din nou.

Comparația din versetul 22 este foarte revelatoare: ei sunt numiți „câini” și „porci spălați”, care s-au întors la propria lor vomă și la tăvăleala în noroi. Ei nu au fost niciodată „oi”, așa cum Domnul îi numește pe ai Săi în Ioan 10, ci au rămas întotdeauna „câini”. Ei erau ca un „porc spălat”, care a rămas însă întotdeauna un „porc”! Natura lor nu s-a schimbat niciodată. Sunt oameni cu o mărturisire creștină, care apar chiar ca învățători printre credincioși. Dar ei au făcut doar o curățire exterioară, fără să experimenteze vreodată o curățire interioară, esențială, prin nașterea din nou (Ioan 13.10; 15.3). „Câinele” și „scroafa” sunt în alte pasaje imagini clare pentru oamenii necredincioși (Leviticul 11.7; Deuteronomul 23.19; Matei 7.6; Filipeni 3.2; Apocalipsa 22.15).

Apocalipsa 3.5

Apocalipsa 3.5: Învingătorul va fi îmbrăcat în veșminte albe și nicidecum nu-i voi șterge numele din cartea vieții și voi mărturisi numele lui înaintea Tatălui Meu și înaintea îngerilor Săi.

În Apocalipsa 3.5 Domnul Isus îi promite celui care învinge în Sardes că nu-i va șterge numele din cartea vieții. Nu înseamnă asta că există posibilitatea ca adevărații credincioși să fie șterși din cartea vieții?

Mai întâi, trebuie să ne ocupăm pe scurt de termenul „cartea vieții”. Acesta apare în Scriptură în următoarele pasaje: Exodul 32.32,33; Psalmul 69.28, 139.16; Daniel 12.1; Filipeni 4.3; Apocalipsa 3.5; 13.8; 17.8; 20.12,15; 21.27. Nu toate aceste pasaje din Scriptură se referă la aceeași carte a vieții. Dacă analizăm cu atenție aceste pasaje și le comparăm între ele, atunci trebuie să existe cel puțin două Cărți ale Vieții.

Una dintre Cărțile Vieții se referă la viața pământească a oamenilor. În această carte sunt înscrși toți oamenii. Ei sunt înscrși la naștere și șterși la moarte. Despre această carte a vieții se vorbește în Exodul 32.32,33, Psalmul 69.28 și Psalmul 139.16. Aceasta devine clar prin următoarele puncte:

- În Exodul 32 se vorbește despre idolul vițelului de aur. Dumnezeu îi spune lui Moise că vrea să nimicească poporul Israel din cauza acestui păcat. Cuvintele „să-i nimicești de pe fața pământului” (versetul 12) arată că este vorba despre sfârșitul vieții lor pământești. În versetul 32, Moise cere: „Și acum, dacă le vei ierta păcatul ..., iar dacă nu, șterge-mă, Te rog, din cartea Ta pe care ai scris-o.” Moise voia să moară, pentru ca poporul să nu trebuiască să moară. Aici este vorba despre moartea fizică a lui Moise, nu despre mântuirea lui eternă.
- În Psalmul 69.22-27, psalmistul îl roagă pe Dumnezeu să aducă judecata asupra vrăjmașilor săi, adică să-i pedepsească cu moartea (versetele 25, 27). În Cartea Vieții, despre care se vorbește în versetul 29, sunt înscrși toți oamenii, cei dreți și cei nelegiuți. Psalmistul îl roagă pe Dumnezeu să-i șteargă pe vrăjmașii săi din Cartea Vieții prin moarte.
- Din Psalmul 139.16 reiese că Dumnezeu îi înscrie pe toți oamenii în această Carte a Vieții la nașterea lor.

Cealaltă Carte a Vieții se referă la viața eternă sau la mântuirea oamenilor (compară și cu Luca 10.20). În această Carte a Vieții sunt înscrise numai persoanele mântuite. Despre această Carte a Vieții se vorbește în celelalte pasaje biblice menționate mai sus. Toate aceste pasaje vorbesc

despre adevărații credincioși. În niciunul dintre aceste pasaje nu se vorbește (cum ar fi în Exodul 32.32 și Psalmul 69.28) despre necredincioși care sunt, de asemenea, în cartea vieții. În Apocalipsa 13.8 și 17.8 se spune în mod expres că numele oamenilor „care locuiesc pe pământ” nu sunt scrise în cartea vieții. Aceasta este o expresie care apare de unsprezece ori în Apocalipsa și se referă întotdeauna la oamenii necredincioși, a căror caracteristică este că nu au o patrie cerească și sunt pierduți pentru totdeauna. Nu se spune că au fost odată scriși în Cartea Vieții și apoi au fost șterși, ci că numele lor nu sunt scrise în Cartea Vieții „de la întemeierea lumii”, adică nu au fost niciodată în Cartea Vieții. Despre această carte a vieții se vorbește și în Daniel 12.1 (compară cu Isaia 4.3).

Atât despre mica digresiune referitoare la Cartea Vieții. Când în Apocalipsa 3.5 se spune că numele celor învingători nu vor fi șterse din Cartea Vieții, pare logic pentru mintea umană că ele pot fi șterse. Dar în Cuvântul lui Dumnezeu nu există niciun indiciu cu privire la o astfel de posibilitate. Nicăieri în Noul Testament nu se menționează că cineva ar fi șters efectiv din această Carte a Vieții. Domnul le spune învingătorilor, pentru încurajarea și siguranța lor, că nu vor fi șterși. Pentru aceasta Domnul Isus folosește cea mai puternică formă de negare a unui eveniment viitor în limba greacă: *în niciun fel*.²² Ei pot fi șterși din anumite registre umane din cauza credincioșiei lor față de Hristos, dar niciodată din Cartea Vieții. Acest pasaj biblic confirmă astfel siguranța mântuirii, în loc să o pună la îndoială.

5. O permisiune pentru a păcătui?

Nu este oare învățătura despre imposibilitatea pierderii mântuirii o învățătură periculoasă, deoarece îi poate îndemna pe copiii lui Dumnezeu la păcat? În spatele acestui argument se află ideea că frica de a se îndepărta și de a se pierde îi motivează pe oameni să ducă o viață sfântă. Aceasta poate părea plauzibil din punct de vedere uman, dar nu corespunde învățaturii biblice. În Romani 6.1,2, apostolul Pavel respinge categoric întrebarea: „Să rămânem în păcat, ca să prisosească harul?”, cu cuvintele „Nicidecum!”. În versetele 12-14, el arată clar că puterea pentru o viață sfântă, consacrată lui Dumnezeu, este harul: „Deci păcatul să nu domnească în trupul vostru muritor, ca să ascultați de poftele lui. Nici să nu dați păcatului mădularele voastre, ca unelte ale nedreptății, ci dați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu, ca vii, dintre morți; și dați mădularele voastre lui Dumnezeu, ca unelte ale dreptății. Pentru că păcatul nu va avea stăpânire asupra voastră, pentru că nu sunteți sub lege, ci sub har.” Harul nu duce la o atitudine ușuratică față de păcat, ci „învățându-ne ca, după ce am tăgăduit neevlavia și poftele lumești, să trăim cu cumpătare și cu dreptate și cu evlavie în veacul prezent” (Tit 2.12). Cu cât recunoaștem și interiorizăm mai mult harul lui Dumnezeu, cu atât mai mare devine dorința noastră de a duce o viață sfântă. Harul trezește în noi întrebarea: „Cum voi răsplăti Domnului toate binefacerile Lui față de mine?” (Psalmul 116.12). Harul este o motivație mult mai înaltă și mai puternică de a fi credincios lui Dumnezeu decât teama de a te pierde din nou, pentru că teama paralizează (compară cu 1 Samuel 25.37; Matei 28.4).

Nu trebuie negat faptul că există pericolul ca cineva să abuzeze de har ca pretext pentru păcat și să creadă că, pentru că este mântuit, poate face ce vrea. Dumnezeu se opune acestei atitudini rele nu numai în Romani 6.1, ci și în mai multe alte pasaje din Cuvântul Său (de exemplu, 1 Corinteni 6.9.10; Galateni 5.19-21; 6.8; Efeseni 5.5). Cine gândește și trăiește astfel, probabil

²² Christian Briem, *Das Neue Testament mit sprachlichen Erklärungen aus dem Grundtext*, partea a 2-a, Epistola către Romani până la Apocalipsa, Christliche Schriftenverbreitung, pag. 1436,1437, notele de subsol 54 și 57.

că nu L-a cunoscut niciodată pe Dumnezeu și nici pe sine însuși. Epistola lui Iuda îi numește pe cei care transformă harul lui Dumnezeu în desfrâu „neevlavioși” (versetul 4).

Chiar dacă un creștin adevărat nu trebuie să se teamă că își va pierde mântuirea, el știe totuși că păcatele au consecințe grave pentru viața lui spirituală:

- Prin păcat, el pierde comuniunea practică cu Tatăl său ceresc și cu Domnul Isus, chiar dacă relația tată-copil nu este distrusă (compară cu 1 Ioan 2.1). El pierde bucuria mântuirii și pacea inimii.
- El devine inutil pentru slujire. Aceasta, la rândul său, diminuează răsplata pe care Domnul a promis-o pentru credincioșia în slujire. 1 Corinteni 3.14,15 menționează cazul în care lucrarea unui creștin nu rezistă în fața scaunului de judecată al lui Hristos, ci arde complet. Însă, dacă este vorba de un convertit, el însuși va fi mântuit, dar ca prin foc (1 Corinteni 3.14,15).
- Tatăl ceresc își va pedepsi copilul păcătos (Evrei 12.4-11). În cel mai rău caz, când este vorba de „păcatul care duce la moarte”, Dumnezeu pune capăt vieții pământești a copiilor Săi, pentru ca ei să nu-L mai dezonoareze (1 Ioan 5.16; 1 Corinteni 11.30). Dar tocmai în acest context, Cuvântul lui Dumnezeu spune că suntem pedepsiți de Domnul „ca să nu fim condamnați împreună cu lumea” (1 Corinteni 11.32).

6. Ce se întâmplă cu pasajele din Vechiul Testament?

Uneori sunt citate și pasaje din Vechiul Testament pentru a dovedi că un copil al lui Dumnezeu își poate pierde mântuirea. Vom aborda pe scurt acest aspect la final.

Conform cu Romani 3.25, Dumnezeu a „trecut peste” (în greacă: *paresis*) „păcatele făcute mai înainte”, adică păcatele credincioșilor înainte de lucrarea de mântuire făcută de Hristos. Aceasta înseamnă că Dumnezeu a iertat păcatele credincioșilor din Vechiul Testament, având în vedere că Hristos urma să moară pe cruce și pentru păcatele lor, sau le-a lăsat nepedepsite. Aceasta s-a întâmplat „în îngăduința lui Dumnezeu”. Credincioșii din Vechiul Testament aveau încredere că Dumnezeu le va ierta păcatele dacă se vor pocăi și vor crede. Dar nu li s-a revelat pe ce bază putea Dumnezeu să facă aceasta. Dumnezeu promisese Mântuitorul în Vechiul Testament, dar marea mântuire în Hristos, așa cum este ea revelată în Noul Testament după lucrarea de mântuire împlinită de Hristos²³, era necunoscută credincioșilor din Vechiul Testament. De aceea, în Vechiul Testament nu exista certitudinea mântuirii în sensul nou-testamentar. Din acest motiv, nu putem răspunde pe baza Vechiului Testament la întrebarea dacă un credincios al timpului harului își poate pierde din nou mântuirea.

De exemplu, în Psalmul 51.11, David se roagă după păcatul său mare cu Bat-Șeba: „Nu mă îndepărta de la fața Ta și nu lua de la mine Duhul Tău cel sfânt!” Acest pasaj este citat pentru a arăta că putem pierde Duhul Sfânt și, prin urmare, și mântuirea. Cu toate acestea, nu se ține seama de diferența dintre Vechiul și Noul Testament. Domnul Isus le-a promis ucenicilor Săi și, prin urmare, și nouă, că Duhul Sfânt va fi cu noi „pentru totdeauna” (Ioan 14.16). În Noul Testament nu se vorbește despre posibilitatea de a pierde din nou Duhul Sfânt.²⁴ O astfel de

²³ Vezi în privința aceasta „I Realitățile mântuirii din Evanghelie”.

²⁴ El poate fi însă „întristat” (Efeseni 4.30) și „stins” (1 Tesaloniceni 5.19). Cea din urmă se referă la *lucrarea* Duhului; cuvântul grecesc *sbennymi* poate însemna, atunci când este folosit în sens figurat, ca în 1 Tesaloniceni 5.19, „a reprimă” sau „a înăbuși”.

promisiune nu le-a fost făcută credincioșilor din Vechiul Testament. În Noul Testament se vorbește de mai multe ori despre faptul că Duhul Sfânt „locuiește” în noi (Romani 8.9,11; 1 Corinteni 3.16; 2 Timotei 1.14; Iacov 4.5). Nici credincioșii din Vechiul Testament nu spun aceasta (compară cu Geneza 41.38; Exodul 31.3; 35.31; Judecători 3.10; 6.34; 11.29; 14.6,19; 15.14; 1 Samuel 16.13; 1 Cronici 12.19; 2 Cronici 15.1; 20.14; 24.20; Ezechiel 2.2; 3.24; Mica 3.8).

Exemplul cu Duhul Sfânt poate fi suficient pentru a arăta că, în chestiuni legate de siguranța mântuirii, nu ar trebui să argumentăm cu Vechiul Testament, ci să găsim claritate numai în lumina Noului Testament.

Cuvânt de încheiere

Dacă respectăm principiile de interpretare, pe care ni le arată Cuvântul lui Dumnezeu, pasajele biblice care până acum ne-au creat mari dificultăți devin deodată clare și ușor de înțeles. Dumnezeu care a inspirat Ioan 10 și Romani 8 a inspirat și Evrei 6 și 10. Între toate aceste pasaje biblice există o unitate și o armonie minunată, pe care le recunoaștem atunci când interpretăm Biblia în mod consecvent în context și comparăm în mod repetat Scriptura cu Scriptura.

Trebuie să ne bazăm credința pe Cuvântul lui Dumnezeu și numai pe acest Cuvânt. Sentimentele și experiențele noastre nu ne pot oferi niciodată siguranță și certitudine. Dar avem Cuvântul lui Dumnezeu, care rămâne etern ferm și sigur.

Titlul original: *Die ewige Sicherheit des Heils*.
Tradus de la: [Die-ewige-Sicherheit-des-Heils-TT.pdf](#)